Nr. 14 | SEPTEMBER 2021

MånedsMagasinet

SKIVE · SALLING · FJENDS · FUR

CHRISTIAN NEVE
Madoplevelser med en elitetjener

◆ ◆ ◆ ◆

VILD NATUR
Haven, grøftekanter og Glattrup Bæk

◆ ◆ ◆ ◆

GRØN OMSTILLING
Lokale virksomheders grønne løsninger

GRATIS magasin

SKIVEMØDET

23. – 24. SEPTEMBER 2021

TAG MED PÅ BUSTUR TIL SPÆNDENDE STEDER I NORDSALLING

Torsdag den 23. september kører bussen fra Skivemødet, efter samtale med Christian Arnstedt kendt fra Løvens Hule, gennem det naturskønne Nordsalling. Lyt til de gode historier og nyd en herlig frokost undervejs.

Heldagstur for kun 280 kr. – og der er frokosten inkluderet! Det eneste, du selv betaler, er drikkevarerne.

» **Åbning af Skivemødet** inkl. samtale med Christian Arnstedt, kendt fra Løvens Hule
» **Green Lab** – et innovativt eventyr med bæredygtighed som grundlag
» **Jeppe Aakjærs Jenle**
» **Astrup Hovedgaard**
» **Eskjær Hovedgaard**
» **Herregården Østergaard**
» **Skulpturlandsby Selde og frokost på Da Winti**
» **Fur Museum**
» **Cirkusfabrikken**
» Turen slutter ved Strandtangen kl. ca. 18:00.

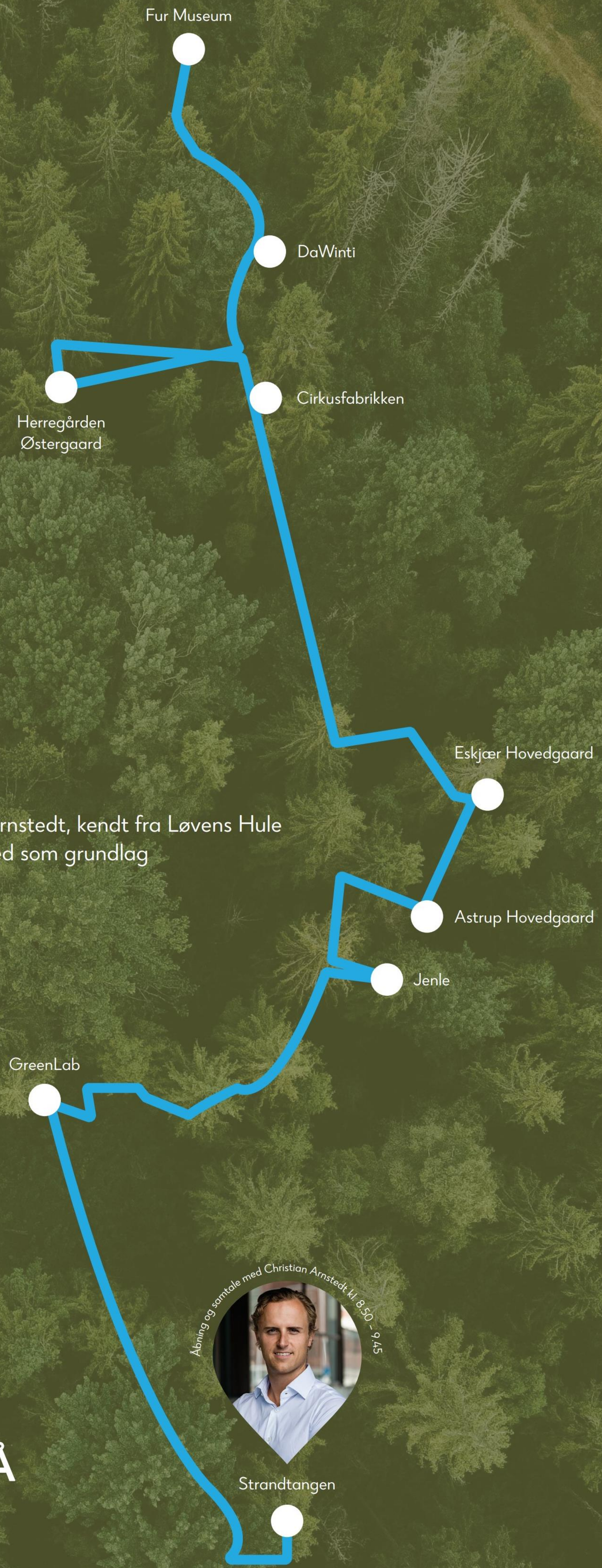
Afgang fra Strandtangen kl. 9.45

Ankomst til Strandtangen kl. 18.00

Turen kan bestilles indtil den 16. september – eller så længe der er ledige pladser.

BOOK DINE BILLETTER PÅ

www.skivemoedet.dk

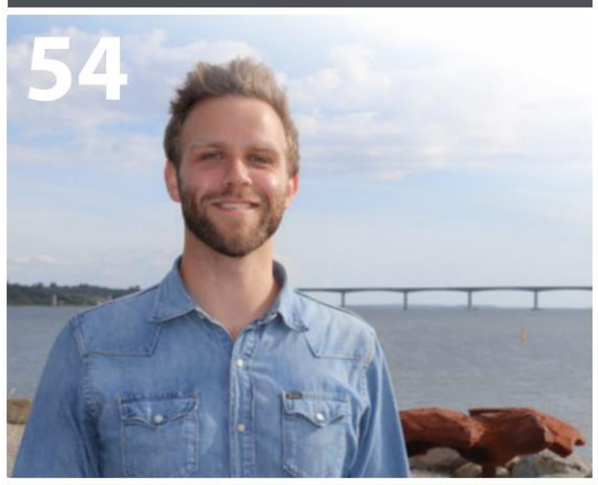

Indhold

NR. 14 / SEPTEMBER 2021

04 Leder
08 Folkemødets kraft
14 Balance
20 Sådan skaber vi et Danmark i bedre balance
22 En rigere natur fra skovbund til trætop
24 Danmark skal være et grønt foregangsland
28 Vild natur og vigtige forandringer i Vækstjylland
32 VILD i rabatten
34 En trimmet vildhave
38 Lægeurter og haven ved Spøtrup Borg
45 Store udfordringer kalder på store handlinger
49 Glattrup Bæk
54 Christian Neve
58 Spisesteder på egnen
67 Livgivende Limfjord
75 Limfjordens blanke sølv
80 Her vender kragerne aldrig

85 Fremtiden er elektrisk
91 FM Bulk Handling
94 Energibyen Skive
100 DEIF vil helt i front i den grønne omstilling
106 Glyngøre DNA og virkelyst
112 Bæredygtige broer til et åbent land
116 DENCON
117 "Skivemødet bliver fantastisk!"
120 Skivemødets bustur
122 Open By Night i gårdhaven ved Resenlund
124 Hvad er det nu lige … det er med fællessang?
125 Hilmars skaber rammen om Skivemødet
126 Skive Jobfestival
128 Skive Uddannelsesfestival
129 De dygtigste håndværker lærlinge fra Skive dyster
130 Program for Skivemødet

MånedsMagasinet
SKIVE · SALLING · FJENDS · FUR

MånedsMagasinet har til formål at give et billede af det liv, der leves på vores egn omgivet af Limfjorden.

Udgiver
Månedsmagasinet Aps
Sønderhede 7, Lihme, 7860 Spøttrup
Telefon: 2140 4541
www.maanedsmagasinet.com
Mail: info@maanedsmagasinet.com

Ansvarshavende redaktør
Claus V. Mikkelsen

Redaktør og korrektur
Inger Holm

Forsidefoto
Christian Neve, dansk og nordisk mester som professionel tjener

Foto
Claus V. Mikkelsen, hvis ikke andet er nævnt.

Layout
Ewa Laursen

Trykt hos
Specialtrykkeriet Arco, Skive
i 10.000 stk.

Distribution
Egnens dagligvarebutikker m.fl.

Hjemmeside og logo
Poul E. Nielsen

Annoncer
Priser: www.maanedsmagasinet.com
Telefon: 2140 4541

Næste nummer
15. oktober 2021

De enkelte forfatteres holdning er personlig og afspejler ikke nødvendigvis MånedsMagasinets ApS' synspunkt. Alle rettigheder tilhører MånedsMagasinet ApS. MånedsMagasinet ApS tager forbehold for trykfejl og farveafvigelser, ligesom der ikke tages ansvar for tilsendt materiale uden aftale.

ISSN: 2596-8564

Magasinet er trykt på papir, der støtter bæredygtigt skovbrug verden over.

Septemberudgaven

Denne sommer har på mange måder været speciel. COVID-19 har sat en anderledes dagsorden for ferie og samvær. Vi har haft en sportssommer med nationale triumfer: EM i fodbold, cykelrytteren Jonas Vingegaards Tour de France-podieplads og en pæn dansk medaljehøst ved de Olympiske Lege.

Sidst på sommeren udgav FN den sjette klimarapport. En rapport, som var dybt foruroligende, samtidig med at vejrfænomener i Europa sætter nye bekymrende rekorder.

Sommeren sluttede med kollapset i Afghanistan. Verdenssamfundet er magtesløs over for brutalitet og kynisme, som overgår den normale fatteevne.

Både klimakrisen og den fremfærd, som de såkaldte "failed states, dvs. stater, der politisk, økonomisk, militært og socialt er ude af stand til at stå på egne ben, har udvist, kan komme til at ændre forudsætningerne for vores samfund.

I dette nummer af MånedsMagasinet er der sat fokus på Skivemødet og temaerne for mødet: Grøn omstilling, bæredygtighed og Danmark i balance. Temaer, der har en aktualitet både lokalt, nationalt og globalt.

Selv om udviklingen omkring os er betænkelig og på sin vis desillusionerende, giver Skivemødet rum for løsningsorienterede debatter.

Tidligere minister og nuværende folketingsmedlem Bertel Haarder giver i et interview sit syn på folkemødet og demokratiets kraft.
Interviewet følges op af artikler, hvor tre ministre og folketingsmedlemmet Annette Lind forholder sig til Skivemødets temaer.

Lokalt har vi en lægeurtehave, som kan inspirere. Det fortæller museumsinspektør Inge Kjær om. Er man til lidt mere vild natur og have, er der to artikler skrevet af tre fra en initiativgruppe, der ønsker at inspirere flere til at give plads til mere vild natur i vores haver.
En tredje artikel om vild natur beskrives i artiklen om Skive Vands genopretning af Glattrup Bæk, samtidig med at der er skabt kapacitet til håndtering af skybrud.

Egnen byder på store gastronomiske oplevelser. Lokale Christian Neve, som var én af den kvartet, som fik en Michelin stjerne til Århus, kommenterer på tre store madoplevelser på egnen. Journalist Merete Just fortæller om andre sommeroplevelser.

Fjorden kan give helt særlige oplevelser. Træskibssejladsen Limfjorden Rundt er en af dem. Forfatteren Marianne Jørgensen har indrammet sejladsen i en artikel. I en anden artikel fortæller fiske- og turistguide Arved

Michelson om fiskeri efter havørreder. Egnen har en lang række virksomheder, som på hver sin måde bidrager til den grønne omstilling og bæredygtighed. I artikler om DEIF, FM Bulk Handling Fjordvejs og Thise Mejeri er der mulighed for at få et indblik i, hvordan nogle af egnens virksomheder arbejder hen imod og for bæredygtighed og grøn omstilling.

Foretagsomhed og lokal kraft kendetegner egnen. Glyngøre er et godt eksempel. Tidligere borgmester Flemming Eskildsen og formand for Glyngøre Borger- og Erhvervsforening, Kirsten Jørgensen fortæller om, hvordan byen har håndteret forskellige omstillinger.

En række områder, virksomheder og foreninger får hjælp af Pro-vins til projekter. I en artikel fortæller Pro-vins om deres tilgang til at hjælpe. I en anden artikel fortæller Energibyen om deres tiltag for grøn opstilling.

Egnens geografi stiller behov for individuel transport. Søren Hyltoft fra Renault Group fortæller om bilismens grønne omstilling til fremtidens transport.

Skivemødet gennemfører over to dage et omfattende program, som er spækket med oplevelser, debatter, besøg og underholdning med lokalt islæt. Magasinets sidste 15 sider er dedikeret til information om Skivemødet. Programmet kan ses bagerst på indersiden af magasinet.

God fornøjelse med læsningen.

Claus V. Mikkelsen
ANSVARSHAVENDE REDAKTØR

HER KAN DU HENTE

MånedsMagasinet

SKIVE · SALLING · FJENDS · FUR

SKIVE
Føtex
Kvickly
Fakta, Asylgade
Fakta, Dalgas Allé
Fakta, Frugtparken
Fakta, Kirke Allé
Min Købmand, Rosenbakken

OPLANDET
DagliBrugsen, Balling
DagliBrugsen, Breum
DagliBrugsen, Durup
DagliBrugsen, Fur
DagliBrugsen, Højslev
DagliBrugsen, Lihme
DagliBrugsen, Oddense
DagliBrugsen, Rødding
DagliBrugsen, Selde

Min Købmand, Harre
Min Købmand, Hem
Min Købmand, Thise
Min Købmand, Nr. Søby
Spar, Jebjerg
Spar, Hald
Spar, Lem
SuperBrugsen, Glyngøre
SuperBrugsen, Roslev
Virksund Camping, Virksund

Og mange andre steder. Du kan også læse magasinet på vores hjemmeside:

www.maanedsmagasinet.com

RENT på Skiveegnen
LIV

SKIVEKOMMUNE

RENT LIV er Skiveegnens brand.

Det er fortællingen om en egn, der i fire årtier er gået forrest med bæredygtig energi, og som i dag skaber vækst og udvikling gennem grønne handlinger. Drivkraften er nærheden, de inkluderende fællesskaber og den særlige entreprenørånd, der kendetegner egnen. Sammen udvikler vi en egn i balance – miljømæssigt, mentalt og menneskeligt.

Business Skive og Skive Kommune har i et samarbejde ansat en udviklingskonsulent, der tager ud til små og mellemstore virksomheder på Skiveegnen for at råd-give dem om grøn virksomhedsdrift. Interessen er stor.

DTU har som det første universitet etableret en afdeling i den grønne energi og industripark GreenLab Skive. Det skyldes de banebrydende muligheder for et samarbejde om forskning og uddannelse inden for energiteknologier, som er til stede i energiparken.

Den grønne energi og industripark GreenLab Skive har i maj skrevet grøn energihistorie. For første gang nogensinde har Energistyrelsen fritaget en aktør for at holde sig inden for forsyningslovens rammer. Energiparken skal udvikle nye energiløsninger til fremtidens el-net-værk.

rentliv.skive.dk

Som indenrigsminister havde Bertel Haarder og Hovedstadens regionsrådsformand Vibeke Storm Rasmussen i 2010 været i Visby på Gotland (Sverige) til Almedalsuge. Bertel Haarder foreslog i juli 2010 et tilsvarende dansk møde. Det blev afholdt året efter over fire dage på Bornholm i juni 2011.

Folkemødets kraft

AF CLAUS V. MIKKELSEN

Bertel Haarder var initiativtager til Folkemødet på Bornholm, der startede i 2011 og var dermed fadder til de mange folkemøder, som popper op overalt i Danmark i disse år. På Skiveegnen har vi Skivemødet. Månedsmagasinet har interviewet Bertel Haarder for at høre om hans tanker om folkemøder. Samtalen kommer også til at handle om uddannelse, hvilket er naturligt, fordi Bertel Haarder var undervisningsminister i mere end 15 år.

FOLKEMØDET I ET MODERNE DEMOKRATI

Mødet med Bertel Haarder foregår en aften over telefonen. Han er veloplagt og har stærke meninger, er nærmest lidt urørlig, men det kommer måske af at have været Danmarks længst siddende minister siden systemskiftet i 1901. Han var også Folketingets aldersformand, ja - nestor, og var det folketingsmedlem, der i en årrække åbnede Folketinget i oktober.

Bertel Haarder peger på folkemødernes vigtighed. De skal ses som et vigtigt demokratisk element og som et supplement til de politiske partier, som efter hans mening er blevet svage med svindende medlemstal.

Ifølge ham er folkemøderne blevet uhyre vigtige. Formen ser han lidt som en kombination af dyrskue, Roskilde Festival og sommerhøjskole - et format, der nok passer ind i tidsånden ... Folkemøderne er ikke desto mindre blevet rammesættende for de politiske diskussioner og dermed den demokratiske proces.

DEN DEMOKRATISKE UDVIKLING I DANMARK

Strukturreformen med kommunesammenlægningerne fra 2007 førte også til en reform af valgkredse. ”Svækker det ikke demokratiet og gør det vanskeligere for en kreds som fx Skive at få valgt en kandidat til Folketinget”, lyder et spørgsmål.

Bertel Haarder foreslog i juli 2010, at der i Danmark blev afholdt et folkemøde efter svensk inspiration. Året efter blev det første møde afholdt over fire dage på Bornholm.

FOTO: STEEN BROGAARD

Det mener Bertel Haarder ikke. Tværtimod giver reformen mulighed for, at flere folketingspolitikere repræsenterer en egn som Skive, da reformen åbnede op for, at folketingskandidater kan stille op i flere kredse. Han fastslår, at de 179 folketingsmedlemmer repræsenterer alle Danmarks afkroge ganske.

Folketingets nestor ser en udfordring for partierne i at finde de rette kandidater. Mange vil gerne kritisere, men fravælger selv muligheden for at tage ansvar og lade sig opstille.

Folketinget er præget af en række unge politikere, som han har utrolig stor respekt for. "Det er godt, at de stiller sig til rådighed", siger han. "Men de har ikke den ønskelige, brede erfaring fra et arbejdsliv, foreningsarbejder, og de ved kun lidt om, hvad der rører sig i lokalområderne. Disse unge og delvis uerfarne politikere er også rekrutteringsmassen for ministerposterne", forklarer eks-ministeren.

Han peger på den uheldig tendens, at mange af regeringens ministre er uprøvede og umodne. Han ser gerne, at de havde noget mere erfaring.

DER MANGLER EGNEDE, MODNE KANDIDATER

Bertel Haarder peger på et andet væsentligt problemområde, nemlig manglende frivillige erfarne og modne borgere, som kunne være rigtige gode kandidater til det repræsentative demokrati. De lader sig ikke opstille til Folketinget.

Årsagen er for ham helt klar. Ingen vil lade sig slæbe gennem skidtet af pressen og udsættes for den personhetz, den dyrker. "Når pressen kan trække et folketingsmedlem gennem sølet og udstille ham/hende, holder de sig ikke tilbage". Her ligger en af demokratiets udfordringer, for det betyder, at erfarne borgere ikke lader sig opstille pga. det hårde miljø, som pressen er med til at skabe.

FOLKEMØDERNES VIGTIGHED OG FREMTID

Folkemødet giver politikerne et "frirum", hvor de kan møde borgerne ansigt til ansigt og diskutere politik. ▶

"Når pressen kan trække et folketingsmedlem gennem sølet og udstille ham/hende, holder de sig ikke tilbage".

Bertel Haarder ved demonstration i 1984.

"Det danske foreningsliv er en 'planteskole' for det repræsentative demokrati."

Bertel Haarder har brugt møderne til at komme i tæt dialog med borgere og nævner to klare eksempler på, hvordan han er blevet påvirket. Under et debatmøde om uddannelse på et skib i Allinge Havn fik han nogle direkte indsigter, som han ikke var opmærksom på. Efterfølgende blev de medtaget i den politiske behandling i ministeriet.
Et andet eksempel udspringer af en diskussion om det bornholmske foreningsliv i Allinge. Her fik han en række kontakter og oplysninger om foreningernes vilkår og udfordringer, som han efterfølgende har trukket på.

FORENINGSLIVET ER EN NØGLEFAKTOR I DANSK DEMOKRATI

Bertel Haarder lægger meget stor vægt på foreningslivet i Danmark. Foreningslivet er fundamentet for folkestyret. Gennem foreningerne læres dialog, samarbejde, kompromis og fællesskab. "Det danske foreningsliv er en 'planteskole' for det repræsentative demokrati."
Haarder er bekymret over den manglende tilgang af unge frivillige til foreningerne. Mange vil ikke bindes i længerevarende opgaver. Problematikkerne ses i valg til fx menighedsråd, skolebestyrelser, borgerforeninger og idrætsforeninger.
Når der ikke kan rekrutteres bestyrelsesmedlemmer, fører det til en øget gennemsnitsalder. Det glædelige er dog, at mange gerne vil bidrage til konkrete, afgrænsede opgaver.

"Afmatningen i det frivillige engagement er et bekymringsområde", fastslår den tidligere minister. Han kan ikke skitsere løsninger, men henviser til, at det skal løses i regi af de landsdækkende foreningsorganisationer som DGI (tidligere Danske Gymnastik & Idrætsforeninger) og DIF (Danmarks Idrætsforbund).

DANMARK I BALANCE

Som faste læsere af MånedsMagasinet sikkert har opdaget, ligger ubalancen i Danmark ▶

Bertel Geismar Haarder er født den 7. september 1944 på Rønshoved Højskole som søn af højskoleforstander Hans Haarder og hans hustru Agnete Haarder.
Han er opvokset i og præget af den danske grundtvigianske højskolebevægelse.

Han blev uddannet på Aarhus Universitet i 1970 med en kandidatgrad i statskundskab med speciale i Grundtvigs frihedssyn.

Bertel Haarder har skrevet en lang dække publikationer, bl.a. Statskollektivisme og Spildproduktion (1973), Institutionernes Tyranni (1974), Den organiserede arbejdsløshed (1975), Danskerne år 2002 (1977), Midt i en klynketid (1980), Grænser for politik (1990), Slip friheden løs (1990), Lille land, hvad nu? (1994), Den bløde kynisme (1997), Op mod strømmen - med højskolen i ryggen (2012) og Bertels bedste - sange og fortællinger fra Borgen (2018).

Han er medforfatter til Venstres principprogram, 1979, Kampen om gymnasiet (1982), Nyliberalismen – og dens rødder (1982), Europa Parlamentets menneskerettighedsrapport, 1998-1999" og Venstres EU-program, 2001.

Han stillede op til Folketinget for Venstre i Thisted-kredsen i 1973 og blev første gang valgt ind i Folketinget i 1975 for Venstre i Nordjyllands Amtskreds. Han var siden medlem af Folketinget for Venstre, valgt i Københavns Amtskreds, Vestsjællands Amtskreds, Københavns Omegns Storkreds og siden Sjællands Storkreds.

BERTEL HAARDERS PARLAMENTARISKE KARRIERE OMFATTER BL.A.:

- Formand for Udenrigsudvalget fra 2020 og præsident for Nordisk Råd 2020-2021, en post han også havde i 2011.
- Medlem af Folketingets Præsidium, 30. september 2011 – 18. juni 2015
- Medlem af Europa-Parlamentet (næstformand 1997-1999), 1994-2001
- Kulturminister og kirkeminister, 28. juni 2015 – 28. november 2016
- Indenrigs- og sundhedsminister, 23. februar 2010 – 3. oktober 2011
- Undervisningsminister og minister for nordisk samarbejde, 23. november 2007 – 23. februar 2010
- Undervisningsminister og kirkeminister, 18. februar 2005 – 23. november 2007
- Integrationsminister og udviklingsminister, 2. august 2004 – 18. februar 2005
- Integrationsminister, 1. januar 2003 – 2. august 2004
- Integrationsminister og Europaminister, 27. november 2001 – 1. januar 2003
- Undervisnings- og forskningsminister, 10. september 1987 – 25. januar 1993
- Undervisningsminister, 10. september 1982 – 10. september 1987

Folketingssalen

FOTO: CHRISTOFFER REGILD

Bertel Harder har opstillet for sidste gang til Folketinget, som han har været medlem af siden 1975.

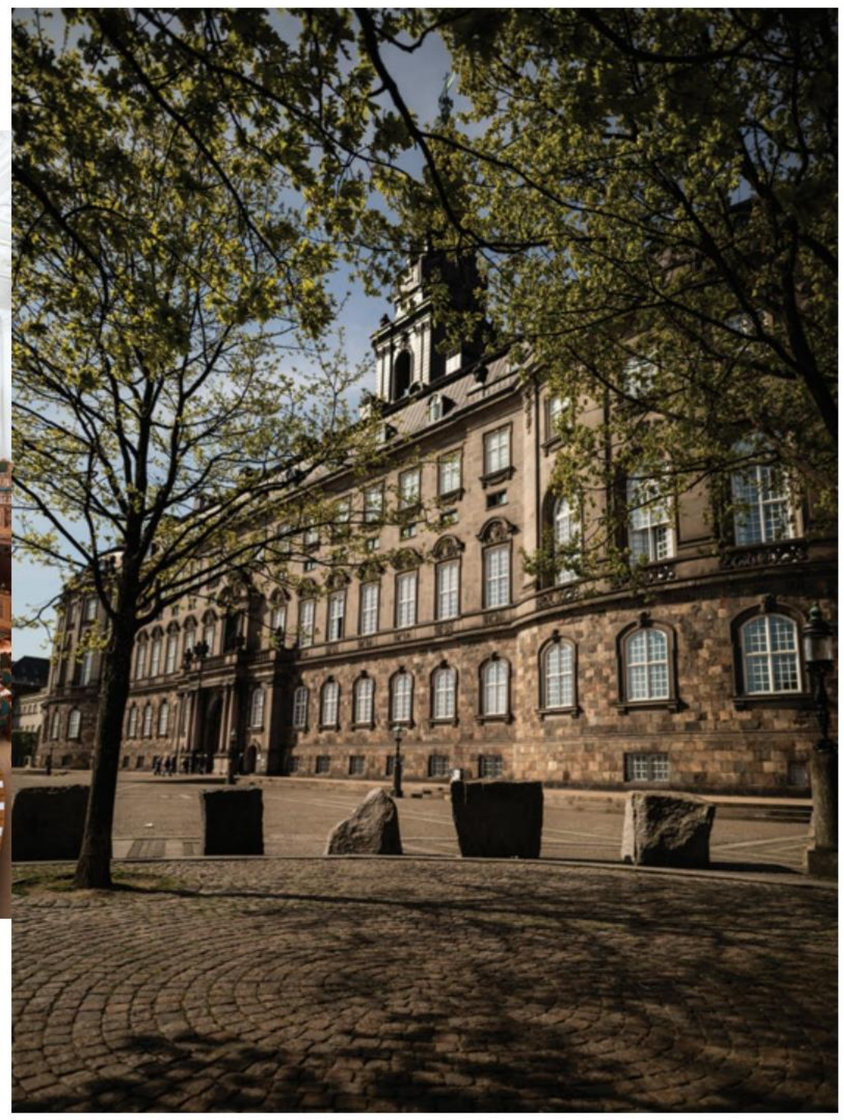

FOTO: VENSTRES KANDIDATFOTOGRAFERING

redaktionen meget på sinde, så det bliver den tidligere minister naturligvis også spurgt om.
Bertel Haarder anerkender, at der er ubalance i Danmark. Han tillægger det den globale trend, at folk vil urbaniseringen, at de vil klumpe sig sammen i byerne.
Trenden tillægges fortrinsvis den omlægning og affolkning, der ses i landbruget.
Det er en fundamental udvikling, som er en given tilstand, mener den tidligere minister.

Han er helt bevidst om det øgede antal tomme huse i udkanten, og at landdistrikterne er ladt i stikken. Samtidig peger han på det plaster, der er sat på såret: Udflytning af dele af centraladministrationen.

Han identificerer dog nogle tegn på, at trenden kan vende. Coronakrisen med hjemmearbejde viser, at man godt kan bo langt fra sin arbejdsplads og arbejde hjemme fx to-tre dage om ugen. Det kan være med til at ændre billedet.

Bertel Haarder understreger også, at ubalancen i Danmark er anerkendt og indgår i alle politiske diskussioner og aftaler. Et godt eksempel er forliget om uddannelser, hvor udflytning af uddannelser tilgodeses, og mindre gymnasier bevares.

BESLUTNING, SOM ÆRGRER DEN TIDLIGERE MINISTER

Samtalen bringes ind på mulige politiske fejltagelser hvorved Bertel Haarder kommer til at tænke på en politisk beslutning, som han gerne ville have gjort om.
Men man kan ikke gå gennem et helt liv i det politiske brændpunkt uden at tage standpunkter eller beslutninger, som man efterfølgende fortryder, er hans holdning.

En af de beslutninger, som han fortryder, er nedlæggelsen af mindre folkeskoler. Som undervisningsminister flyttede han beslutningskompetencen for lukning af skoler til kommunalbestyrelsen. Det var et krav fra KL (Kommunernes Landsforening). Her skulle han have stået fast på sit synspunkt, om at en nedlæggelse af en skole alene kunne besluttes af forældrene. Det er en klar efterrationalisering, men han glæder sig så over, at nedlæggelsen af en lang række kommunale folkeskoler førte til flere friskoler.

GENERATIONER AF POLITIKERE ER PRÆGET AF BERTEL HAARDER

Efter 25 minutters intens samtale uden lange tænkepauser, men med præcise replikker og synspunkter, der ikke giver rum til fortolkning, bliver interviewet afsluttet.

Indtrykket er – uanset om man deler Bertel Haarders holdninger eller ej, at hans indstilling til folkestyret, demokrati og respekten for mennesker rummer nogle helt fundamentale værdier, som han gennem et livslangt politisk forløb har indpodet i efterfølgende generationer af folketingspolitikere. ■

FORRETNINGSMÆND

Hans Børsting - partner, Revision Limfjord
Anders Spanggaard - landmand

Hos Revision Limfjord er vi erfarne, lokale revisorer, der ser det som vores opgave at udvikle din forretning. Så hverdagen bliver nemmere og mere rentabel; så det at drive virksomhed bliver anstrengelserne værd.

Vi sørger for, at der er styr på tingene. At du hele tiden er på højde med nye lovmæssige krav, og at der eksisterer de nødvendige rammer for sund vækst i din virksomhed.Vores kerneydelser er revision, regnskab, erhvervs-service og rådgivning. Vores speciale er små og mellemstore virksomheder.

Vi taler produktions- og transportvirksomheder, detailhandel, fiskere, land-mænd, iværksættere og institutioner – og vi taler samme sprog. Vi er jyder, og vi er tæt på vores kunder – både fysisk og mentalt. Det er vi, fordi vi rigtig gerne vil være med til at udvikle din forretning.

REVISION LIMFJORD
FORRETNING FRYDER

BALANCE

TILSTAND – STILSTAND VERSUS FORANDRING – FORNYELSE

AF CLAUS V. MIKKELSEN

Det er tre nærmest eksistentielle temaer, der er valgt som emner for Skivemødet 2021: Bæredygtighed, grøn omstilling og Danmark i balance.

BÆREDYGTIGHED

"Earth Overshoot Day" er den årlige skæringsdag for, hvornår jordens befolkning har opbrugt de ressourcer, som kloden kan genskabe inden for et år. I år er dagen rykket frem til den 29. juli 2021.

Der fanges altså flere fisk og ryddes mere skov og anvendes mere energi, end kloden kan regenerere. Det betyder, at vi alle langsomt bliver fattigere. Danmark ligger nr. 12 på listen over de lande i verden, der har det højeste forbrug pr. indbygger. Det er en lille forbedring i forhold til sidste års 9. plads.

ATMOSFÆREN OG DENS BALANCE

Atmosfærens forskellige luftarter har ultimativ betydning for livet på kloden. Atmosfæren er sammensat af forskellige luftarter. Der er mest kvælstof (ca. 78%), ilt (ca. 21%) og argon (ca. 1%). Der er også andre luftarter i ganske små mænger, fx metan, ozon, CFE-gasser, nitrogenilter og CO_2.

De andre luftarters mængder måles i milliontedele – *parts per million* (ppm)". CO_2 og metan har betydning for mængden af vanddamp, som atmosfæren kan indeholde, hvilket igen er afgørende for temperaturen både ved jordens overflade og i atmosfæren.
Luftarterne har forskellige naturlige kredsløb. Fx tager vandkredsløbet omkring ni dage fra fordampning af vand over havene til fortætning og regn.

Der gælder helt andre tider for CO_2-kredsløbet. Når CO_2 frigøres ved fx forbrænding, til det igen er tilbage i en fast kulstofforbindelse, går der flere hundrede år. Den udledning, vi foretager af CO_2, forbliver derfor i atmosfæren lang tid fremover.

Iskerneforskere har undersøgt atmosfærens sammensætning hundredtusinder af år tilbage. Under istiderne har CO_2-indholdet ligget på omkring 200 ppm , i mellemistiderne på 280 ppm.

På intet tidspunkt i de seneste 800.000 år har CO_2-indholdet i atmosfæren været i nærheden af de 419 ppm, som er niveauet i dag.
Ved en fordobling af CO_2-indholdet i forhold til mellemistidens koncentrationer af CO_2 på omkring 280 ppm øges temperaturen med 5°C.

I starten af august i år fastslog FN's klimapanel, at temperaturstigningerne uden tvivl er menneskeskabte. Vi kan nu tydeligt se konsekvenserne af temperaturstigninger med hyppigere ekstreme vejrhændelser, hurtigere afsmeltning af indlandsisen og vandstandsstigninger. Vi skal endda forvente endnu hyppigere ekstreme vejrhændelser. ▶

FOTOS:
ØVERST TIL VENSTRE: NASA | ØVERST TIL HØJRE: KELLY SIKKEMA
NEDERST TIL VENSTRE: MATT PALMER | NEDERST TIL HØJRE: MATT PALMER

På intet tidspunkt i de seneste 800.000 år har CO_2-indholdet i atmosfæren været i nærheden af de 419 ppm, som er niveauet i dag.

Ved en fordobling af CO_2-indholdet i forhold til mellemistidens koncentrationer af CO_2 på omkring 280 ppm øges temperaturen med 5°C.

FOTO: JUSTUS MENKE

GRØN OMSTILLING

Overforbrug af klodens ressourcer er ikke holdbart. Det påvirker de fine balancer i økosystemerne, hvor tilpasninger og balancer er skabt gennem millioner af år. Der sker uoprettelige skader.

Det er forholdsvis tydeligt at observere dele af overforbruget eller destruktion af økosystemet ved at se på træfældning af Amazonas regnskov, opdyrkning af enorme landområder i Argentina med soja eller dyrkning af genmodificerede monokulturer af sukkerrør på enorme landbrugsarealer i Afrika eller af majs og hvede i USA.

Der sker også destruktioner af økosystemer og biodiversitet, som ikke umiddelbart er til at se. Udledning af spildevand og næringsstoffer rykker ved vandløbenes, fjordenes og havenes balance. Sprøjtning af afgrøder med kemiske forbindelser giver reststoffer, som påvirker fødekæderne og tilfører grundvandets drikkevand giftstoffer.

Kunsten at få den grønne omstilling af Danmark til at lykkes, er at bibeholde det rige velfærdssamfund, vi har opbygget i Danmark over de sidste 100 år samtidig med en gennemgribende omstilling.

Hvis vi fortsætter i de samme spor som hidtil, vil vi ødelægge økosystemerne og medvirke til den globale opvarmning.

Det bidrager til at skabe helt uholdbare tilstande, hvor store befolkningsgrupper ikke længere kan bo og opretholde livet, hvor de bor i dag. Det risikerer at føre til migrationer, konflikt, hungersnød og en destabilisering, som verden ikke tidligere har stået overfor.

Vi kan nu tydeligt mærke vejrforandringer i vores nærområder med hyppigere skybrud og oversvømmelser.

På biodiversitetsiden ses nye invasive arter og meget få standfisk i Limfjorden. Ålebestanden er fx nede på 1% i forhold til 1980. Der ses desuden meget få insekter på bilens forrude om sommeren.

Tidens muligheder

Både som egn og nation kan en grøn omstilling give nye muligheder. Vi kan sørge for at blive foregangsegn og foregangsland. Skiveområdet er tidligere gået foran. I 1980'erne var Skive kendt for bl.a. lavenergisystemer ved husbyggerier. Her blev der nytænkt i forlængelse af energikrisen i starten af 1970'erne.

Vindmølleindustrien har også tidligere vist vejen for hele nationen. Danmark har stået for teknologiudvikling og anvendelse af vedvarende energi og har en global førerposition.

Lokale virksomheder viser i dag igen vejen for omstilling og bæredygtig produktion. DEIF A/S og FM Bulk Handling Fjordvejs fortæller

FOTO: JAN HUBER

om deres omstilling og tilgang til mere bæredygtige produktionsformer og produkter her i magasinet.

En omstilling af fødevareindustrien og selve fødevareproduktionen er startet, og ca. 30% af forbrugerne køber nu økologiske fødevarer.

Inden for hele fødevareproduktionen fra jord til bord er der store muligheder.
Thise Mejeri viser, at der med god økonomi kan produceres økologiske mejeriprodukter med hensyntagen til både dyrevelfærd, bæredygtighed og biodiversitet. De producerer fx mælkeprodukter og kød uden import af soja og viser dermed vejen til at undgå skovrydning.

Thise Mejeri er inspirationskilde til, hvordan der kan eller skal ses på fremtidens landbrugsproduktion. Måske skal der arbejdes for økologiske produkter fremstillet nænsomt med høj værditilvækst på baggrund af lokal forarbejdning? Måske skal det træde i stedet for masseproduktion af landbrugsprodukter, som i dag eksporteres som halvfabrikata, og hvor den væsentligste tilvækst i værdikæden sker uden for landets grænser.

DANMARK I BALANCE

De fleste af Danmarks virksomheder udspringer fra provinsen. Vindmølleindustrien er tidligere nævnt. Andre lokale eksempler er DEIF, Thise Mejeri, Skov, N.C. Nielsen, Scantruck og FM Bulk Handling Fjordvejs – allesammen virksomheder, som agerer på det internationale marked.

Ser vi ud over det lokale, er der virksomheder som Mærsk, Lego, B&O, Danfoss, Grundfos, Vestas, Bestseller og Jysk.
Virksomhederne med de fælles karakteristika, at de er startet som mindre virksomheder i provinsen og med tiden er vokset til internationale spillere, nogle endda som verdensførende inden for deres respektive branche.

Over de sidste 30 år er der foretaget en politisk prioritering af de større byer. Der er tilført infrastruktur, byfornyelse, byggeri, men måske vigtigst af alt: Centralisering af den offentlige administration og særskilte uddannelser.
En sådan politisk prioritering rykker ved balancen, hvilket ses i demografiudviklingen. Flere unge flytter til de større byer for uddannelse – og bliver der.

Den skæve demografiudvikling kan bl.a. aflæses i boligprisernes udvikling. Efterspørgslen er øget i de store byer, fordi balancen i demografiudviklingen er forrykket.
Men boligpriserne er også øget, fordi nye lånetyper er introduceret, fx rentetilpasningslån og afdragsfrihed forstærket af en fastlåst boligskat. Det er elementer, som er politisk bestemt, og som har sendt boligpriserne i opadgående retning.

En opgørelse fra Realkredit Danmark viser, at en boligejer med et hus på 140 m² i Gentofte,

FOTO: TILL DALING

Frederiksberg og København har fået en både arbejdsfri og skaffefri gevinst siden 1992, altså i løbet af 30 år, på mellem 16.000-24.000 kr. om måneden. Gevinsten for en tilsvarende bolig på Lolland er 800 kr. om måneden, og for Skive ligger gevinsten på 1.400 kr.

Hvis vi skal sikre, at produktionsvirksomhederne, som er spredt ud over Danmark, fortsat skal have innovativ kraft og kvalificeret arbejdskraft, skal der skabes balance.
Det nytter ikke noget, at demografiudviklingen skævvrides. Tværtimod skal der investeres i at skabe lige muligheder for de unge på tværs af landet.

VI SKAL TURDE INVESTERE

Hvis der skal skabes balance i de udfordringer, vi alle står med – som følge af klimakrisen og overforbruget af ressourcer med deraf manglende biodiversitet både i Danmark og i en global kontekst, skal der foretages investeringer og gennemføres politiske tiltag.

Hvis Danmark sørger for at blive et foregangsland og viser vejen for andre lande, både inden for bæredygtighed og grøn omstilling, ligger der enorme økonomiske potentialer i eksport af teknologi og viden. ■

Sådan skaber vi et Danmark i bedre balance

AF INDENRIGS- OG BOLIGMINISTER KAARE DYBVAD BEK

Det handler om muligheder. Vores land er ikke større, end at det skal kunne lade sig gøre at sikre lige muligheder og udvikling på tværs af hele landet. Danmark er for lille til store forskelle. Det var et af de løfter, vi i regeringen gik til valg på for to år siden, og som vi er godt i gang med at indfri.

Regeringen har taget et opgør med fortællingen om, at centralisering er en naturlov. Det er en fortælling, som har sat ganske betydelige spor på landkortet, og som har bidraget til at afvikle de egne af landet, der ligger uden for de store byer. Man har blindt lukket uddannelser, sygehuse og politistationer – og dermed helt glemt, at næsten hver anden dansker bor uden for de større byer.

Vi kan ikke rulle hele udviklingen tilbage, men vi kan vælge at tage første skridt i en ny retning, der bringer Danmark i bedre balance. Vi skal have velfungerende provinsbyer, små bysamfund og levende landdistrikter. Vi har allerede taget de første skridt, men vi kommer til at gå meget længere.

Fra første dag i ministerstolen har jeg fremhævet flere uddannelsesmuligheder rundt om i landet som et godt sted at starte. Den frie og lige adgang til uddannelse er et kerneområde i den danske velfærdsstat. Desværre er det i de senere år gået den forkerte vej, når det handler om social mobilitet: Alt imens toneangivende stemmer har talt højt og flot om overgangen til et videnssamfund, har vi været stille vidner til en udvikling, hvor vi nu i stigende grad kan forudsige børns fremtid ved at se på deres forældre. Sådan skal det ikke være i et land som Danmark, hvor vi bryster os af et gratis uddannelsessystem, SU og andre velfærdsordninger. Det er en udvikling, vi skal vende.

Kort før sommerferien indgik vi derfor en bred politisk aftale, som blandt andet sikrer 23 nye konkrete uddannelsestilbud i hele landet. Samtidig rykker vi flere uddannelsespladser ud fra storbyen, så 60 procent af velfærdsuddannelserne de næste årtier vil ligge uden for de største uddannelsesbyer. Gode uddannelser i nærområderne bliver til kvalificeret arbejdskraft og bedre velfærd tæt på borgerne. Flere uddannelser er den næring, der skal til, for at

Indenrigs- og boligminister Kaare Dybvad Bek

FOTO: CLAUS BECH

flere virksomheder og private arbejdspladser kan spire frem ude i lokalsamfundene. Med aftalen sikrer vi, at Danmarks unge også i fremtiden får mulighed for at tage en uddannelse, uanset hvor i landet de bor.

Men det er ikke kun på uddannelsesområdet, vi har taget et stort skridt i den rigtige retning. Sidste år blev der indgået en aftale om et mere retfærdigt udligningssystem, hvor de bredeste skuldre skal bære mere, så landets yderkommuner får flere midler til at kunne levere god velfærd til borgerne. Politiets tilstedeværelse tæt på borgerne bliver også styrket med 20 nye nærenheder, og frem mod 2023 vil der ligeledes blive oprettet otte nye skattecentre og ansat 1.000 ekstra medarbejdere rundt om i hele landet.
Vi er altså godt på vej til at genoprette balancen i Danmark, men vi er slet ikke færdige.

I efteråret gælder det presset på boligpriserne i de større byer. De største danske byer skal ikke kun være rigmandsenklaver, som sygeplejersker, lærere og buschauffører kan besøge i arbejdstiden. De skal være for alle. Derfor ønsker regeringen blandt andet, at kommunerne skal kunne stille krav om 33 procent almene boliger i nye lokalplaner, så mennesker med helt almindelige indtægter har råd til at bo der, hvor de arbejder.

Danmark skal selvfølgelig have attraktive, pulserende storbyer, men det udelukker ikke de levende landdistrikter. Vi skal have et land i balance – for ja, Danmark er for lille til store forskelle. ■

INDENRIGS- OG BOLIGMINISTER KAARE DYBVAD BEK

- Indenrigs- og boligminister siden den 21. januar 2021
- Boligminister fra den 27. juni 2019 til 21. januar 2021
- Folketingsmedlem for Socialdemokratiet i Sjællands Storkreds fra den 18. juni 2015
- Kandidat for Socialdemokratiet i Holbækkredsen fra 2010.

En rigere natur fra skovbund til trætop

AF MILJØMINISTER LEA WERMELIN

Ved valget i 2019 fik regeringen en klar opgave af danskerne: At få den grønne omstilling op i omdrejninger. Lige siden har vi arbejdet benhårdt for at lave håb om til handling. Ikke kun for vores klima og miljø, men også for vores natur.

I årtier er det gået tilbage for naturen i Danmark. Sangen fra de viber og lærker, som Jeppe Aakjær digtede om, er langsomt ved at forstumme over enge og marker. Der er blevet længere mellem, at man kan høre summen fra vilde bier eller se en hedepletvinge flakse med vingerne i solen. Og i vores fjorde, søer og vandløb har livet under vandoverfladen alt for længe været presset af bl.a. iltsvind og dårligt vandmiljø.

Før valget gav vi derfor et løfte om at passe bedre på naturen og den rigdom, den rummer. Fra skovbunden til trætoppene og fra fjordens dyb til fuglekolonien på klinten. Vi skal sikre, at vores børn og børnebørn også kan få del i de store natur- og friluftsoplevelser, som tusindvis af os har genopdaget under coronakrisen.

I regeringen har vi taget fat mange steder. Vi har sikret bedre beskyttelse af de ferske enge i vores ådale og strandengene langs vores fjorde og andre kystområder. Sidste år styrkede vi indsatsen for at beskytte vandmiljøet. Og i december lavede vi sammen med Radikale Venstre, SF, Enhedslisten og Alternativet en natur- og biodiversitetspakke, der er blevet kaldt en af de vigtigste aftaler for naturen i 20 år. Med 888 mio. kroner, der skal give vores skrantende natur en tiltrængt hånd i ryggen.

Med aftalen sikrer vi, at Danmark kan få meget mere urørt skov, så vi i alt når op på et areal på 75.000 hektar. At flere statsskove nu bliver

FOTO: MILJØMINISTERIET

MILJØMINISTER LEA WERMELIN

- Miljøminister fra den 27. juni 2019
- Valgt til Folketinget for Socialdemokratiet i Bornholms Storkreds fra den 18. juni 2015
- Kandidat for Socialdemokratiet i Rønnekredsen og Aakirkebykredsen fra 2014.

urørt, betyder helt enkelt, at de holdes fri for skovdrift. For ved at holde motorsavene fra stammerne, kan vi i højere grad holde hånden over de ugler, spætter og skovmårer, som er afhængige af hule, krogede træer. Her er det vigtigt at understrege, at urørt ikke betyder ubefærdet. For der er selvfølgelig stadig plads til både løbesko, cykeldæk og weekendudflugt med familien. Præcis som før.

Med natur- og biodiversitetspakken får vi også Danmarks første naturnationalparker. Det er områder, hvor vi nu kan give naturen mere af det, den mangler. Med masser af plads til vilde blomster, våde områder og hule træer. Og med græssende dyr, der kan skabe flere af de lysåbne områder, som er levested for sommerfugle og vilde orkidéer.

I alt vil vi skabe op til 15 naturnationalparker. Vi har fundet placeringen for de første fem. I Jylland gælder det indtil videre Fussingø ved Randers, Tranum ved Jammerbugten og Stråsø ved Holstebro, mens man i Gribskov i Nordsjælland og Almindingen på Bornholm også kan se frem til at få nogle af landets første naturnationalparker.

Placeringen af de næste naturnationalparker skal vi beslutte til efteråret. En beslutning, hvor vi både skal lytte til forskere, grønne organisationer og kommuner – og danskerne, som hen over sommeren er kommet med forslag til placeringer.

Skal vi lykkes med at vende naturkrisen, skal vi indimellem også vænne os til, at naturen flere steder bliver lidt vildere end i dag. Her er ikke bare statsskovene og de nye naturnationalparker i spil. Men også Forsvarets øvelsesterræner, grøftekanterne langs togsporene og motorvejenes rabatter. For vi skal sætte ind alle de steder, vi kan.

Her er det godt at se, at 92 ud af landets 98 kommuner er med i den dyst om at blive Danmarks vildeste kommune, som vi sparkede i gang i foråret – også Skive Kommune.

For vi har brug for alle gode kræfter. Årtiers tilbagegang vendes ikke med et fingerknips. Men for første gang i mange år har vi nu taget en række store skridt mod at bremse naturkrisen og efterlade en rigere og mere spændende natur til vores børn og børnebørn. ■

Danmark skal være et grønt foregangsland

Danmark har en enestående chance for at gøre en forskel for det globale klima, hvis vi viser resten af verden, at den grønne omstilling ikke er en modsætning til, men en forudsætning for jobskabelse, vækst og velfærd.

AF KLIMAMINISTER DAN JØRGENSEN

For få uger siden ryddede FN's klimapanel IPCC- (Red. Danmarks klimacenter) forsider verden over med lanceringen af deres sjette hovedrapport. Hvis nogen skulle have overhørt alarmklokkerne de sidste 30 år, ringer de nu så øredøvende, at ingen kan undgå at høre dem: Klimaforandringer har allerede fundet sted over hele kloden. Det er – utvetydigt – os mennesker, som er årsagen. Og det går alt, alt for hurtigt. Alle bliver ramt, også Danmark, men i særdeles verdens fattige lande. En utroligt sårbar og alvorlig situation.

Så hvad kan vi som lille land gøre? Vi står kun for 0,1 procent af verdens samlede udledninger. Selv hvis vi lukkede hver eneste industrivirksomhed, sendte alle køer og grise til slagtning og forbød benzinbiler, ville det ikke have nogen mærkbare konsekvenser for det globale klima. Alligevel har vi sat os verdens nok mest ambitiøse mål om, at vi skal reducere vores udledninger med 70 procent i 2030 sammenlignet med 990 og være klimaneutrale senest i 2050. Det har vi, fordi vi mener, vi faktisk kan gøre en forskel for klimaet ved at være et grønt foregangsland.

EN ATTRAKTIV VEJ AT GÅ

Skal resten af verden vælge en ambitiøs klimavej, skal den være attraktiv at gå. Derfor er det ikke ligegyldigt, hvordan vi indretter vejen til de 70 procent.

Valgte vi for eksempel drastisk at halvere den danske animalske produktion, ville det nok give os hurtige reduktioner i CO_2-regnskabet – men desværre også i statskassen. Og værre endnu ville tusindvis af mennesker, særligt i landområderne, miste deres arbejde. Med andre ord risikerer konsekvensen af en hurtig, men uklog omstilling at være arbejdsløshed, dårlig økonomi og social ulighed. Næppe et scenarie, verdens store udledere vil se efter med misundelse. Og når nu klodens befolkning med al sandsynlighed ikke stopper med at spise kød i morgen, vil produktionen blot flytte til udlandet. Dermed er det ikke kun Danmark, der taber, men også klimaet.

Opgaven må derimod være at vise, hvordan den grønne omstilling kan skabe vækst og job – på landet såvel som i byen. Hvis vi kan det, ja, så tror vi på, at andre lande vil følge os. Kort sagt skal vi derfor føre en klimapolitik, der på én gang er i social balance, økonomisk ansvarlig og ambitiøs. Det er vores rettesnor, som skal sikre et socialt retfærdigt, trygt og bæredygtigt velfærdssamfund. Og det er det, der gør os til et land, som inspirerer andre.

FOTO: ULRIK JANTZEN

GRØNT EKSPORTEVENTYR

Men det er ikke alt. Når vi presser os selv så meget, som vi gør i de her år, tvinger vi samtidig os selv til at udvikle, opskalere og udbrede de nødvendige grønne teknologier. Jamen, udskyder vi så ikke bare problemerne i den naive tro, at ukendte teknologier pludselig redder os lige inden målstregen? Selvfølgelig ikke.

Det Internationale Energiagentur vurderer faktisk, at næsten halvdelen af de nødvendige globale reduktioner i 2050 skal komme fra teknologier, som endnu ikke er kommercielt tilgængelige. Og i Danmark vurderer Klimarådet, at vi ikke kan nå 70 procent-målet i 2030 uden videreudvikling af teknologier. Med andre ord er der ingen lavteknologisk løsning på klimakrisen.

Det er derfor, vi investerer målrettet og massivt i modningen af lovende teknologier. Præcis som vi tidligere gjorde med vindenergi, hvor fremsynede politikere og et visionært erhvervsliv prioriterede midler til forskning og udvikling af teknologien. Det var ikke uden omkostninger, men en klog investering. I dag er tusindvis af danskere beskæftiget inden for vindenergi, og industrien eksporterer for mere end 50 milliarder kroner årligt til gavn for klimakampen verden over.

KLIMA-, ENERGI- OG FORSYNINGSMINISTER DAN JØRGENSEN

- Klima-, energi- og forsyningsminister siden den 27. juni 2019
- Minister for fødevarer, landbrug og fiskeri fra den 12. december 2013 til 28. juni 2015
- Folketingsmedlem for Socialdemokratiet i Fyns Storkreds fra den 18. juni 2015
- Kandidat for Socialdemokratiet i Middelfartkredsen fra 2011
- Medlem af Europa-Parlamentet 20. jul. 2004 - 11. dec. 2013.

En af de teknologiske løsninger, vi prioriterer, er Power-to-X, hvor grøn strøm fra eksempelvis vindmøller omdannes til grøn brint og grønne brændstoffer, der kan drive fly, supertankere og lastbiler. På den måde løser teknologien mindst to problemer i fremtidens energiforsyning: Vi kan lagre vindenergien til dage, hvor vinden ikke blæser. Og vi kan omstille den del af transporten, som ikke kan køre på batterier. Det lyder avanceret, men udviklingen er allerede i fuld gang. Endda netop her ▶

i Skive, hvor man vil etablere verdens første brintanlæg i stor skala. Så hvem ved? Måske venter Danmarks næste grønne eksporteventyr lige syd for Limfjorden.

RESULTATERNE TALER FOR – MEN KOMMER IKKE AF – SIG SELV

At vi skal udvikle, betyder selvsagt ikke, at vi ikke også skal tage de virkemidler i brug, vi har til rådighed i dag. Og det gør vi også. På blot to år har regeringen og Folketinget præsenteret over 100 konkrete initiativer, der gør Danmark både renere og grønnere. Her og nu, men også langt ind i fremtiden.

Vi har sat en slutdato for al olie- og gasindvinding i Danmark. Vi har ændret danmarkskortet med verdens første energi-ø 80 kilometer ude i Nordsøen. Vi har sat en ambition om en million elbiler på vejene i 2030 og truffet beslutninger, som giver 775.000 grønne biler. Vi har gjort det lettere og billigere for danskerne at skifte fra sort til grøn varme, så man ikke er bundet til et oliefyr, bare fordi man bor på landet. Og meget, meget andet – det meste med brede flertal bag aftalerne. Samlet set har vi truffet beslutninger, som bringer os halvdelen af den vej, vi har ti år til at nå.

De resultater taler for - men kommer ikke af - sig selv. En ambitiøs klimaindsats kræver, at vi finder hinanden i kompromisser, hvor alle får noget, men ingen får alt. Hvor vi via stærke partnerskaber med erhvervslivet og fagbevægelsen har en dialog om, hvordan solide og holdbare løsninger ser ud. Hvor civilsamfundet spiller en endnu større rolle. Og hvor de politiske partier er i stand til at fokusere på resultater. Alt det starter selvfølgelig med os selv. Derfor samarbejder vi i regeringen på tværs af ressortområder om al den politik, der har betydning for den grønne omstilling. Vi skal nemlig have synergier, ikke siloer.

Gennemfører vi omstillingen på den rette måde, tror jeg på, at vi ikke alene bliver et grønnere land, men også et rigere og mere velstående land. Et grønt land i balance. Det er sådan, vi får resten af verden med. ■

SALLING
entreprenørfirma a/s

Viumvej 22 . 7870 Roslev
Tlf. 97 57 90 04
salling@entr.dk
www.entr.dk

ENTREPRENØRFIRMA

Aut. Kloakmester • Anlægsgartner
Entreprenør

Vi kan bl.a. hjælpe med kloakskader, kloakseparering, anlæg af haver, flise- og brolægning, plantearbejde, træfældning, gravearbejde, jordflytning og meget, meget mere.

HANCOCK - smag forskellen...

Vi brygger det bedste øl

- til dig der kan smage forskel ...

Det er filosofien bag vore produkter, og bl.a. derfor brygger vi stadig efter de gamle metoder.

Traditionelt håndværk – tager tid

Vore produkter er alle brygget med den dybeste respekt for de naturlige processer, der ligger til grund for ølbrygning, f.eks. kold gæring og lagring ved 0 grader fra 7 uger og helt op til 2 år. Det er gammelt traditionelt håndværk uden industriprocesser og uden tilsætning af vand ved tapning.

Råvarer i rundhåndede mængder

Til alle vore øl anvender vi kun malt af bedste kvalitet, ligesom verdens fineste og dyreste humle, den tjekkiske SAAZ, anvendes til alle varianter. SAAZ er i øvrigt, blandt øl kendere rundt om i verden, altid et tydeligt tegn på godt øl *).

Det er derfor, du kan smage forskel!

Fadøl til festen
Husk Hancocks upasteuriserede fadøl til din fest, bestilles hos din lokale forhandler.

Rigtige sodavand

- og som regel "værtens" bedste!

Som i gamle dage laver vi alle vore produkter med en rundhåndet mængde af de bedste råvarer, bl.a. appelsinolier og saften fra rigtige appelsiner, ligesom vore to colaer indeholder rigtig colanød.

*)Alt vort øl brygges i kobberkedlerne.

Kvalitet siden 1876

Vild natur og vigtige forandringer i Vækstjylland

AF ANNETTE LIND, FOLKETINGSMEDLEM FOR SOCIALDEMOKRATIET

ET STYKKE AF MIN SOMMERHUSHAVE ER VILD. Her lader jeg græsset gro og blomsterne spire. Det gør jeg, fordi jeg gerne vil have, at biodiversiteten styrkes, og sommerfugle og insekter trives.

En dyst blandt landets kommuner er startet. Hvem er mest vild med vilje?
92 ud af landets 98 kommuner er med i projektet. Det er en konkurrence, som inspirerer kommuner såvel som privatpersoner til at lade naturen stå frit og lade blomster og insekter flytte ind. Allerede nu er naturens frie liv ved at vinde indpas i danske haver og på offentlige arealer. Jeg glæder mig til at se resultaterne, når vinderen kåres i slutningen af 2022.

Vores klima er et af de vigtigste politiske områder i årene frem. Den grønne dagsorden er blevet allestedsnærværende i politik, da der er behov for store ændringer, hvis ikke vi skal lade de kommende generationer stå med uoverstigelige konsekvenser af for mange års klimaforandringer.

Klimadagsordenen er det, der særligt samler den røde blok. Vi er enige om, at vi skal være ambitiøse på vores klimas vegne. Derfor handler vi. Mange unge mennesker er klimaaktivister, som kæmper for at redde verden. Jeg beundrer deres store engagement. Vi skylder vores yngre generationer at være ambitiøse på deres fremtids vegne. Det gør vi igennem vores klimapolitik.

Det var et bredt flertal i Folketinget, der vedtog en klimalov, der indebærer, at vi skal reducere vores CO_2-udledning med 70% i 2030, og at Danmark skal være klimaneutral i 2050.

NÆRHEDEN SKAL TILBAGE

Det er to år siden, at Socialdemokratiet overtog regeringsposten. Som vestjyde har det været en tid med vigtig politisk forandring. Regeringens mål er at samle Danmarkskortet og skabe balance mellem land og by.
Vi vil gerne have, at der er lokalt politi, uddannelser og liv i hele landet. Det skal være attraktivt for børnefamilier at slå sig ned i blandt andet Vestjylland. Der har været politisk opbakning til at skabe bedre muligheder uden for de største byer.

Mit motto er *fra Vestjylland til Vækstjylland*, fordi jeg ser et stort udviklingspotentiale for vores landsdel. Dels fordi vores lokalsamfund er ▶

DANMARKS VILDESTE KOMMUNE

92 ud af 98 kommuner har tilmeldt sig kommunedysten om at blive den vildeste kommune.

Dysten går ud på, at kommunerne skal udvikle de bedste biodiversitetsprojekter. Det er kun fantasien, der sætter grænser for projekterne.

Det er en mulighed for, at kommunerne i fællesskab kan gøre Danmark vildere. Herunder passe bedre på vores sommerfugle og vilde blomster. Vild natur kan samtidig give en mere sprudlende, kriblende og levende natur, som vi kan give videre til vores børnebørn.

Der kåres en vinder i slutningen af 2022. Her er det dommerpanelet bestående af miljøminister Lea Wermelin og biolog Morten Dewald Drøgemüller Hansen , der udpeger en vinder.

Kilde: Miljøministeriet, dkvild.dk

Morten Dewald Drøgemüller Hansen er en dansk biolog og museumsinspektør for Naturhistorisk Museum i Aarhus. Han har base på Molslaboratoriet. Han har blandt andet medvirket i mange naturprogrammer på tv.

POLITISK AFTALE OM BEDRE UDDANNELSESMULIGHEDER I HELE LANDET

Der oprettes 23 nye uddannelsesudbud uden for landets fire største byer, herunder flere universitetsuddannelser.

60 % af velfærdsuddannelserne skal på sigt ligge uden for landet største byer.

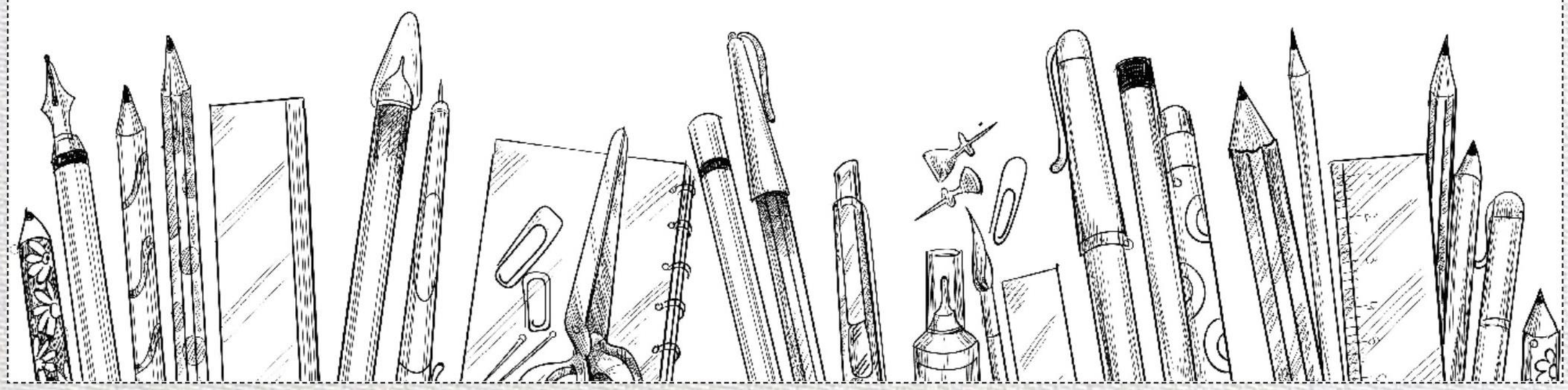
I Vestjylland vil man fremover kunne studere til socialrådgiver i Herning og produktionsteknolog i Skjern.

Der skal oprettes kandidatuddannelser i Holstebro, 30 studiepladser fra Den Danske Scenekunstskole samt 30 studiepladser fra Det Jyske Musikkonservatorium.

Aftalen indeholder desuden en oversigt over byer, hvor der er potentiale for nye uddannelser. Det drejer sig blandt andet om Skive, hvor der er potentiale for at udbyde STEM-uddannelser (naturvidenskab, teknologi, ingeniørvidenskab og matematik).

Aftalen er indgået af regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Alternativet og Kristendemokraterne.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet, ufm.dk

innovative og mestre i at skabe positiv udvikling. Dels fordi vi landspolitisk har taget nogle vigtige valg, som har positiv betydning for os.

I Skive har vi allerede en døgnbemandet politistation, men nu får vi også nærstationer i Struer og Ikast. Det er vigtigt, at der er politifolk med lokalkendskab. For en konsekvens af centraliseringen har været, at mange lokale stationer er lukkede eller har fået meget begrænset åbningstid. Det har fjernet det lokale nærvær, og den udvikling har vi ønsket at vende ved at oprette 20 nye nærpolitistationer rundt i landet.

Jeg mener, at den vigtigste politiske beslutning for at skabe bedre muligheder uden for de største byer har været aftalen om at oprette uddannelsessteder i hele landet. Uddannelse er afgørende for den enkelte og for lokalsamfundet. I årtier er vores uddannelsessystem blevet centraliseret, hvilket har gjort det sværere for unge at se fremtidsmuligheder i deres lokalområder, hvis de vil uddannes.

Regeringen har sammen med et flertal i Folketinget valgt at gøre op med det. Derfor oprettes 23 nye uddannelsesudbud i hele landet – med mulighed for flere i årene frem. Vi får to universitetsuddannelser til Holstebro. Derudover skal mulighederne for en uddannelsessatsning i Skive undersøges. Det er virkelig godt.

Jeg mener, at uddannelsesmuligheder er med til at sikre, at vi bliver *Vækstjylland*. Uddannelser og arbejdspladser går hånd i hånd, og det kan skabe lokal udvikling. Vi har i forvejen gode lokalsamfund, spændende arbejdspladser, og med flere uddannelser har vi stort set hele pakken. Jeg er glad for, at de seneste to års politiske arbejde har haft øje for det vestjyske. ■

FOLKETINGSMEDLEM
ANNETTE LIND

- Valgt til Folketinget første gang den 15. september 2011
- Kandidat for Socialdemokratiet i Holstebrokredsen siden 2008
- Gruppesekretær for Socialdemokratiets folketingsgruppe
- Tingsekretær
- Udenrigsordfører og medlem af Udenrigspolitisk Nævn
- Vicepræsident i Nordisk Råd og ordfører for Nordisk Råd

green innovation week

UGE 39
2021

unges fremtid
unges løsninger

Green Innovation Week er platformen, hvor unge elever og studerende fra hele landet skaber idéer til løsninger på virksomheder og organisationers grønne udfordringer.

Det sker i Elværket - Skiveegnens innovations- og iværksættermiljø i uge 39!

Se med på **www.giw.dk**
og på de sociale medier

Majgøgeurter den mest almindelige af vores orkidéer.

VILD i rabatten

AF METTE BUNDGAARD LARSEN OG MARIA OLESEN, SPØTTRUP

Et af de steder, hvor naturen fortsat får lov at være vild, er i vores rabatter. Det er godt nyt for vores danske natur, der ellers generelt er negativt påvirket af den intensive arealudnyttelse.

Rabatterne viser os langt mere natur, end vi tror, når vi bevæger os gennem landet. Alle, som har taget turen over det smukke, danske land, har oplevet, hvordan naturtyperne ændres. Fra lyng og lav mod vest til vild gulerod og blåhat mod øst. Samtidig er det også her, vi for alvor mærker sæsonens skift fra vinter til sommer. Rabatten fungerer i virkeligheden både som en slags kompas og som årstidsbarometer.

Når vi har talt med lokalpolitikere, er rabatten langs vejen ét af de emner, de modtager mange henvendelser om. Men henvendelserne har ændret karakter fra ønsker, om at rabatten bliver slået, til henstillinger om, at bevoksningen får lov at stå. Vi er blevet mere opmærksomme på, at den gældende praksis kan skabe bedre vilkår for insektlivet og øget biodiversitet.

Men hvad er svaret på det store spørgsmål om den rigtige praksis? Skal man bare lade græsset gro, eller skal man slå det? Svaret er, at det ikke er et svar. Det tætslåede græs skaber liv for de solelskende, lave arter, som ellers ville blive udskyggede, mens den afslappede praksis uden slåning skaber muligheder for andre arter.

Det er ikke nødvendigvis sådan, at den lange og vilde rabat giver de bedste vilkår for vores biodiversitet, som jo netop betyder at man har forskellighed. Derfor er en blanding af de to fremgangsmåder en bedre løsning. Vores danske arter har forskellige egenskaber, eksempelvis "at være høj og god til at udnytte næring".

TAG DEN SJOVE, LILLE VILDQUIZ OG FIND UD AF, HVOR VILD DU ER

På vej hjem i bilen kører du forbi din lokale rabat. Den er vild med høje græsser og blomstrende urter. Hvordan reagerer du?

1. Jeg synes, det ser uordentligt og sjusket ud.
2. Jeg kan lide det sådan (vildt og langt).
3. Dér står en vild gulerod, den tager jeg frø fra og sår i min have.
4. Jeg ville blive mere lykkelig, hvis vi kunne have et mix af tætslået og langt.

Læs resultatet her, hvor vild du er:

1. Du er nok ikke den vildeste gulerod i flokken.
2. Du er allerede lidt vild i varmen. For at blive ekstra hot kunne du tænke over diversiteten.
3. Du er vildt hot. Invitér din nabo på havebesøg.
4. Du er en ægte vild gulerod. Det kan ikke afvises, at din vildskab smitter. – Heldigvis. ■

Forfattere

Mette Bundgaard Larsen, Glyngøre er uddannet biolog med speciale i genopretning af vandløb og med særlig interesse for biodiversitet og forvaltning af terrestrisk natur.

Maria Olesen, Rødding arbejder til daglig som HR-udviklingskonsulent og har som hobby stiftet Naturlyst.

Begge er i initiativgruppe sammen med otte andre, der ønsker at inspirere til mere vild natur i vores haver, bl.a. gennem facebookgruppen Danmarks VILDESTE natur.

En trimmet vildhave

AF ALICE BRO GRØNVALDT, MEDLEM AF INITIATIVGRUPPEN FOR AT SKABE MERE VILD NATUR I VORES OMRÅDE
FOTO ALICE BRO GRØNVALDT

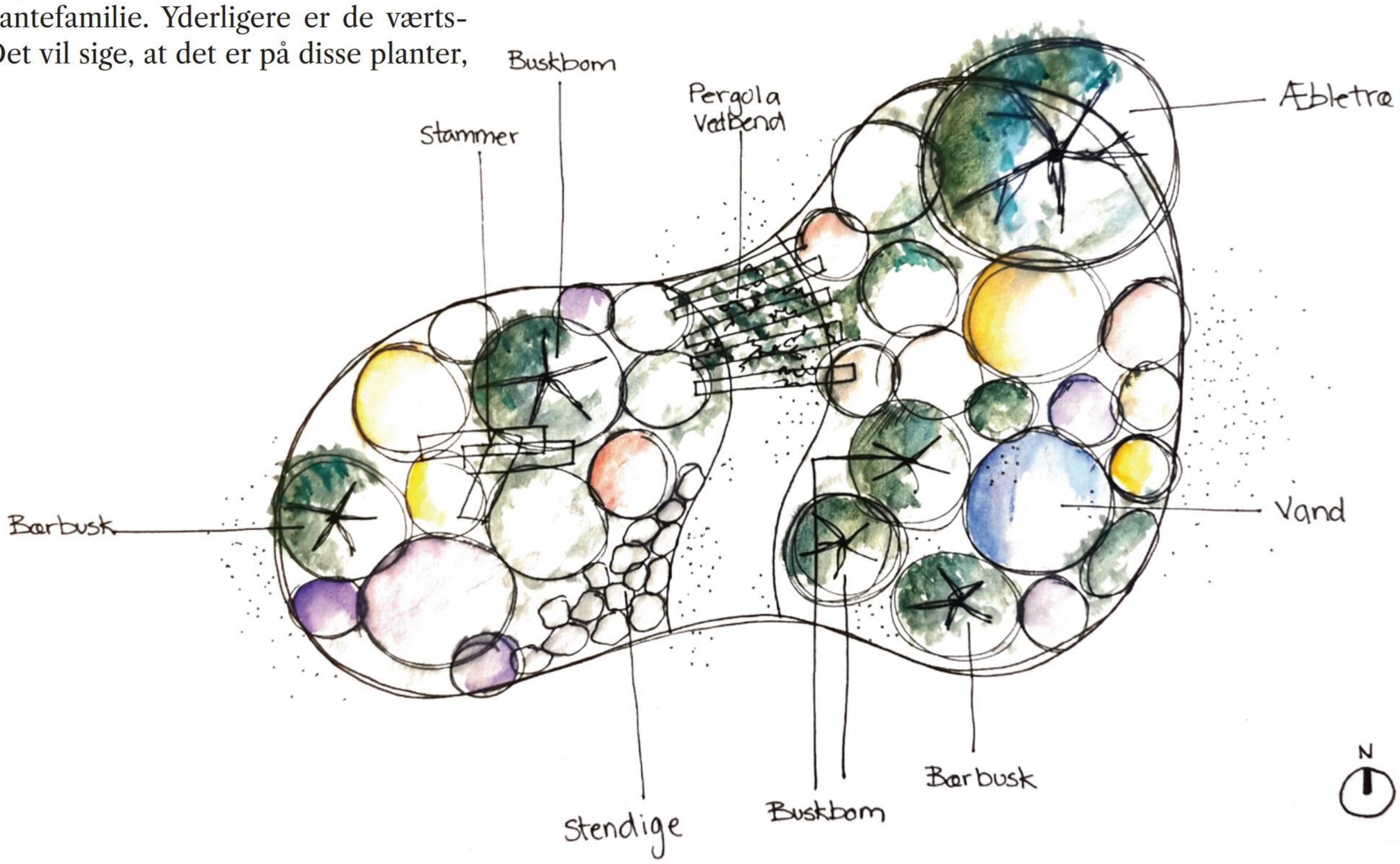
Biodiversitet kan skabes på mange måder. Naturen skal have mere plads, men mange af os vil også gerne have en luget køkkenhave, en slået græsplæne og flotte bede. Det handler i høj grad om kvalitet, såvel i forhold til de planter, vi sætter i jorden, som til vores dyrs og insekters behov.

Vi hører meget om de hjemmehørende planter. Men hvorfor egentligt? Først og fremmest, fordi det er disse planter og urter, som vores dyr og insekter har tilpasset sig. Vores hjemmehørende plantearter er essentielle for insekterne, der bruger den proteinrige pollen til opbygning af næste års generation og den energirige nektar som brændstof til "flymotorerne". Nogle af vores arter er så kræsne i deres fødevalg, at de kun kan hente pollen fra én eneste plantefamilie. Yderligere er de værtsplanter. Det vil sige, at det er på disse planter, insekterne lægger deres æg, og hvor larverne senere lever deres liv.

"Vi skal ikke nødvendigvis have en vild have for at have en have med masser af biodiversitet".

SOMMERFUGLEHAVEN

Med udgangspunkt i sommerfuglen er her et eksempel på en sammensætning af et bed: Bedet indeholder en række hjemmehørende planter, værtsplanter og blomster med et højt nektarindhold. Herudover er der en række elementer som stenbunker, grene/stammer samt vand, der er med til at fremme biodiversiteten. Elementerne kan fordeles ud over en større have eller – som her – samles i et mindre bed. ▶

Værtsplanter

Tørstetræ – citronsommerfugl, skovblåfugl
Almindelig kællingetand – almindelig blåfugl, engblåfugl og gråbåndet bredpande
Vedbend – skovblåfugl
Storkenæb – rødplettet blåfugl

Højt nektarindhold

Blåhat
Purpursolhat (flere varianter)
Hjortetrøst
Hvid okseøje
Katteurt
Lavendel
Sankthansurt
Tidselkugle
Staudesalvie
Kæmpejernurt
Mynte
Røllike

Andre planter:

Hosta
Buskbom
Skovjordbær
Æbletræ
Bærbusk
Høstanemone
Vintergæk
Påskelilje

Elementer:

Stensætning/stenbunke
Vand
Stamme/grenbunke

TIP:

Lad brændenælder og tidsler stå bag fx et skur eller en brændestabel, hvor man alligevel ikke kommer, eller man sjældent kigger. Her kan der gro værtsplanter for nældens takvinge, dagpåfugleøje, admiral, tidselsommerfugl, det hvide C og nældesommerfugl. ■

Skal din næste bil være grøn?

Planlægger du, at din næste bil skal være en elbil, kan du få en **fordelagtig finansiering** hos os.

Book et uforpligtende møde på **sparv.dk** og hør mere om, hvordan vi kan hjælpe dig, når du vil handle bæredygtigt.

GRØNT BILLÅN

SPAREKASSEN
Vendsyssel

Frederiksgade 6 · 7800 Skive · skive@sparv.dk · 82 22 92 80

Lægeurter og haven

VED SPØTTRUP BORG

AF INGE KJÆR KRISTENSEN,
FOTO INGE KJÆR KRISTENSEN OG KLAUS MADSEN

Besøg lægeurtehaven en tidlig morgen eller en sen efterårsdag. På begge tidspunkter vil du opleve et smukt og æstetisk sanseindtryk og få pirret nysgerrigheden.

Haven, der åbnede i 1940, var fra starten tænkt som et lærende historisk dokument - et minde, der kunne fortælle om tidligere tiders anvendelse af lægeurter i sygdomsbehandlingen. En tid, hvor vilde planter, potteplanter, ukrudt, krydderurter, prydplanter, frugt og bær samt grøntsager fandt anvendelse i opskrifter mod sygdomme.

Medicinen var håndlavet, enten på apoteket eller hos de kloge mænd og koner, som fungerede ude på landet til slutningen af 1800-tallet eller i hjemmet, hvor det var husmoderens ansvar at indsamle urter.
Frø, blomster, blade og rødder fra planter blev skabt om til piller, plastre, salver, dråber og indgik i røgbade og dampkure. Hele – eller dele af – dyr blev også brugt i nogle af opskrifterne.
I kombination med besynderlige gøremål indgik mærkelige ting i folkemedicinen. Det kunne fx være sandet, som præsten havde stået på i kirken, muld fra kirkegården eller rust fra kirkeklokken.

"De gode gamle husråd... var gode, men nu bliver lægerne brugt mere, og de skal jo også leve, helst godt, og de tar jo afstand fra de gode gamle urter".

Der var ingen, der i 1940 vidste, at lægeurtehaven ville have lige så stor relevans i 2021 som dengang, men fakta er, at urtemedicin og kosttilskud igen nyder stor bevågenhed i den brede befolkning. Interessen for den historiske anvendelse er voksende, og haven er dermed lige så aktuel i dag som for 80 år siden.

SPØTTRUP LÆGEURTEHAVE

I lægeurtehaven findes planterne koncentreret i to selvstændige afsnit med sirligt anlagte bede mellem de nylagte stier. Det er de gamle klosterhaver, der har været inspirationskilde til selve udformningen, men placeringen af planterne er ikke fast, for her bestemmer jordbund, lys og skygge, sådan at den enkelte plante får de bedste vækstvilkår.
Haven er således hvert år i forandring, og helt moderne lægeurter har også fået en plads - eksempelvis purpursolhat.

Urterne er derfor ikke placeret efter temaer, som det kendes fra andre lægeurtehaver. For gæsten betyder det, at man skal gå rundt for at finde planter, der kan anvendes til den samme sygdom. Den samme plante har været anvendt til mange forskellige sygdomme, hvilket kan læses på de nye skilte.
Der er mere end 280 forskellige planter i haven, og til hver eneste plante knytter sig en fortælling om dens anvendelse gennem de sidste mange år.

En del af planterne, der nu står i Lægeurtehaven, vokser vildt i naturen, og det var dér husmoderen og de kloge sankede deres urter. Nogle af planterne har været anvendt i mere end 2000 år, og på den måde er der lange historiske tråde, der kan trækkes helt fra oldtiden og op til i dag.

Den kloge mand, Poul Therkildsen på Kås Hovedgård, kurerede bulne fingre med regnorme og vejbred, der blev lagt på de betændte steder. Og Kirstine Nielsen fra Ørum kan huske, at der i hendes barndomstid blev anvendt vejbred på bylder. Bladene havde en ret- og en vrangside, hvor den ene side kunne trække betændelsen ud, og den anden kunne læge såret.

Haven passes i dag af gartner Michala Kaastrup, Slots- og Kulturstyrelsen, mens Museum Salling står for formidlingen.

HVAD ENHVER HUSMODER VIDSTE

Ude på landet havde husmoderen det daglige ansvar for sygdomsbehandlingen, og det var også hendes opgave hvert år at indsamle de nødvendige urter til husapoteket. Hun havde lært behandlingen at kende fra sin moder, og den opsamlede viden skulle gives videre til hendes datter.

På den måde gik urternes anvendelse i arv fra generation til generation. Hun kendte de vilde planter i naturen og det korrekte tidspunkt for indsamling, og hvordan de enkelte plantedele skulle tørres og pakkes, så der var et forråd til hele det kommende år.

De fleste husmødre vidste, at til indvortes brug skulle hyld og kamille drikkes mod forkølelse, at malurt og perikon virkede mod maveonde, at salvie kunne bruges ved halsonde, og at vejbred blev brugt udvortes ved betændelse, bylder og sår. Vortemælk og flæsk blev smurt på vorter, spindelvæv og urin var godt til sår, og simpelfi blev brugt mod brandsår.

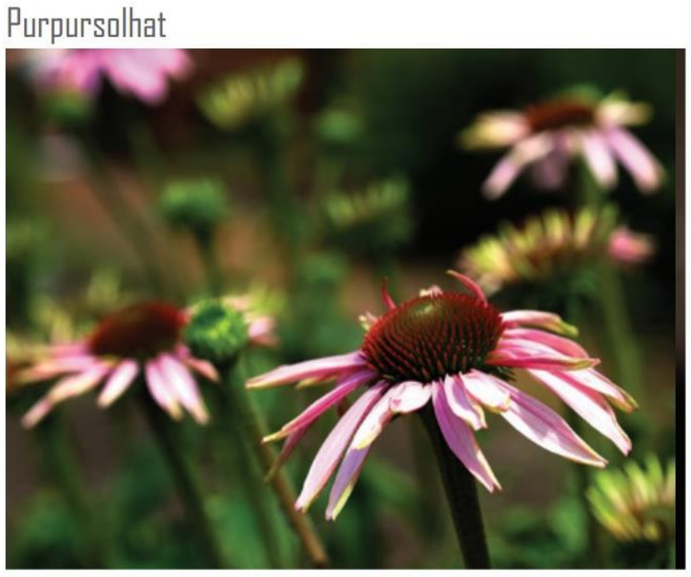
"Blomsterne plukkes ligeledes om Formiddagen, førend de er ganske udsprungne, og helst på en Dag, naar Vejret er klart. Tørringen er som Urternes. De saftige som Kongelys, gjemmes bedst i Glas, de andre i Æsker". C. E. Mangor.

Hvis husmoderen levede i starten af 1800-tallet, kunne hun være den heldige ejer af C. E. Mangors bog Land-Apothek til Landmænds Nytte, og havde hun lært at læse, var der mange gode råd at finde i bogen.

Den indeholdt en liste over urter og andet, der skulle sankes eller købes på apoteket, rådgivning om de forskellige urters brug og en liste over de ingredienser, der skulle være til stede i en velforberedt husholdning.

Listen indeholdt omkring 100 forskellige ingredienser, der kunne bruges. Fra planteverdenen er bl.a. nævnt blåbær, enebær, hvidløg, hyben, kamille, kalmus og tobak, fra dyreverdenen bl.a. myrer, oksegalde, østersskaller, snogefedt og meget andet. ▶

Purpursolhat

Kamille

Lancetbladet vejbred

Hyben

Purpursolhat
Dråber kan i dag købes som kosttilskudved forkølelse.

Vejbred
De romerske soldater på march brugte vejbred mod sår på fødderne og fodsved.

Kamille
Kamille var en del af hus-apotektet. Den blev brugt ved forkølelse og øjenbetændelse – ligesom i dag.

Hyben
Saften af hyben blev drukket mod forkølelse og hoste.

Tobaksplante
Bladene blev anvendt i salve mod hårde kirtler og udvækster samt ved hård mave.

Blåbær
Blåbær blev også anvendt for 500 år siden. Dengang mod diarré og kraftig menstruation, i dag ved forkølelse og influenza. Nogle mener, at det har gavnlig virkning ved en lang række af nutidens sygdomme som f.eks. kræft, Alzheimer, Parkinson mv.

Husløg
Husløg skulle plantes på stråtaget som værn mod det onde, altså troldkarle og hekse, der kunne gøre ondt og sende sygdom til husstanden.

Kongelys
Kongelys blev for 500 år siden anvendt mod bl.a. "bugens vrid og pine".

Bonderose/pæon
Pæonrod eller -frø blev båret om halsen. Ifølge den kloge mand Henrik Kokborg fra Sevel skulle den graves op i juli måned i aftagende måne en søndag i middagstiden.

Kongelys

I vindueskarmen stod der en simpelfi – en aloe-plante og en geranium – også kaldet ørepineplante eller fiseurt, da den lugter ganske kraftigt. På stråtaget voksede husløg. Mange af planterne vokser i dag i lægeurtehaven ved Spøttrup Borg.

Blåbær

FOREBYGGENDE RÅD FRA SKIVEEGNEN

Husmoderen kendte også til rigtig mange forebyggende råd og til brugen af amuletter. Det kunne være råd i stil med:

- Spis den første bellis (tusindfryd) du ser, så er du beskyttet mod sygdom det år.
- Spis 7 (eller 9) slags kål skærtorsdag, så er du beskyttet mod sygdomme det kommende år.
- Tag pæon (bonderose) kærner eller -rod og bind den om halsen, det beskytter mod "den faldende syge".
- Spis kål mod forgørelse (sygdomme kommer af "onde øjne" kastet på én af en heks, mente man) - 3 stk. stjålet i 3 haver.
- Strø sennep (knuste sennepsfrø) om huset, så er du beskyttet mod onde ånder.

Den kvindebårne overdragelse af viden om urtemedicin ophørte i slutningen af 1800-tallet i takt med, at det officielle lægevæsen voksede frem og med større og større held kurerede mange sygdomme.

DE KLOGE MÆND OG KONERS OPSKRIFTSBOG - CYPRIANUS

Når husmoderens kure ikke hjalp, kom patienten til den kloge mand eller kone. De havde som regel råd for alle ting og nød stor tillid og respekt. De kloge var en del af sognet, og da deres viden gik i arv fra generation til generation, vidste man, at kurene og besværgelserne, de mystiske råd og mærkelige hændelser hjalp i sygdomsbehandlingen.

Og samtidig med respekten og tilliden var man også bange for de kloge, da de kunne mere end deres Fadervor. Befolkningen mente, at de kloge stod i ledtog med Fanden, der virkede gennem hekse og troldmænd.

Den kloge mand, Jens Wolle, fra Hald ved Skive har om sig og sin Familie fortalt, at den "Videnskab" han var i besiddelse af havde været i hans familie i 400 år. Men da han og hans hustru var barnløse, var der ingen til at tage over. Overdragelsen af viden foregik ved, at "En Fader tog sin Søn med sig ud i Marken og viste ham Markens Urter, idet han forklarede ham Betydningen og Lærdommen deraf."

Som Barn husker jeg at Kræn Kuhdal fra Fly (død ca. 1895) hentedes til en gammel So, der var bleven syg. Troldmanden satte sig og med den alvorligste Mine af Verden gav han sig til med rødt Blæk at overskrive en Hoben Papirlapper med Kors; da han havde skrevet et tilstrækkeligt stort Antal blandedes det i en Væske som Kreaturet skulle ha' i sig, noteret af Jeppe Aakjær, 1908. ▶

Husløg

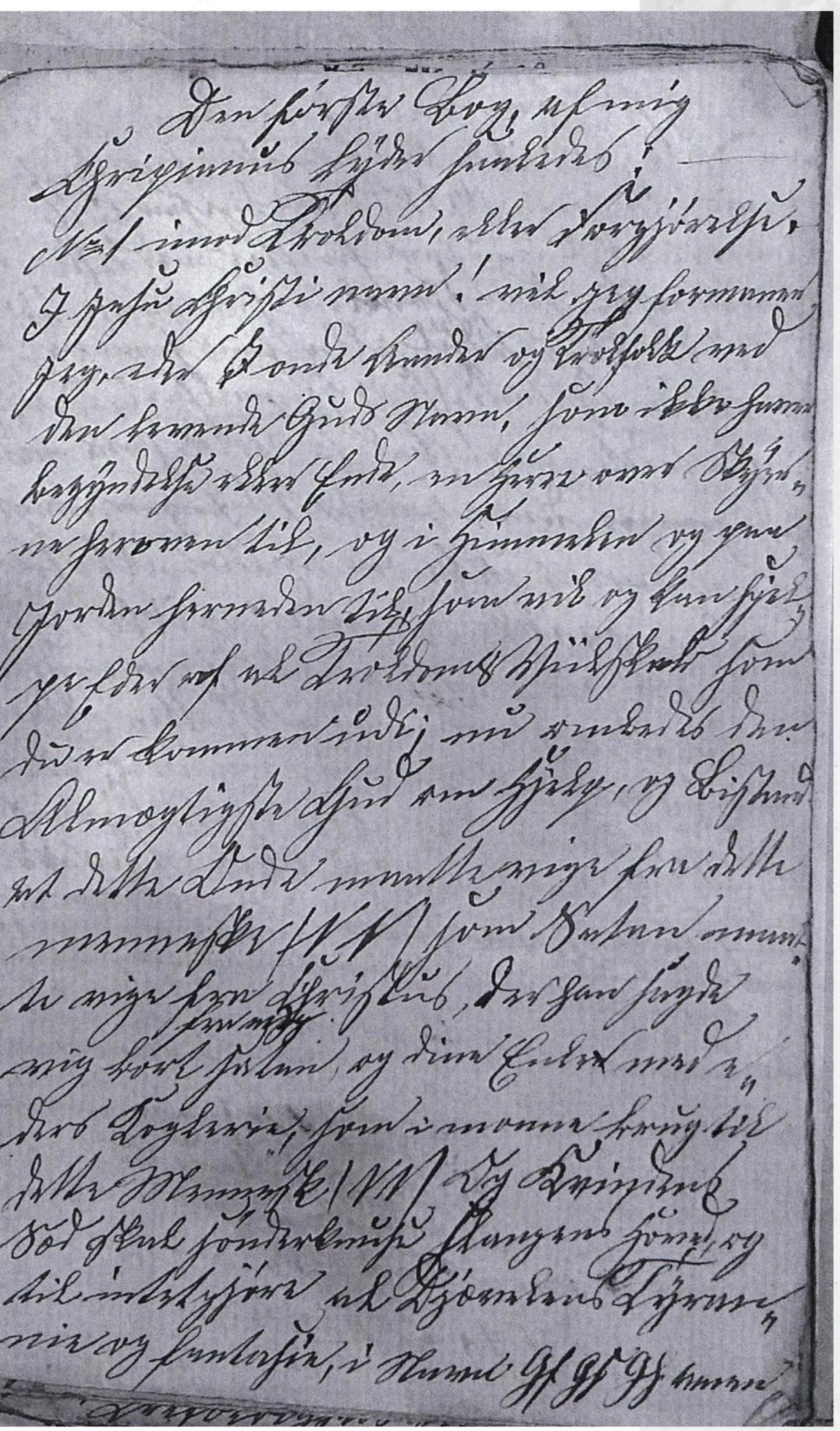

Bonderose /Pæon

Bondetobak

Råd nr. 1 i Estvad-Cyprianus

ESTVAD-CYPRIANUS

I dag kender vi til noget af denne "videnskab", idet nogle af de kloges håndskrevne opskriftsbøger findes i Dansk Folkemindesamlings arkiv. Bøgerne kaldes Cyprianus.

For almindelige mennesker var Cyprianus en farlig bog. Cyprianus indeholdt ikke kun besværgelser, trylleformularer og remser, men også opskrifter med planter og dyr. Magiske ord, talmagi og mumleri af uforståelige ord var med til at holde det almindelige menneske på afstand af de kloge. Cyprianus kunne ikke brænde og måtte på ingen måde tilintetgøres. Den skulle foræres væk, for hvis ejeren ikke kom af med den inden sin død, ville han være fortabt.

Der findes en enkelt Cyprianus fra Skiveegnen, nemlig Estvad-Cyprianus.
I 1856 afskrev Herman Christensen, Estvad meget omhyggeligt en anden Cyprianus. Vi ved ikke hvilken, men den har stor lighed med St. Refstrup-Cyprianus. Det var i øvrigt Jeppe Aakjær, der ejede Estvad-Cyprianus, og han gav den i 80-års fødselsdagsgave til folkemindesamleren Evald Tang Kristensen i 1928. Estvad-Cyprinaus opbevares i dag på Dansk Folkemindesamling.

Estvad-Cyprianus indeholder 60 forskellige besværgelser og råd, og emnerne er vidt forskellige. Noget er faktisk ret svært at forstå, andet forstår vi det hele af.

Nr.1 Imod Trolddom og Forgjørelse
"I Jesu Christi Navn vil jeg formaner Jeg eder I onde Aander og Trolfolk med den levende Guds Navn, som ikke haver begyndelse eller Ende, en Herre over Skyerne, herren til, og i Himmelen og paa Jorden herneden til, som vil og kan hjelpe Eder af al Troldoms Viilskab som

du er kommen ind i; nu anbedes den Almægtige gud om Hjælp, og Bistand at dette Onde maatte vige fra dette Menneske NN som Satan maatte vige fra Christus, der han sagde vig bort satan og dine Enler med eders Koglerie, som i monne brug til dette Menneske NN. Og Kvindens Sæd skal sønderknuse Slangens Hoved, og tilintetgjøre Djævelens Tyrannie og fantasie, i Navn Gf GS GH amen".

Blandt de mange besværgelser og remser findes også opskrifter, hvori der indgår planter og dyr, ja sågar menneskeknogler. I Estvad-Cyprianus kan vi se, at eg, ni slags træ, nælde, kål, rug, Sct. Hans urt, vejbred, hyld, kamille, rude og flyverøn samt bjørnefedt, hareskind, flagermus, frø, ni slags dyremøg og død mands hoved indgik i nogle af opskrifterne. Her er et par eksempler fra Estvad-Cyprianus:

No. 24
"Vil du vide hvad din Kone har bedrev saa tag Tungen af en Frø, og leg paa hendes Bryst naar hun sover, spørg hende saa sagte til, saa bekjender hun alting for dig."

No. 51
"Naar en Kone har svært med at føde tag Oxe møg og bland deri Honning, gjør det vel varmt og leg det under Brystet paa hende. Det hjælper."

No.44
"Om nogen er hengiven til Brændeviin da tag et død Mands Hoved, og borer 3 huller derpå og held Brændeviin derigjennem dem, sæt det saa hen til den som kan tage det."

I Dansk Folkemindesamling findes erindringer om oplevelser fra besøg hos de kloge. Det er derfor muligt at sammenstykke en liste over egnens kloge og få et indblik i deres virke.

Fra Skiveegnen kendes omkring 50 navngivne personer, der har fungeret som kloge mænd eller koner i perioden 1850-1900. Der har uden tvivl været mange flere. Blandt de oftest omtalte er Jens Espersen i Selde, Anders Bejler i Hjerk, Poul Therkildsen i Kaas, Jens Wolle i Højslev og Æ Lærk i Tastum. Og uden for Skive var det især Maren Haaning i Vindblæs, Himmerland og Thomas Damsgaard i Bjert, der omtales i folkeminderne.

SLUTNING PÅ EN EPOKE

Allerede i 1784 forbød loven de kloge eller kvaksalvere, som de også blev kaldt at anvende deres behandlingsmetoder, og uanset hvad så var der tale om illegal sygdomsbehandling. Den folkelige sygdomsbehandling endte i slutningen af 1800-tallet med retssager mod nogle af de kloge mænd og koner. Mange af retssagerne blev anlagt mod de kloge af de lokale læger. De kloge måtte betale bøder eller blev idømt fængselsstraf samt love at ophøre med at praktisere.

Lægerne med den videnskabelige tilgang til sygdom vandt befolkningens tillid, da der kom gode resultater ved vacciner, og kendskabet til bakterier blev omsat i praksis til fx at bruge sterile redskaber ved fødsler. Den nedarvede, folkelige viden om lægeurter gik i glemmebogen, og derfor er lægeurtehaven ved Spøttrup Borg et vigtigt vidnesbyrd fra en svunden tid.

Tak til Ole M. Hansen, Fly, der har afskrevet Estvad-Cyprianus til moderne, læsevenlig tekst.

VIL DU VIDE MERE:

Inge Kjær Kristensen udgav i foråret 2021 bogen: Malurt, rabarber, morgenfrue... Lægeurtehaven ved Spøttrup Borg. ■

RENAULT ZOE E-TECH

100% elektrisk

privatleasing fra

2.695 kr./ md.

Zoe E-Tech go r110 52 kwh
førstegangsydelse 4.995 kr.
mindstepris i bindingsperioden (12 mdr.) 37.935 kr.

Renault ZOE er den mest solgte elbil i Europa. ZOE har en rækkevidde på 393 km (WLTP), et moderne design, samt masser af udstyr.

RENAULT STOLT SPONSOR AF TRAFIKSKOLEN
LEGOLAND BILLUND RESORT

© 2020 The LEGO Group

Privatleasing via RENAULT FINANCE (ALD Automotive) MDL. YDELSE 2.695 kr. FØRSTEGANGSYDELSE 4.995 kr. MINDSTEPRIS I BINDINGSPERIODEN (12 mdr.) 37.935 kr. LØBETID 36 mdr. ÅRLIGT KM-FORBRUG 10.000. WLTP-cyklus: 174-179 Wh/km. CO2-udslip: 0 g/km ved kørsel. Priserne ogkampagnetilbuddet gælder ved indregistrering tom. 30/09/2021 eller så længe lager haves.

renault.dk

dahl pedersen

Lundvej 1
8800 Viborg
Salg og service

Viborgvej 2
7800 Skive
Salg og service

Nybovej 39
7500 Holstebro
Salg og service

dahlpedersen.dk

Store udfordringer KALDER PÅ store handlinger

Økologien har haft en bragende succes gennem de sidste 30 år. Thise Mejeri har været en del af den udvikling, men blandt Thises landmænd breder tvivlen sig: Er økologien i sin nuværende form hele svaret på de store udfordringer, vi står overfor med klima og natur? Nu har Thise Mejeri formuleret fem nye indsatsområder, 5 Fyrtårne, som bygger oven på økologireglerne.

Det røde danske Ø-mærke så dagens lys næsten samtidig med, at Thise Mejeri blev grundlagt. Og det hændte i de dage ... i 1988. Siden har økologien og Thise Mejeri gået hånd i hånd.

Det, der startede med en lille produktion af økologisk mælk og ost, har siden udviklet sig til at omfatte samtlige mejerikategorier, is, oksekød og senest plantebaserede produkter.

Thises rivende udvikling gennem mere end 30 år er sket helt parallelt med udviklingen i forbrugernes indkøbsmønstre: Det, der startede som en lille nicheproduktion med usikre fremtidsudsigter, fylder stadig mere i forbrugernes indkøbsvogne. Hver tredje liter mælk, der drikkes i Danmark, er økologisk.

Ret imponerende – faktisk en verdensrekord!

Men oven på succesen breder der sig – blandt Thises landmænd og på mejeriet – en erkendelse af, at økologien i sin nuværende form måske ikke er hele svaret på alle de store udfordringer, vi står overfor på verdensplan – og i Danmark.

GØR VI DET GODT NOK – ELLER KAN VI GØRE DET BEDRE?

Hvad kan vi byde ind med i forhold til at reducere CO_2-udledningerne fra landbrugene ▶

og på mejeriet, og hvilke bidrag kan vi yde i forhold til den stadigt mere trængte natur herhjemme og på verdensplan?

Thise Mejeri har samlet sine kommende indsatsområder i 5 Fyrtårne:

- Ophør med anvendelse af soja til fodring af køer og kalve
- Mere natur – øget biodiversitet på gårdene
- Det gode koliv – målrettet indsats for forbedrede levevilkår for køer og kalve
- Halvering af anvendelsen af antibiotika til køer og kalve
- Udtagning af lavbundsjord

DER ER KOMMET LYS I DET FØRSTE FYRTÅRN – UDFASNING AF SOJA

Importeret soja udgør ca. 1/3 af dansk landbrugs totale klimabelastning, og med den ændrede fodringsstrategi yder Thises landmænd en betydelig CO_2-reduktion samtidig med, at de kommer tættere på det økologiske grundprincip om naturlige kredsløb.

Hestebønner, lupiner og ærter skal i fremtiden gerne erstatte importeret soja hos Thises andelshavere.

Thises landmænds anvendelse af økologisk soja har bidraget til den øgede efterspørgsel af sydamerikansk soja, og den stigende efterspørgsel resulterer i afbrænding og rydning af regnskov, så der kan dyrkes endnu mere soja og skabes nye og større afgræsningsarealer. Den onde cirkel skal brydes. Regnskoven, "jordens lunger", er under et voldsomt pres til skade for klima, natur og biodiversitet.

30 af Thises 72 andelshavere er allerede gået i gang.

HANDLING GI'R FORVANDLING

Selvom økologien tordner frem – og selvom det på alle måder går godt på Thise Mejeri, er der absolut ingen grund til at hvile på laurbærrene. Vi skal videre, for vi står over for store udfordringer, som kalder på store handlinger.

Derfor skrider Thises landmænd nu til handling – til kamp for regnskov, natur og biodiversitet og til kamp mod den globale opvarmning. Kampen fortsætter – og inden længe kommer der lys i alle Thises Fyrtårne.

Thise Mejeri: Aldrig færdig – altid på vej

THISE MEJERI DROPPER SOJA

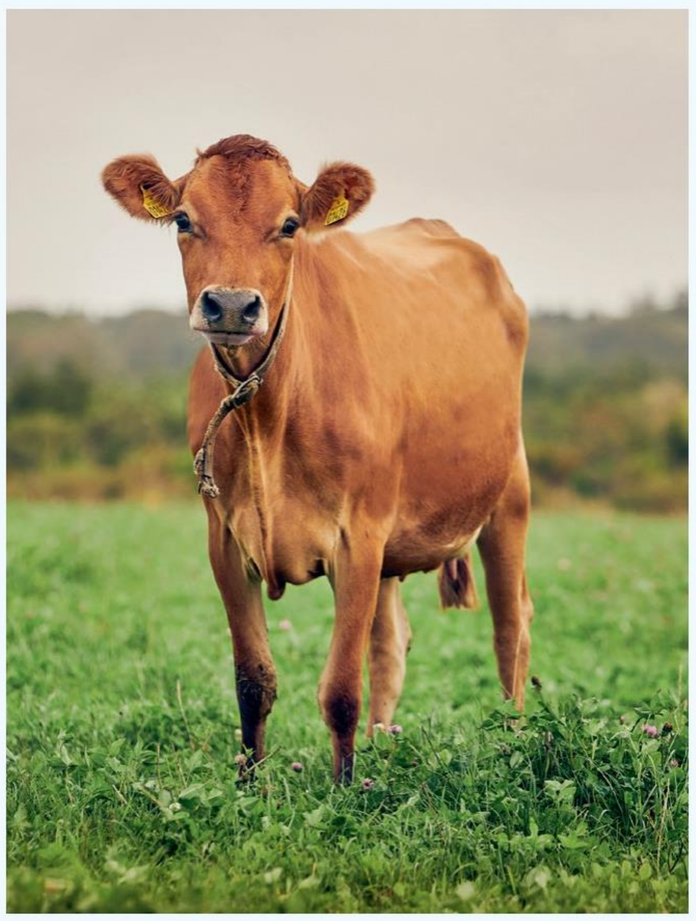
THISES LANDMÆND SKRIDER TIL KAMP FOR REGNSKOVEN BEVÆBNET MED DANSK FODER

Senest i 2023 satser landmændene i Thise Mejeri på helt at droppe soja som fodermiddel og erstatte det med danskproduceret foder. Processen er sat i gang, og de første landmænd har allerede udfaset soja.

Dermed bliver det ikke kun forbrugerne, som i disse år skal vænne sig til nye kostvaner. Det samme gælder for køerne hos Thise Mejeris andelshavere.

Regnskoven, "jordens lunger", er under pres. Derfor ønsker Thise Mejeri blandt andet en hurtig udfasning af soja. I stedet kan Thises køer se frem til at æde en blanding af dansk-produceret foder, hvori der indgår f.eks. hestebønner, lupiner og ærter.

Thise

MEJERI MED PASSION

Se mere på www.thise.dk

Optimer dit varmeanlæg

Du kan lease en ny fjernvarmeveksler hos os - til en god pris

Hvis din vvs-installatør vurderer, at du kan optimere dit anlæg med en ny fjernvarmeveksler, kan du lease den hos Skive Fjernvarme med følgende fordele:

- Du får en moderne veksler med vejrkompensering. Det sparer energi og penge på din varmeregning.
- Du får en bedre udnyttelse af fjernvarmevandet og en lavere returtemperatur.
- Du sparer strøm, da den nye veksler har en energibesparende cirkulationspumpe.
- Du får et serviceeftersyn uden beregning hvert andet år, så din veksler altid kører optimalt.
- Du undgår pludselige reparationsudgifter, hvis en pumpe eller ventil skulle gå i stykker på varmeveksleren.
- Mere end 1.100 forbrugere leaser allerede deres fjernvarmeveksler hos Skive Fjernvarme.

Gå ind på **www.skivefjernvarme.dk** og læs mere om, hvordan du leaser en ny fjernvarmeveksler. Du er også velkommen til at ringe på **tlf. 9752 0966** for at høre mere om vores leasingordning.

***Bemærk**, at du selv skal afholde udgifterne til udskiftningen og husk at håndværkerudgifterne kan trækkes fra på din selvangivelse.*

Få udskiftet din gamle fjernvarmeveksler **uden en stor investering.**

SKIVE FJERNVARME a.m.b.a.

Vi sætter fokus på kulturen!

KULTURSKIVE

KULTURELT SAMRÅD SKIVE

Kom til

VÆLGERMØDE MED FOKUS PÅ EGNENS KULTURLIV - 10.11.21

ÅRETS KULTURPRISUDDELING 2021 - 24.11.21

Indstil dit bud på en vinder af Skive Kommunes Kulturpris 2021 blandt egnens kulturinstitutioner og kulturforeninger *inden den 13. oktober*

Læs mere på kulturskive.dk

Glattrup Bæk

RESTAUREURINGEN AF BÆKKEN SKABER ET REKREATIVT OMRÅDE OG EN FLORA- OG FAUNAMÆSSIG ROLLEMODEL

— **AF** CLAUS V. MIKKELSEN —

Skive Vand og Skive Kommunes restaurering af Glattrup Bæk har ført til en bedre sikring mod oversvømmelser ved skybrud. Samtidig er der skabt et vandmiljø med en bugtet bæk og fire sø-lignende regnvandsbassiner til gavn for biodiversiteten og formindsket udledning af næringsstoffer. En væsentlig bonuseffekt er skabelsen af skønne rekreative områder med stier for de boligområder, der ligger ned til bækken og den smalle ådal. ▶

ÆNDRING AF KLIMA FØRER TIL FLERE SKYBRUD OG OVERSVØMMELSER

De problematikker, man stod med for nogle år siden, var udsigten til hyppigere overløb fra kloakkerne i forbindelse med heftige regnskyl og krav om separation af kloak og regnvand.

Samlet set ville det give endnu større tilløb af uforsinket regnvand til Glattrup Bæk. Det ville også skabe oversvømmelser og erodere brinkerne langs bækken, som igen ville føre til mere sandtransport og behov for hyppigere oprensninger.

Alt i alt en ikke ønskelig situation, som kun ville blive forværret pga. tiltagende klimaforandringer med hyppigere og kraftigere skybrud samt øgede bebyggede arealer med veje og belægninger. Forhold, som alle ville bidrage til endnu mere uforsinket regnvand, som skal ledes væk.

Denne sommers skybrud i både Danmark og Europa demonstrerer med al tydelighed, at klimaforandringerne vil føre til flere heftigere skybrud. Derfor er der behov for sikring mod rivende vandmasser og nedsættelse af vandstrømmenes hastighed. Det kan gøres med regnvandsbassiner og regulering af overløb og tilløb til vandløbene, som det er gjort med den restaurerede Glattrup Bæk.

OMLÆGNING AF GLATTRUP BÆK

Der er valgt en løsning med en omlægning af den oprindelige Glattrup Bæk fra Ringvej Syd, under Engtoften og Glattrupvej frem til

Thorsvej. Herfra løber den i et uforandret løb gennem Glattrup Mose under jernbanen, videre under Viborgvej langs stien til Danmarks længste træbro og ud i Skive Fjord.

Den store omlægning af bækken er foretaget fra Ringvej Syd til Thorsvej. Her er bækken flyttet i et nyudgravet, bugtet forløb så langt mod øst, som den eksisterende bebyggelse har gjort det muligt. På den strækning er bækken lagt i et nyt, bugtet forløb, så selve længden af bækken er forøget med over 200 m.

Der er foretaget et større beregningsarbejde og opmåling i terrænet for at sikre de rette fald, så der fortsat er tilløb fra de eksisterende dræn. For at få de rigtige fald og tilløb er det øvre løb desuden hævet ca. 1 m.

FIRE REGNVANDSBASSINER ER LAVET SOM SØER

De fire søer har kapacitet til at holde vandet tilbage med rør og overløb, så vandet med forsinkelse løber videre ud i bækken. Søerne ligger i forskelligt niveau og er formet med brinker og sider som naturlige søer.

Overskudsjorden fra udgravningen af søerne er anvendt til at forme de rekreative områder ned til søerne og til etablering af fire markante toppe på den gamle losseplads ved Glattrupvej. Derved får området naturligt karakter som en ådal med de fire høje som udsynsmuligheder over området. Der er desuden anlagt stier, så adgangen til og bevægelse i området er mulig.

20 ÅRS HÆNDELSEN DEN 5. JULI 2014

Det skybrud, som egnen oplevede den 5. juni 2014, betegnes som en 20 års hændelse. Her faldt 30 mm regn på bare 30 min. hvilket svarer til et dobbelt skybrud. Vandstanden i bækken ved Thorsvej var 3,05 m over den normale vandstand. Skybruddet fik derfor vandløbet til at løbe over sine bredder på en ca. 200 m strækning fra Thorsvej og opstrøms.

Løsningen har været at lave fire regnvandsbassiner, som kan optage store regnmængder og forsinke tilløbet til bækken.

Projektet er dimensioneret, så bassinerne fremover kan rumme en vandmængde, der overstiger skybruddet i 2014.

HENSYN TIL DET REKREATIVE

Der er ryddet næsten 1 ha krat og bevoksning, der er bearbejdet terræn, og der er fyldt jord på lavere dele. Det giver et frit udsyn til bækkens vandspejl, hvor der også er skabt lavere brinker.

Overløbsbassinerne ligger nu som naturlige søer og fremmer biodiversiteten i området.

Der er indtænkt rekreative værdier ved det omlagte forløb af bækken. Brinkerne er bevidst lavet forholdsvis flade i dele af forløbet, sådan at borgerne kan komme helt ned til vandløbet og søerne.

For at skabe variation i vandløbet samtidig med at der sikres mod erosion på udsatte steder, er der også udlagt sten i selve vandløbet og langs brinkerne. De er primært lagt i ydersiderne af bækkens sving. På udsatte steder er der udlagt sten som sikring mod erosion. ▶

Historien om Ålekongen

Af billedkunstner Poul E. Nielsen

AKVAREL AF BILLEDKUNSTNER POUL E. NIELSEN

I Flyndersø levede der ifølge et gammelt sagn engang en kæmpe ål. Den kunne kendes på sin enorme størrelse, den røde, bølgende manke og sine enorme kræfter – navnet var Ålekongen. Det fortælles, at dens mindre artsfæller blev fanget i en ålekiste, som er et fangstredskab for ål. Det fortælles også, at Ålekongen angreb og splintrede ålekisten for at befri sine indespærrede artsfæller.

At ålen befriede sine fangne artsfæller, kan ses som en metafor for naturen og den måde, som mennesker prøver at beherske den på. I et nutidigt perspektiv kan sagnet sætte tanker i gang om, hvordan vi indespærrer, fanger og regulerer naturen, og at der til sidst kommer en kraft udefra, som sætter naturen fri igen.

Tidligere gravede vi snorlige grøfter og afvandingskanaler, så vandet hurtigt kunne ledes væk fra bebyggelse, pladser og marker. Nu viser naturen sin magt og styrke. Skybrud og enorme vandmængder overstiger de gravede afvandingskanalers kapacitet.

Restaureringen af Glattrup Bæk genskaber naturen, som gennem millioner af år er formet og dannet til at håndtere store vandmasser.
Der er meget symbolik for mig i, at Ålekongen er kommet til Glattrup Bæk, hvor den genskabte natur dæmper vandmassernes frie løb.
Naturen er sat fri igen.

Alt efter vandstanden i søer er Ålekongen mere eller mindre synlig.

De sten, der er gravet frem under udgravningen, er selvfølgelig anvendt, men der er også tilført sten.

Den oprindelige bæk er sløjfet, ligesom der er tilført jord fra opgravningen af det nye bækforløb. Ådalen er genskabt med naturlige terrænforhold, så det oprindelige bækforløb ikke længere er synligt. Nogle af de eksisterende rørgennemføringer under stier er også sløjfet.

Nu kan lodsejerne langs det tidligere forløb af bækken gå direkte ned til det nye, forlagte forløb og til de sø-lignende regnvandsbassiner uden først at skulle passere de gamle vandløbsudgravninger.

Ovenstående er alt sammen med til at forbedre områdets rekreative værdi og anvendelsesmulighed for alle.

FISK I SØERNE

Under en gåtur på de nyanlagte stier ses et par drenge langs den ene bred. De fortæller med stolthed om, hvordan de med net fanger små fisk, vist nok aborrer og gedder, som har boltret sig i vandet.

Lige så stolt fortæller Kim Brian Laursen fra Skive Vand om projektet. Han har det tekniske opsyn med anlægget. "Det fungerer", konstaterer han. Denne sommers skybrud er rutinemæssige hændelser, som anlægget nemt håndterer. Lige nu er vandstanden lidt højere end normalt, men den vil langsomt falde over de kommende dage.

Ålekongen (en jernskulptur udført af billedkunstneren Poul E. Nielsen) er placeret i bassin nr. 3. Lige nu er det kun hovedet og en enkelt af ryggens buer, som stikker op over vandspejlet. Men i takt med at vandstanden falder, kommer mere af Ålekongen til syne. Under julis skybrud var den helt skjult.

GRUNDEJERE ER GLADE FOR PROJEKTET

Linda og Allan Routh Kærgaard bor helt ud til ådalen og Glattrup Bæk. Da de i 2008 flyttede ind i deres hus på Engtoften, løb den gamle bæk stort set i skellet til deres grund.
År for år kunne de følge erosionen pga. de øgede vandmængder, efterhånden som flere og flere regnvandskloakker blev koblet til bækken. Tilførslen skyldtes bl.a. separation af regnvand og kloakvand, så større afvandingsarealer og dermed vandmængder blev tilført bækken i stedet for til rensningsanlægget.
Til sidst kunne ægteparret ikke engang klippe deres hæk, som var ved at vælte ned i den gamle bæk.

De er derfor rigtig glade for det nye forløb af bækken og de nyanlagte søer. Hver dag kan de fra deres terrasse nyde udsigten til naturområdet med det tiltagende dyreliv i form af hejrer, svaner, ænder – og den spirende vilde vegetation. Områderne bliver nu benyttet af børn, der – som nævnt – leger og fisker med små net i bækken og søerne. Og af folk, som motionerer, lufter hunde eller går en tur for at komme hen og se Ålekongen.

Linda og Allan Routh Kærgaard har med interesse fulgt, hvordan søerne er blevet fyldt med vand. Danmark har i år oplevet den vådeste maj i mange år, hvilket lokalt viste sig ved, at den øverste sø blev helt fyldt til overløbet. De nedre søer havde dog hele tiden kapacitet til at kunne rumme endnu mere vand, så faren for oversvømmelser opstod slet ikke. De heftige skybrud i sommerens løb gav heller ingen udfordringer for anlægget. ■

Linda og Allan Routh Kærgaard er begejstrede for at have fået natur med eng og vand lige op til deres have og for hele idégrundlaget bag projektet.

Hans Hansen fra Huginsvej går hver dag en tur i området med besøg af både andefugle og rådyr.

Kim B. Laursen fra Skive Vand fører det tekniske tilsyn med anlægget.

AF CLAUS V. MIKKELSEN

Christian Neve

ELITETJENER OG MEDSKABER AF GOURMETRESTAURANTEN DOMESTIC I ÅRHUS

På MånedsMagasinet går vi også op i gode madoplevelser. Derfor har vi besøgt en række af egnens spisesteder. For at kvalificere vores udtalelser har vi slået os sammen med Christian Neve, som er født og opvokset i Skive og siden har slået sine folder i den danske gourmet-elite.

Christian Neve er et konkurrencemenneske, hvilket giver ham evnen til at fokusere og forberede sig ekstra grundigt.

Christian Neve rejste som ung rundt i Danmark og Europa som elitesejler og var i en årrække tilknyttet Team Danmark på Danmarks Sejlunions talenthold. Han og broren var blandt de udtagne fem bedste ungdomsbesætninger. Kun én besætning kom på landsholdet. Talentet og dygtigheden rakte til en 2. plads ved Danmarksmesterskaberne.

Senere drev konkurrencegenet og oplevelsestrangen ham til Færøerne i en 26 fods sejlbåd. I den knap 8 meter lange sejlbåd tog han og et par kammerater turen over Nordatlanten til de forblæste øer.

Rejselivet, elitesport og konkurrence er Christian opfostret med. På Skive Handelsskoles Internationale studieretning kom han på Team Danmark-ordningen. Det betød en del fravær pga. deltagelse i konkurrencer under hans 3-årige gymnasiale uddannelse.
Sport, skole, krav og stræben efter det bedste stiller krav til selvdisciplin, planlægning og målrettethed; ellers kan man ikke begge dele. De erfaringer tog han med sig ind arbejdslivet.

Efter sin hhx-studentereksamen gik Christian Neve i lære som tjener. Han havde allerede arbejdet i restaurantmiljøet siden han var 15 år: Som opvasker og med servering hos Konen og Kokken hos parret Jytte Overgaard og Kurt Jensen, som "lavede formidabel mad", husker Christian.

SERVERING FOR KONGEHUSET

Lærepladsen på Sallingsund Færgekro viste sig at give Christian oplevelser for livet.

Sallingsund Færgekro leverer serveringspersonale til de store royale begivenheder. Den unge tjener har derfor serveret for kongehuset til bl.a. Dronning Margrethes 70-års fødselsdag og 10-15 andre gange. Han nævner, at især servering i kongelogen i DR Byen var en kæmpe oplevelse, fordi man her kom tæt på kongefamilien.

Den unge skibonit fortæller også, at han efter sin læretid fik lyst til noget helt nyt. Det blev til et spisested i Århus, afbrudt af ½ år i Australien, hvilket nok kendetegner ham. Han ville lære noget mere om vin og tog derfor til en vingård i Australien. Her lærte han om detaljerne ved dyrkning og produktion af vin. ▶

Opholdet i Australien bød også på nogle måneders rundrejse, fordi fremmede kulturer og andres levemåder er spændende at opleve ifølge Christian.

DOMESTIC – EN MICHELIN-STJERNE FØDES

I 2015 overtog Christian sammen med tre venner Domestic, en restaurant i Århus. To var kokke, og to var tjenere. Ambitionen var at skabe et spisested med den ypperste smagsoplevelse baseret udelukkende på danske råvarer. Det gjaldt også krydderier og det søde. Fx blev der ikke anvendt peber, citron eller chokolade, men i stedet danske vilde urter.

De fire var enige om konceptet og ville lancere en ny tilgang til dansk gastronomi. De skabte den totale mad- og vinoplevelse af høj kvalitet for gæsterne, lige fra ankomst til afslutning af måltidet.

Egentlig havde de fire venner og anpartshavere ikke italesat ambitionen om at opnå Michelin-status. De havde "blot" en ambition om at give gæsterne en sublim oplevelse, kvalitet og service.
I februar 2017 – efter kun halvandet år – kom Michelin-stjernen dog.

DANSK OG NORDISK MESTER SOM PROFESSIONEL TJENER

Blot en måned senere vandt Christian Neve Danmarksmesterskabet for professionelle tjenere. Året efter kunne han også kåres som Nordens bedste tjener.

Forud for Danmarksmesterskabet for udlærte tjenere udvælges 20 tjenere, som konkurrerer indbyrdes. Fem af de 20 går videre til den afsluttende runde, hvorfra danmarksmesteren kåres.
Den nykårede danmarksmester går herefter videre til konkurrencen om det nordiske mesterskab.

Christian forklarer, hvordan han tre måneder forud for mesterskabet havde planlagt menuen, vinen og serveringen. Han trænede fast to gange ugentlig i serveringen. Træningen foregik med samme seriøsitet, omhu og dedikation, som da han trænede til at indgå i sejlsportseliten.

Han forklarer detaljerne i serveringen, som også gælder i dag: Hvordan han læser sine gæster og deres samtale, og hvordan han skal tackle sit værtskab og hvordan de skal betjenes individuelt. Han forklarer også om serveringen, hvordan der skal skæres for og skænkes op. Hele tiden med gæsten i centrum.

Christian Neve nyder en snak med sin far, Henrik i Skive Søsport Havn.

En ny, spændende verden åbner sig for MånedsMagasinets udsendte under elitetjenerens forklaringer. Det bliver tydeligt, hvor vigtigt et element tjeneren er for den fuldendte oplevelse af et restaurantbesøg.

DANSK OG NORDISK MESTER FOR TJENERELEVER

Konkurrencer har altid tiltalt Christian. Allerede som tjenerelev stillede han op til det danske mesterskab for tjenerelever – og vandt. Ikke kun det danske, men også det nordiske mesterskab. Og ikke kun én gang, men to år i træk, nemlig i 2012 og 2013.

FRA RESTAURANT DOMESTIC TIL COLD HAND WINERY

Christian Neve valgte at udtræde af den kvartet, som drev Domestic. Det blev en både rettidig og lykkelig "skilsmisse", hvor alle fire fortsat er gode venner.

De fire havde sammen løftet Domestic til et sublimt gourmetniveau, hvilket var det fælles mål. Christian Neve ville ikke stå i vejen for nye retninger, som de tre øvrige havde i tankerne og besluttede sig derfor for at tage et frirum efter Domestic. Pausen blev dog ganske kort.

I 2019 blev han ansat som souschef for Cold Hand Winery ved Randers. Virksomheden er kendt for sine danskproducerede frugtvine, kvalitetsrestaurant og tilbud om totaloplevelser med overnatning.

ET NYT PROJEKT ER PÅ VEJ

Skibonitten har opsagt sin stilling ved Cold Hand Winery med udgangen af sommersæsonen 2021. Herefter starter han den 1. oktober på et nyt, spændende projekt. – Han og en partner overtager forpagtningen af Hotel Fru Larsen i Laurbjerg mellem Langå og Hadsten, blot en times kørsel fra Skive.

Det bliver et spisested med et højt ambitionsniveau for gæsternes velvære og gourmetoplevelse. Hotellet har 16 værelser, så både kvalitetsmenuer og hoteldrift skal indgå i konceptet. Christian er nu i fuld gang med at samle et rigtigt stærkt hold af kokke, tjenere og øvrigt personale.

For Christian Neve bliver det et nyt, stort skridt, da han denne gang skal arbejde sammen med sin 32-årige hustru, Karina Kannegaard, som også er uddannet tjener. Ligesom Christian har Karina konkurreret på eliteniveau ved et Danmarksmesterskab for professionelle tjenere i 2019. Det nordiske mesterskab blev desværre aflyst på grund af corona-restriktionerne.

MÅNEDSMAGASINETS EKSPERT PÅ MADOPLEVELSER

Christian Neve anmelder en række af egnens spisesteder i dette og kommende magasiner. Se anmeldelsen af Limfjordens Hus, Fur Bryghus og Højslev Kro på side 58. ■

MALURT, RABARBER, MORGENFRUE.....

LÆGEURTEHAVEN VED SPØTTRUP BORG

AF INGE KJÆR KRISTENSEN

PRIS: 150,- KR.

KØB BOGEN I MUSEUMSBUTIKKERNE VED SKIVE MUSEUM OG SPØTTRUP BORG.

SKIVE MUSEUM SPØTTRUP BORG

Professionelt trykkeri med **kærlighed** til håndværket.
Vi sætter en **ære** i at levere flotte bøger, magasiner og kataloger.

Specialtrykkeriet Arco

Gemsevej 7, 7800 Skive · T +45 96 16 52 00
info@specialtrykkerietarco.dk · www.specialtrykkerietarco.dk

KERNEKOMMUNIKATOR
MARKEDSFØRING & KOMMUNIKATION v/ IDA BREGNHØJ

FÅ ABONNEMENT PÅ DIN MARKEDSFØRING

Effektiv markedsføring kræver indsigt, planlægning og tid. Med et abonnement, får du hjælp til at gøre din virksomhed mere synlig, inden for dit budget og uden binding. Læs mere på www.kernekommunikator.dk, eller få en uforpligtende snak om dine muligheder på +45 26 86 47 75.

RÅDGIVNING
MÅLSÆTNING
STRATEGI

ARTIKLER
NYHEDSBREVE
KORREKTUR

VISUEL IDENTITET
TRYKSAGER
LOGO

HJEMMESIDER
SEO-OPTIMERING
TRAFIKANALYSE

SOME-CONTENT
ANNONCERING
AUTOMATION

Spisesteder på egnen

AF CHRISTIAN NEVE OG CLAUS V. MIKKELSEN

MånedsMagasinet har haft fornøjelsen at nyde gastronomien fra tre udvalgte restauranter på egnen. De har hver deres kendetegn, men fælles for dem er alle er den høje kvalitet. Christian Neve er født og opvokset i Skive og er en af Danmarks bedste tjenere. I 2017 var han som medejer med til at sikre den århusianske restaurant Domestic en Michelin-stjerne.

De tre besøg og prøvesmagninger var på forhånd aftalt med de respektive spisesteder. Restauranterne havde selv valgt den menu og de drikkevarer, vi skulle beskrive og opleve - uden beregning. Der er *ikke* aftalt nogen form for annoncering eller modydelse.

Vi var selvfølgelig helt bevidste om, at spisestederne ønskede at betjene os på bedste vis, men vi kiggede på både menukort, og hvorledes de øvrige gæster blev betjent og kunne konstatere, at den menu og betjening, vi fik, var fuldt repræsentativ for de tre spisesteder.
Spisestederne viste deres ypperste både inden for madoplevelser og drikkevarer.

Det var særdeles positivt at konstatere, at vi på vores egn har kvalitet, diversitet og muligheder for gastronomiske madoplevelser på højeste niveau. Glæden blev ikke mindre af, at de kunne fås inden for en pris som ikke stak helt af.

Limfjordens Hus

Fem meter mere og man rammer vandet.

Limfjordens Hus ligger for enden af en odde, som rækker ud i fjorden ved Glyngøre og beskytter havnen mod vestenvinden. En fuldstændig unik beliggenhed med en smuk udsigt over Sallingsund, Sallingsundbroen, Mors og Nykøbing. Restauranten er indrettet, så udsigten udnyttes med lysindfald i det åbne, højloftede rum.

Vi besøgte restauranten en torsdag aften, hvor et par familier og et større selskab også gæstede restauranten. Samtalerne flød over bordene uden at genere nabobordene, da rummets akustik er rigtig god.

Menuen er stort set bestemt. Limfjordens Hus anbefaler fire retter evt. suppleret med snack som starter og – som afslutning - lokale oste. Vinmenu kan anbefales. Der er valgt friske, spændende vine, som forstærker smagen af de forskellige retter.

Limfjordens Hus står for høj kvalitet af primært lokale råvarer, noget fra havet, spændende smagsoplevelser. Indehaverens fortid på en københavnsk Michelin-restaurant præger sammensætningen af de enkelte retter. De byder på spændende, varierede og modige sammensætninger, som giver store syns- og smagsoplevelser.

Hver ret og vin præsenteres af det unge, kompetente personale. Uden at de hverken er for anmassende eller det modsatte. De giver den information, der er nødvendig for at forstå retten, som serveres.

Det bliver et yderst velsmagende måltid med spændende elementer. Limfjordens Hus' stærke side er udnyttelse af havets spisekammer. Den stegte havkatfilet er helt i top. Kammuslingerne er tilpas faste. Det er to gastronomiske udfordringer, som får anerkendelse fra Christian Neve. På et tidspunkt udbryder han: "De er godt nok dygtige til at stege fisk". Ligesom han bifalder valget af vine til at understøtte de enkelte retter.

Der er ingen tvivl, måltidet nærmede sig det perfekte. Christian Neves trænede smagssans spottede, at den franske syre, som pyntede desserten, tog magten lidt. En dansk skovsyre var at foretrække efter hans vurdering. Og måske skulle vi have haft en asiet til vores snacks. Men så er vi altså også helt ude i petitesserne.

Måltidet var velsmagende og flot anrettet, så syns- og smagsoplevelsen levede helt op til vores høje forventninger.

Tjenerne skabte en god og hyggelig stemning.

Rasmus Overgaard Kardyb er lykkedes med at løfte kvaliteten for Limfjordens Hus yderligere. Han har sat sit personlige præg på restauranten, så den både har kvalitet, råvarer fra fjord og hav, sublime smagsoplevelser og et personale, der udstråler tryghed, sikkerhed og ro.

Hvis man gerne vil forkæle sig med en gastronomisk madoplevelse i den lidt dyre ende, kan et besøg på Limfjordens Hus bestemt anbefales. ▶

MENU

Snacks
Vin: NV, Frankrig, Champagne, A. D. Coutelas, Origin
Mad: Kylling m/trøffelcreme og karse samt gravad andebryst m/gastrik sauce

1. ret
Vin: 2019, Tyskland, Pfalz, Von Winning Mäushöhle
Mad: Saltet kammusling m/glaskål, løvstikke, citron og urter

2. ret
Vin: 2018, Portugal, Quinta de Chocapalha, Reserva Branco
Mad: Ristet havkat m/kartoffelpuré, nye ærter, lardo og Thisefuldmåneost

3. ret
Mad: Saltet okseinderlår, muslingecreme, grillede grønne asparges og grillet kål

4. ret
Vin: 2018, Frankrig, Côtes du Rhône, Franck Balthazar
Mad: Oksehøjreb m/grillet forårsløg, sort hvidløg, ramsløg og aromatisk pebersauce

5. ret
Vin: 2019, Italien, Piemonte, Cascina Riveri, Brachetto
Mad: Danske jordbær m/brachettosorbet, vanilje og fransk syre

Fur Bryghus

Et molerværks forvandling til autentisk spisested

Tanken om at omdanne et fjerntliggende tidligere molerværk til bryghus er en vild idé. At kombinere bryghuset med en restaurant i den bedste klasse virker ærligt talt også som et vovet eksperiment. Det er ikke desto mindre det, man gjorde i 2004 – med succes.

Vi prøvesmagte restaurantens gourmetmenu.

Omgivelserne er exceptionelle. For at komme til spisestedet skal vi først en kort overfart med færgen til Fur. Derefter en køretur på 6 km fra Nederby over Madsbad, Debel og Gammel Havn og til slut ad en grusvej igennem flot natur til Fur Bryghus.

Ved ankomsten toner de autentiske, røde fabriksbygninger fra 1926 frem. Alt er bygget af træ, som er malet rødt med grønmalede vinduesrammer. Den nænsomme restaurering og bevarelse af fabrikkens udtryk giver noget helt særligt til restauranten. I dag er den tilmed omgivet af vild natur, hvilket fuldender stemningen.

Mellem bygningerne er et stort sejldugsoverdækket spiseområde. Den udendørs servering forlænges med terrassevarmere. Alternativet er at sidde inde med en fascinerende udsigt til bryggeriets indre med kobberkar som en del af den moderne ølbrygning.

Vi valgte at sidde udenfor.

Vi blev modtaget og vist på plads. Vi valgte Sommer Gourmet Menuen. Selvfølgelig med øl-menu. Alt andet er nærmest utænkeligt på et bryghus.

Vi startede dog med et glas champagne og snacks, som blev fint præsenteret.
Den fint slicede, røgede skinke var hjemmelavet – helt fra bunden så at sige. Bryghuset holder nemlig egne grise i skoven og marken bag bryghuset. – Dyrene er af racen sortbroget landrace. De er langsomt vækstende, hvorved der kommer smag og struktur i kødet. De fodres med grønt fra køkkenet og det, de finder i naturen spædet op med almindeligt grísefoder. Efter et godt griseliv ender de bl.a. som snacks i restauranten, med andre ord en smagsoplevelse med historie og høj etik.

Forretten er en ceviche af torsk på en bund af ost garneret med ærter, persille og mandler. Flot pyntet med ægte kaviar. Det smagte guddommeligt.

Christian smagte, gensmagte og smagte igen. Den rutinerede madspecialist var imponeret og udtalte, at forretten ubetinget kom ind i toppen af hans madoplevelser – blandt de 20 bedste.

Det lovede godt for de kommende retter.

Mellemretten – kammusling – var yderst veltilberedt. Christian nævnte, at varme og tid er helt afgørende. Bare nogle få sekunder for længe og kammuslingen ville blive som gummi. Den her var stegt perfekt.

Hovedretten – oksemørbrad – blev serveret med nye kartofler, løg og karotter. Dejligt med årstidens lokale grøntsager som tilbehør. Kødet var mørt, tilpas stegt og retten meget velsmagende.

Herefter fik vi Thise-ost, som vi kender den: Lokal kvalitet i højeste klasse.

Menuen blev afsluttet med cheesecake m/passionsfrugt, solbær og urte-is.
Vi nød afslutningsvis en kop kaffe. Omgivelserne så tæt på skoven var skøn, og man fornemmede klart fjordens nærhed og friskhed.

Vi var enige om, at det havde været en helt usædvanlig god madoplevelse. Der var ikke en finger at sætte på de serverede retter eller betjeningen. Faktisk var især forretten ceviche af torsk og mellemretten helt i særklasse.

De valgte Fur-øl var smagsoplevelser i sig selv, som på fin vis understøttede madoplevelserne.

En af Christian Neves bemærkninger hen imod slutningen af måltidet var, at de enkelte retter var (lidt for) store. En fejl, som nogle kokke godt kan begå, fordi de vil kunderne det bedste. Faktisk burde vi ikke have spist helt op. Vi var nærmest helt mætte, inden vi skulle i gang med den delikate dessert.

På vej tilbage mod fastlandet var vi fuldstændig enige om, at eksperimentet med at skabe en kvalitetsrestaurant i tilknytning til Fur Bryghus var lykkedes til fulde. ▶

MENU

SOMMER GOURMET MENU
3 snacks og 1 glas bobler (sydengelsk mousserende vin)

Forret: Ceviche af torsk m/ærter, persille, mandler og kaviar. Hertil Fur Blond-øl

Mellemret: Kammusling m/blomkål, hvide asparges, muslingefond og trøffel Hertil Fur-øllen Sommer Ale

Hovedret: Oksemørbrad m/løg, kartoffel, purløg og sennepskorn og aromatisk sauce. Hertil Fur-øllen Renæssance

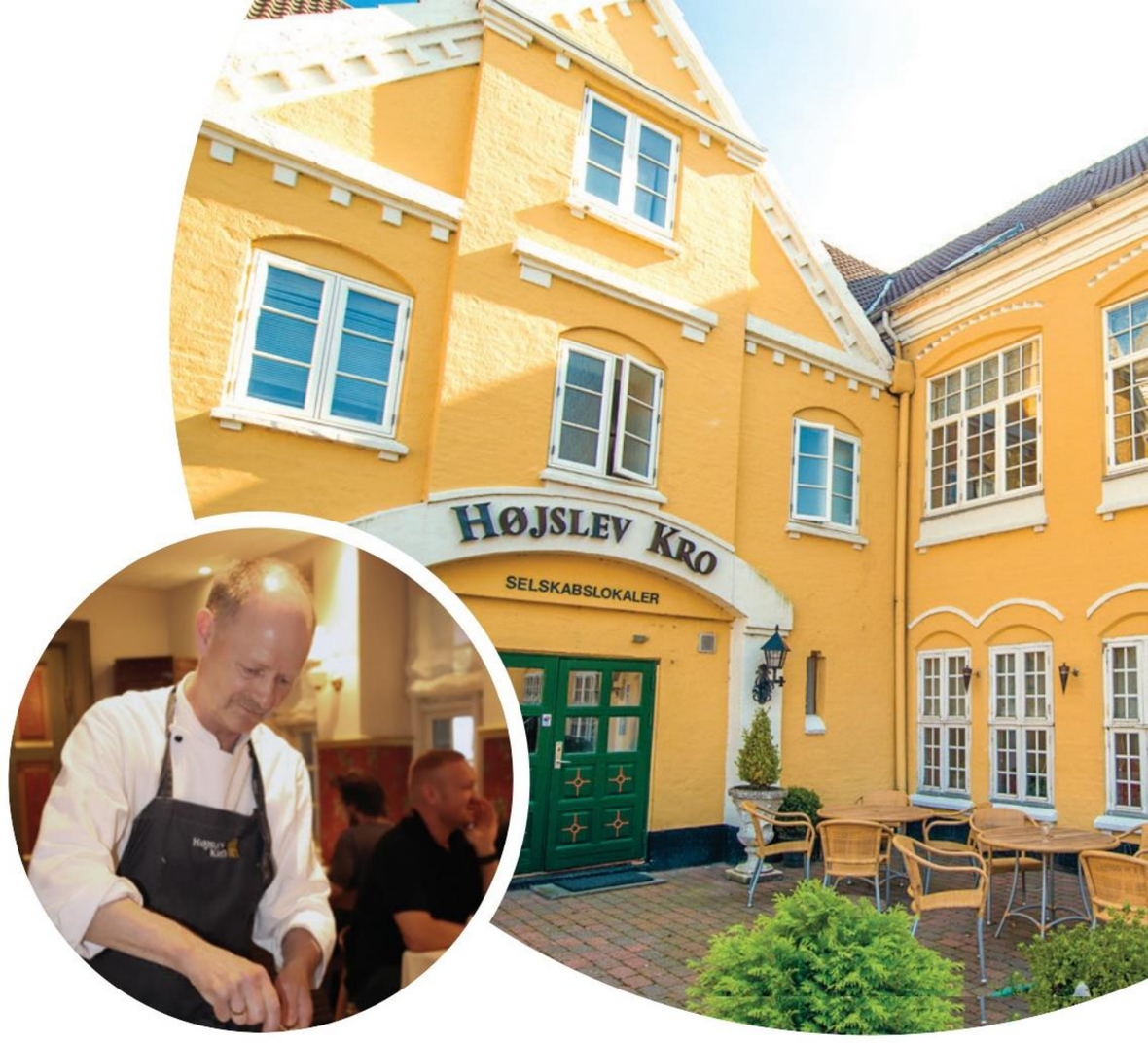
Ost: Ostebræt fra Thise Mejeri med stikkelsbær og knækbrød. Hertil Fur-øllen Mosaic

Dessert: Cheesecake m/passionsfrugt, solbær og urte-is samt Barley Wine og kaffe

Højslev Kro

Atmosfære, historie og madkvalitet

Højslev Kro ligger midt i Højslev Stationsby med de karakteristiske gule bygninger og tårn – nærmest et vartegn for byen. Kroen er fra 1870 og betjente i starten både jernbanebisserne og senere teglværksarbejderne.

Kroen ejes og drives på 20. år af kokken Claus G. Engmann og hans kone Sara.

Vi fik bord i den gamle krostue, som er nænsomt restaureret. Det er lykkedes at bibeholde udskænkningsstedets atmosfære med kobberstik på væggene, høje træpaneler, dekorerede døre, vitrineskabe og et kraftigt tømret anretterbord.
Behagelige stole og hvid dug på bordene understøttede kvaliteten og forventningerne til den madoplevelse, vi skulle i gang med.

Vi blev budt velkommen med et glas champagne og snacks i form af avokado, ristet brødflage og ørredrogn anrettet på en bund af tallerkensmækkere. En spændende sammensætning og delikat smagsoplevelse.

Som starter blev vi præsenteret for hjemmelavet carpaccio af wagyu-okse. Claus Engmann fortæller, at han normalt køber tre-fire stykker waguy-kvæg fra den lokale avler i Rettrup i Vestsalling. Wagyu er noget af det mest eksklusive oksekød, man kan få, og nok bedre kendt under betegnelsen kobe-kød, men for at måtte bære den betegnelse skal det være opdrættet i Japan, hvor wagyu-kreaturerne holdes og behandles under hensyntagen til helt særlige krav.
Kødets indre fedtmarmorering ses tydeligt i de tyndt slicede stykker, som nærmest smelter på tungen. En smags- og sanseoplevelse langt ud over det sædvanlige.

Forretten er havtaske på en tomatiseret sauce med merian og sorte chips af ris og blæksprutte. Farvesammensætningen og anretningen er en æstetisk nydelse. Smagskomponenterne lod heller ikke noget tilbage. Havtasken var tilberedt (bagt) til perfektionisme, og den flødetunge tomatiserede sauce fuldendte oplevelsen.
De sprøde, sortfarvede rischips gav retten et moderne kulinarisk udtryk og var en hilsen til Saras asiatiske rødder.

Hovedretten bestod af nogle skiver wagyuoksefilet akkompagneret af svampe, grillet gulerod, nye kartofler og krydret sauce, som var fint balanceret tilbehør til det lækre kød.

Christian Neve er imponeret over kvaliteten og fremhæver, at Claus Engmanns rutine som kok kan identificeres i behandlingen og sammensætning af råvarerne. Fx er forårsløg og gulerødder let dampede forud for grillprocessen. Derved fremhæves de delikate smage, samtidig med at sprødheden bevares. Claus' rutine og livserfaring afspejler sig også i både sammensætning af menuen og de enkelte retter. Christian Neve opsummerer det som en del konservatisme, en del rutine, en del asiatisk indflydelse og en del af de nyeste køkkentrends.

Under samtalen rulles flamberingsbordet ind til desserten, som er jordbær flamberede i Cointreau m/hjemmelavet is pyntet med ristede, hakkede nødder. Flambering er altid en spektakulær og imponerende finale, som giver den helt særlige smagsforstærkende effekt.

Menuen blev afsluttet med kaffe og chokolade.

Højslev Kros satsning på at levere nogle af regionens gastronomiske oplevelser er lykkedes. Krohyggen er bevaret, og hvis man ikke vil ud at køre efter middagen, er der overnatningsmuligheder, da kroen har 11 renoverede værelser. ■

MENU

Aperitif: Tallerkensmækker, avokado, ørrerogn
Vin: Champagne

Forret: Havtaske vendt i urterasp, tomatiseret smørsauce m/merian og grillet forårsløg og chips på ris farvet med blæksprutteblæk
Vin: 2018, Tyskland, Mosel, Clüsserath Weiler, Riesling

Mellemret: Carpaccio af waguy-inderlår m/friske salater, vesterhavsost, tapenade samt kapers
Vin: 2019, Frankrig, Beaujolais, Vignobles Bulliat – Bibine, Gamay

Hovedret: Waguy-filet, gulerødder samt gulerodspuré, jordskokkechips og karameliseret løg med shitake og kantareller
Vin: 2017, Californien, Coppola, Zinfandel

Dessert: Flamberede danske jordbær m/honning, Cointreau og Højslev Kros hjemmelavede vaniljeis
Vin: 2007, Chile, Curico Valley, Vina Echeverria, Sauvignon Blanc, late harvest

Livgivende Limfjord

TRÆSKIBSSEJLADS

AF MARIANNE JØRGENSEN, FORFATTER - OG GAST
PÅ 11. ÅR OM BORD PÅ NAJA AF SUNDSØRE

Os, der bor langs fjorden, ved det godt: At livet ved fjorden er en daglig glæde og berigelse. Alligevel er det først, når man bliver bedt om at italesætte forståelsen, at man rigtigt tænker over det. Sådan rigtigt, og overvejer, hvilke superlativer man kan sætte på, uden at det lyder som en sukkersød floskel, påtaget og krukket. I hvert fald når man er vestjyde.

Limfjorden Rundt. En helt igennem fantastisk og skøn oplevelse, som man kan leve længe på. Og mindes i månederne efter, og når sæsonen starter, glæde sig til, som børn glæder sig til juleaften. Hvert år i uge 37.

Limfjorden Rundt er ikke kun for folk, der bor langs Limfjorden. De kommer langvejs fra: Sverige, Sjælland, Fyn, Norge. Bådene, skuderne, fuldriggerne. Over 60, i alle mulige størrelser, med et tilfælles: De er alle gamle erhvervsfartøjer, inddelt i klasser efter tonnage. Der konkurreres om æren og placeringen i feltet. Det er en begivenhed, der har rundet over 30 år, med de samme folk bag roret på en del af bådene eller med nye, yngre kræfter, når de gamle melder fra.

Det er en fest. Både ude på fjorden, hvor alle motorer (for at hjælpe ud af havneindløb og støtte frem til start) slukkes som ved et trylleslag, når starten går, og den eneste lyd, der høres herefter, er vindens sus i sejlene og fjordens brus mod skibssiderne. Lange og mange timer med kryds mod vind, sejlende, drivende, skvulpende, en langmodig affære, der støtter sjælen på vej mod et "zen", man skal være sejler for at forstå.

Mit liv som gast startede egentligt, fordi jeg simpelthen led voldsomt af misundelse. Min dejlige veninde havde fået lov til at komme med på sejladsen (mest fordi hendes svoger er skipperen, ikke pga. særlige evner), og i en festlig bemærkning fik jeg ymtet, at dét ville jeg også.

Jeg kom til at sige, at jeg var overmåde misundelig, og dét kunne skipper ikke rigtigt sidde overhørigt, når vi sad med smil i mundvigene, glimt i øjenkrogene og overtalelsessmiger parat ... Måske tænkte han lidt på potentiel opvartning ombord, da han sagde: "Tjooooohhh..."

Det var i 2011. Min veninde var med fra tirsdag til fredag, og jeg var ombord fra onsdag til fredag.

Siden har jeg været solgt! Ikke kun til Naja af Sundsøre, men til hele menageriet! Limfjorden Rundt er nu skrevet ind i min kalender fra år til år. Vi er aldrig med på hele turen, dertil kræver vores familieliv for meget af os – endnu, men tre eller fire dage på fjorden bliver det til hvert år, i vind og sol og regn, og jeg elsker det!

Nu skal det retmæssigt tilføjes, at jeg ALDRIG har sejlet med sejlskib tidligere i mit liv. Vi bor 800 meter fra Fursund med udsigt til Fur, Livø og Vitskøl Kloster/Himmerland, men der har aldrig været sejlskibe i vores liv, kun "yoghurtbægre" for at kunne trække vandski med teenagerne i familien og – for mit vedkommende – retten til at sejle speedbåden, inkl. et speedbådscertifikat, der stort set aldrig har været i brug ...

Og hvorfor så, i en alder af 40+, begynde at sejle som gast på et træskib?

Jeg ved det ikke. Men jeg ved, at det er vidunderligt!

Ikke kun dufter det fantastisk af sejl, tjære, lak og hav, det stimulerer alle mine sanser: øjet, der frydes over de smukke skibe i alle størrelser; landskaberne, der glider forbi i sol eller regn; kreaturer, der græsser på strandengene; markerne på land, der typisk er ophøstede og står stub-gule ... Øret, der beroliges af bølgernes klukken mod skroget både i havn, om natten (stuvet under dæk i stævnen med ca 35 cm's frihøjde i en sovepose) og om dagen, når starten er gået. Selv den taktile sans får en på opleveren, når Naja kommer i havn og skal tørres af, og der skal kvajes tovværk op, så hun kan tage sig bedst muligt ud!

Skipper er en mand af få ord, med et permanent glimt i øjet og en tålmodighed, der strækker sig langt ud over det sædvanlige ... Ja, det antager vi, for aldrig har han brokket sig eller påpeget mangler hos sine to urutinerede gasters tilgang til livet ombord. Vi sørger for, som et plaster på såret, at medbringe rom, ▶

Naja af Sundsøre

FOTO: BRIAN AMTOFT

Træ, lak, tov og og sejl. Naja er en 7 brt. velholdt gaffelrigget jagt hjemhørende i Sundsøre.

FOTO: MARANNE JØRGENSEN

FOTO: PIA BALLING

rugbrød og kage, når vi går ombord. Og vi er altid let genkendelige i vores røde Mummibukser, (vandtætte sejlerbukser med seler) på land såvel som på vand ...

Vi lærte at drikke rom under dæk på Fulton et af de første år, vi var med. Rom sammen med chokoladekiks. Og vi lærte på den hårde måde, at kommandobroen er et brunt værtshus, ikke styrehuset på en færge eller et krydstogtskib. Vi har lært, at færøske klipfisk ikke er for landkrabber, selvom de bliver fortæret til søs, men at pillerejer er en gudespise.

Vi har også lært, at det bedste ved at sejle med træskibe er, at man kommer totalt ned i gear, og at man ikke kan forcere sin fart med "skørter", men er afhængig af vinden, strømmen, skippers talent, skudens tonnage og de klinkbyggede sider ...

Fællesskabet om bord er én ting. Det store fællesskab, når samtlige både har lagt til kaj, og 600-800 sø-mænd og -kvinder skal bespises i de havne, som anløbes, er en anden! Det er berigende at høre de gamle fortælle historier og mageløst at se de unge menneskers tilgang til sømandslivet. – De er så ivrige efter at lære, og de springer ud i det med krum hals. Den helt særlige stemning, når hele besætninger i ens trøjer, anorakker og t-shirts ankommer for at sidde ved samme langbord, og når der spilles op til dans på trægulve under sejl og gamle rig i havnenes huse ...

Helt relevant for mit forfatterliv så har jeg brugt mange indtryk og udtryk, fornemmelser for fjorden, saltvandssprøjt, dufte og lyde som en del af min research til mine historiske 1500-tals romaner. Et godt argument, for at uge 37 er helliget Limfjorden Rundt. Det er faktisk research-arbejde! Tovværk, træ og jern. Med tradition tilbage til Vikingetiden og endnu længere tilbage. Et studie i sejlerliv og en forståelse for, at er man først blevet grebet af fjorden, så slipper man den aldrig igen. ■

LIMFJORDEN RUNDT

TRÆSKIBSSEJLADS

LØGSTØR · THISTED · STRUER · NYKØBING · FUR · SKIVE

LIMFJORDEN RUNDT 2021

13. - 18. September 2021

moland® - HOVEDSPONSOR FOR NORDENS STØRSTE TRÆSKIBSSEJLADS

www.limfjordenrundt.dk

LØGSTØR 13. SEP · THISTED 14. SEP · STRUER 15. SEP
NYKØBING MORS 16. SEP · FUR 17. SEP · SKIVE 18. SEP

Alt arrangeres i henhold til myndighedernes anbefalinger og bekendtgørelser omkring Covid19

VÆRFTET BÅDUDSTYR · HANCOCK Fadol KVALITET · REMA 1000 · RANDERS REB · RENT LIV · IMERCO appetit på livet skive · NORDSØ Bitter Den er raffineret · A/S Hvide Sande Skibs- & Baadebyggeri · DIGI SOURCE design / reklame / trykkeri

Åparken Skive

Som en del af BIG Blue Skive 2040, vil KOM Invest A/S Skive bygge lejligheder i Åparken.

Åparken kommer til at ligge på den gamle C.P. Kolding grund, mellem Brårupvej og Skive Å.

Skive Kirke

Renoveringsprojekt af taget på Den Røde Kirke i Skive.

Posthustorvet Skive

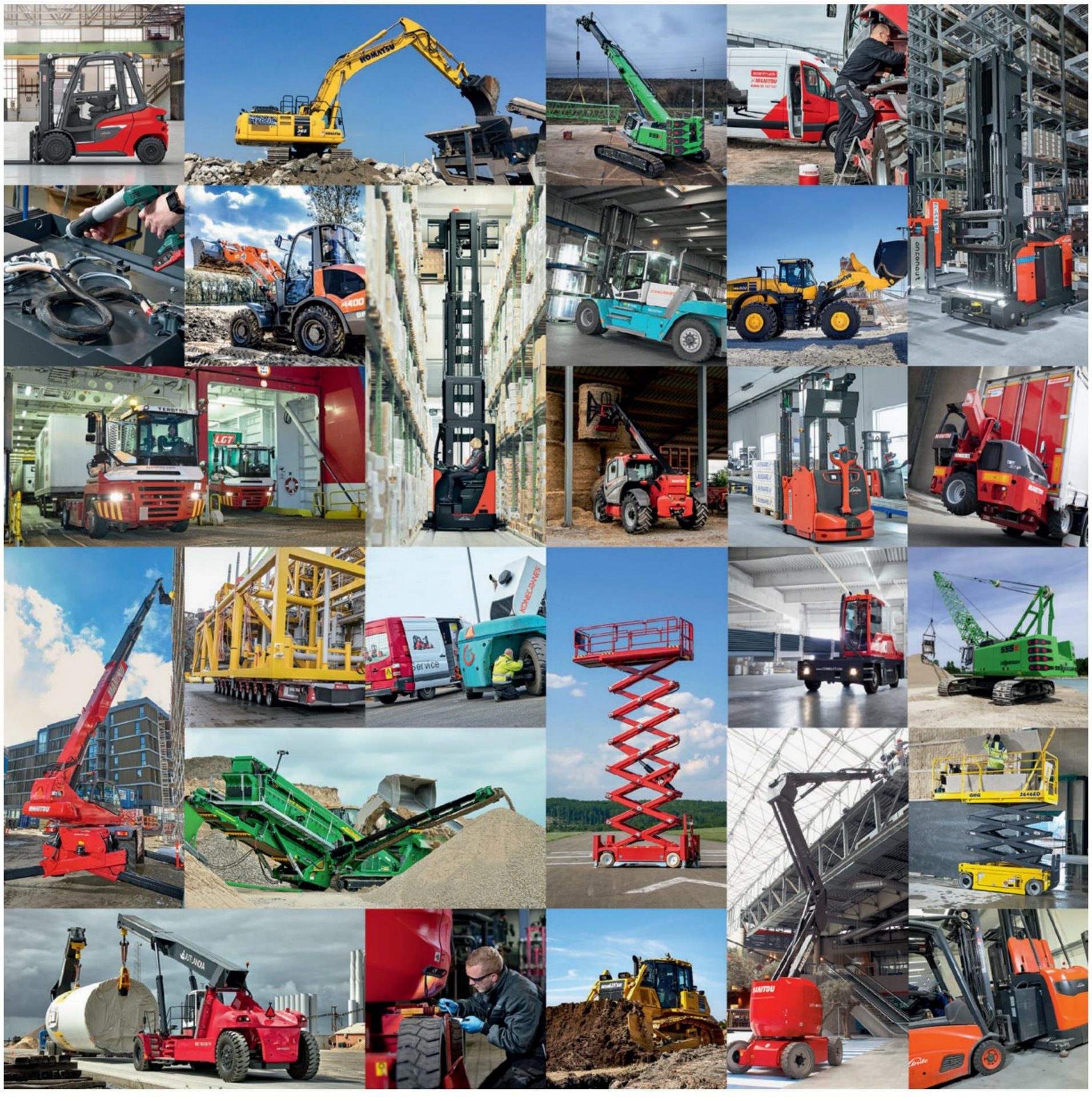
I det gamle Posthus i Skive er 9 moderne lejligheder opført med hensyntagen til bygningens arkitektur og stil. Lejlighederne er mellem 91 og 210 m².

Entreprenørfirma
KAJ OVE MADSEN A/S

Er du interesseret, så kontakt os!

KAJ OVE MADSEN A/S
Bjørnevej 4, 7800 Skive
Tlf: +45 97 52 70 00
www.kajovemadsen.dk

Maskiner til lager & logistik
entreprenør & landbrug

Linde TERBERG KONECRANES AGV

MANITOU KOMATSU weycor SENNEBOGEN McCloskey PLATFORMS GMG PLATFORM BASKET

N.C. Nielsen **Gruppen**

nc nielsen scantruck

N.C. Nielsen A/S . Nørregade 66 . DK-7860 Balling
www.nc-nielsen.dk

Scantruck A/S . Katkjærvej 5 . DK-7800 Skive
www.scantruck.dk

Ny tandprotese eller implantat?

Du kan stole på os.
Vi kan vores fag, så du stolt og glad kan vise smilet frem.

På vores klinik udfører vi alle former for tandbehandling til konkurrencedygtige priser.

Skive
Tværgade 4,
7800 Skive
Tlf: 97 52 00 55

Roslev
Helsevænget 4,
7870 Roslev
Tlf: 97 57 16 16

Karup
Bredgade 9,
7470 Viborg
Tlf: 97 10 10 97

Smil med ØSTERGAARD
www.smilmedos.dk

skulptur - grafik - maleri - foto

Poul E. Nielsen

www.artcoregallery.dk
poul@artcoregallery.dk
29891694

Limfjordens blanke sølv

AF ARVED MICHELSON, CERTIFICERET FISKEGUIDE OG TURISTGUIDE VED FUR TURISTINFORMATION

"Havørreden er, hvor som helst den landes ved de danske kyster, en oplevelse for livet. I skønhed, elegance og styrke overgås den ikke af andre fisk ved kysten." (Citat: Jens Ploug Hansen)

Jeg kan kun tilslutte mig det citat, idet jeg som barn er vokset op med en fiskestang i hånden, og her fiskede jeg aktivt som konkurrencefisker efter skidtfisk, karper og gedder.

Først i mit seniorliv fangede jeg min første havørred – i Limfjorden. Siden den dag med den enestående og ikke mindst fantastiske oplevelse, som havørreden gav mig under fighten, blev jeg grebet af min nuværende passion: Lystfiskeri efter Limfjordens blanke sølv, havørreden.

PORTRÆT AF EN HAVØRRED

Salmo trutta er det latinske navn for havørred. Havørreden udklækkes i vores vandløb, og herefter trækker den ud i fjorden og havet for at vokse sig stor, inden den igen vender tilbage for at gyde i barndommens bæk eller å.
Fisken stiller store krav til sine omgivelser: Rent, klart vand med et højt iltindhold samt lavt og dybt vand med varierende bund- og strømforhold.

Når ørreden er klar til at forlade ferskvandet, har den typisk en størrelse på 15 cm og vejer op til 40 g.

I havet som ung fisk æder havørreden en meget varieret kost som rejer, tanglopper, børsteorme, hundestejler, kutlinger mm. Dens krop bliver mere torpedoformet og får sølvblanke skæller. Den kan opnå en vægt på hele 15 kg. ▶

LYSTFISKERI EFTER HAVØRRED I DANMARK

Danmark er efterhånden verdenskendt blandt lystfiskerne for den gode bestand af ørreder. Årligt fanges der mere end 1 mio. havørreder langs de danske kyster og åer. Heraf ca. 90 % med fiskestang. De fleste ørreder bliver genudsat, nok 85 % ifølge statistikkerne. Man regner med, at ca. 20 % fanges i vandløbene, resten ved kystfiskeri.

Der er 450.000 lystfiskere i Danmark, en blanding af danskere og udenlandske turister. Antallet af lystfiskere er stigende, og de bidrager med en årlig omsætning på 3 mia. kr.

Fisketruisme i Danmark er i stor udvikling, og der arbejdes intenst i mange foreninger og kommuner på at videreudvikle lystfiskeriet, primært efter havørreder.

LIMFJORDEN OG HAVØRREDER

Limfjorden er stadig i forhold til de øvrige danske kyster en "lilleput" region, når det gælder fritidsfiskeri efter havørreder. Men netop derfor kan du som lystfisker opleve fiskedage ved fjordens lange kyststrækninger, hvor du næsten har dem for dig selv, dvs. et rigt og varieret fiskeri med nærmest fangstgaranti.

Mange kendte åer i vores landsdel har deres udløb i Danmarks største fjord, bl.a. Trend Å, Lerkenfeld Å, Simested Å og Karup/Skive Å.

I samarbejde med Havørred Limfjorden og Limfjordsrådet har de ti kystkommuner omkring vores fjord arbejdet på et projekt, som skal skabe sammenhæng mellem miljø og turisme. Et bæredygtigt lystfiskeri i fjorden efter havørreder kræver forbedrede miljøforhold, og her er man allerede godt i gang, ikke mindst med alle de frivillige hjælpere fra vores lystfiskerforeninger.

MIN PASSION ER JAGTEN EFTER "SØLVTØJET"

Jeg har mere end 50 års erfaring inden for lystfiskeri og bruger enhver lejlighed til at komme ▶

Giv en mand en fisk, og han er mæt i dag. Lær ham at fiske, og han er også mæt i morgen.

Kinesisk ordsprog

EN HÅNDFULD SMÅ FIDUSER

Havørreden er en vandrefisk. Den vil altid søge tilbage fra den åbne fjord/kyst til det vandløb, hvor den blev udklækket engang for længe siden.

Fisk kystnært, for havørreden opholder sig typisk i de områder, hvor der er fødeemner.

Affisk vandet foran dig først, før du bevæger dig ind i bunden af fjorden eller vigen. Naturligvis er der perioder, hvor havørreden jagter tobis og sild på lidt dybere vand.

Opsøg havørrederne og affisk vandet hurtigt - typisk 5-10 kast og bevæg dig så videre frem langs vandkanten.

Tjek vejrudsigten, inden du tager afsted. Vandtemperatur, vind og ikke mindst tidevand har stor indflydelse på, hvornår fiskene er aktive.

Fisk ved vandtemperaturer på mellem 6-15^{0}C. Det er mest optimalt.

Fisk i fjorden i det tidlige forår og efteråret. Det er de bedste fangstmåneder.

Optimér dine chancer for at finde "sølvtøjet" ved at observere vandoverfladen, måske ser du den berømte fedtfinne, før havørreden ser dig.

Vidste du:

- Personer mellem 18-65 år, skal købe et fisketegn.
- Mindstemål for havørreder i Danmark er 40 cm.
- Levealderen for en havørred er normalt 4-6 år, max 12-18 år.
- Fiskens sidelinje er dens sanseorgan.
- En ikke-kønsmoden havørred betegnes som "grønlænder".

afsted med mit fiskegrej til fiskevandet for at dyrke min hobby.

De sidste 20 år har jeg udelukkende fisket efter havørreder i Limfjorden. Kombinationen af at være "dus" med naturen, når jeg en tidlig morgen før solopgang bevæger mig ud, iført waders og vadejakke med fiskestangen i hånden med forventningen om at mærke hugget af en havørred på mit endegrej, det giver mig ro i sjælen.

Naturligvis er der dage, hvor man affisker flere km fjordstrækning uden at mærke skyggen af en havørred. Men netop sådan en "tur uden fangst" giver anledning til at filosofere, når man kommer hjem. Hvorfor var der ingen fangst? Var det vind- og vejrforholdene? Eller havde jeg valgt de forkerte agn?

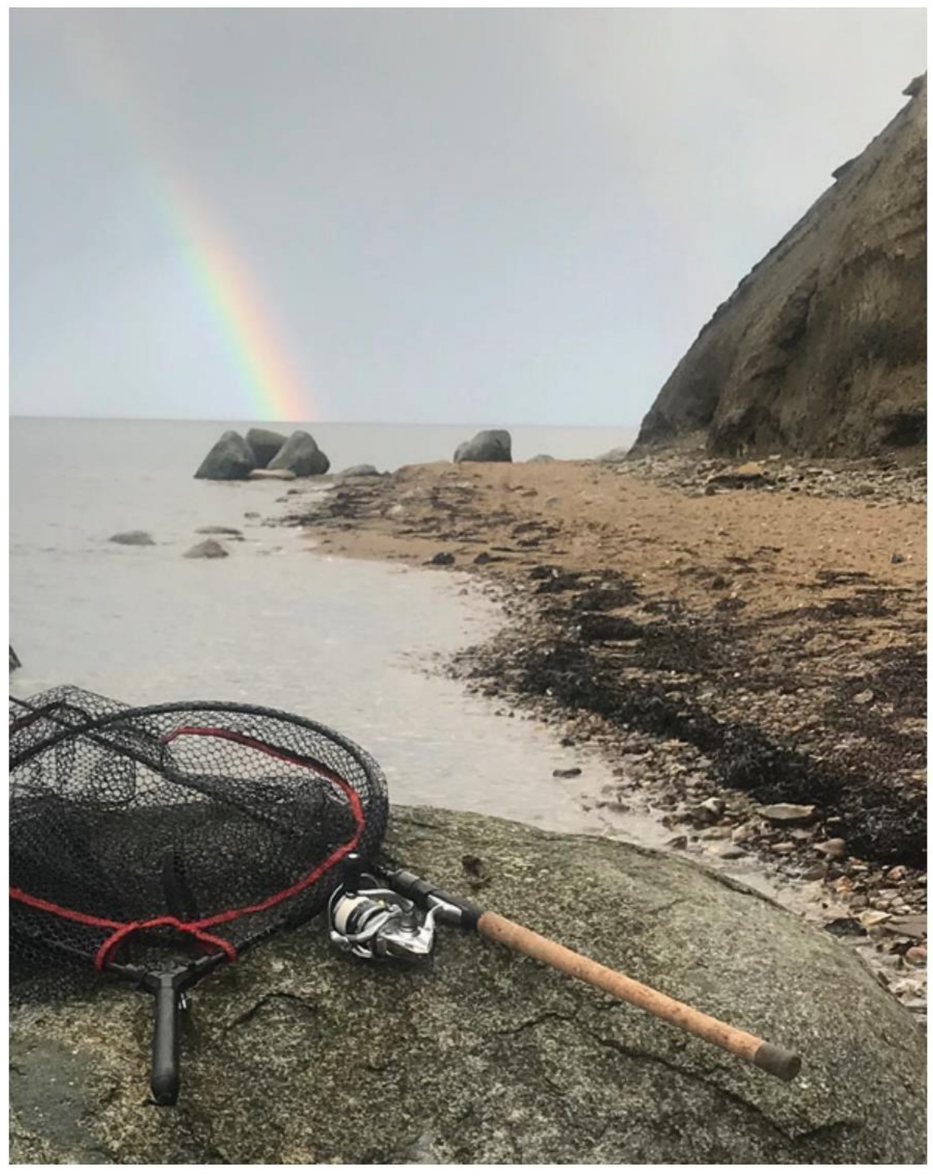
Afsted næste dag med nyt endegrej og kriblen i maven samtidig med en lidt forhøjet puls, når jeg nærmer mig det første rev, som skal affiskes.

LYSTFISKERGUIDE - FORUDSÆTNING FOR FANGSTGARANTI? – JA

Fjordfiskeri efter havørreder kan være alt andet end nemt. - Du vil opleve en hel del ture uden at se, mærke eller fange en havørred.

For de fleste nybegyndere virker fjorden som et uoverskueligt stykke vand med mange vige og bugter, ålegræs, tangbælter, sand og store sten. En naturudfordring, som kræver lidt kendskab og viden om havørredens færden i vandet.
Står du som lystfisker i sådan en situation, hvor du hverken ved ind eller ud, så benyt dig af de mange lystfiskerguider, som vi har i Danmark. Langt de fleste guider er certificerede, hvilket står for viden, erfaring, kurser og delvis uddannelse inden for lystfiskeri.

En guidet lystfisketur efter havørred varer typisk 4 timer, hvoraf den første halve time starter med grejsammensætning, teknik og viden om havørredernes færden og forekomster i fjorden. Herefter vil den erfarne guide tage dig med til udvalgte *hotspots*, altså fiskepladser, hvor havørreden på det valgte fisketidspunkt kan opholde sig eller trække forbi i små stimer. Fiskeguiden vil hele tiden være opmærksom på dig og give råd om kasteteknik og indspinning af agn. Ikke mindst vil han lære dig at opsøge de fiskepladser, hvor havørredens fødeemner forekommer. ■

Arved Michelson har mere end 50 års erfaring som lystfisker og er certificeret lystfiskerguide og instruktør hos Danmarks Sportsfiskerforbund.

KATKJÆRVEJ 1, 7800 SKIVE · TELEFON: 97 52 45 22 · WWW.JFSKIVE.DK

Jagt Fiskeri

STORT UDVALG
I VILDTKAMERAER
både med og uden sendefuktion

F. eks. **BOLYGUARD BG960 VILDTKAMERA**

1499,-

STØVLER TIL VANDRETUREN
både til mænd og kvinder

F. eks. **AIGLE LAFORCE**

1099,-

NIKON PROSTAFF 7S 8X30
1699,-

VIPER FLEX STYX ELITE SKYDESTOK

VEJL. 1649.-

Nu 1499,-

STORT UDVALG
AF FJÄLLRÄVEN BEKLÆDNING,
både til mænd og kvinder

TILBUD

OKUMA CEYMAR
Flere størrelser
Vejl. 999.-

499,-

Her vender kragerne aldrig

AF MERETE JUST, JOURNALIST

”Hvor kragerne vender”, hedder filmen, vi skal se en sen eftermiddagstime, da vi sætter os i de magelige stole i Cinema4 i håbet om en lille, lattermild flugt fra virkeligheden.

4-tallet er ikke en tastefejl. Det er korrekt, og det er ”Cinema3” altså ikke længere. Om et øjeblik har vi fire biografer i KulturCenter Skive – og derfor bliver repertoiret tilsvarende udvidet. Der sker noget. Vi er ikke gået i stå – og optimismen findes naturligvis også på vores egn. Nogle bygger nye huse, andre renoverer. Virksomheder udvider. Vi oplever også, at der sker noget her hos os, fordi vi har nogle, der trods strid modvind sætter den ene fod foran den anden – og går forrest.

Det er ellers sådan noget, politikere tror, at de som de eneste gør ...

Det meste af sommeren har jeg ikke formået af aflede mine tanker fra den 28. juni om morgenen, da folketingsmedlemmer klumpede sig sammen for at komme i TV. For os almindelige dødelige var kravet om afstand endnu gældende, men det gjaldt tilsyneladende ikke politikere, der ville tage del i praleriet over den såkaldte Infrastrukturplan 2035.

Vi venter i spænding, men det sker ikke. Udvidelsen af rute 34 fra Skive mod Herning, som vi gennem hele mit kvarte århundrede på Skiveegnen har ventet på, sker først om ti år. Derfor er det en gåde, hvordan selv en radikal politiker som Andreas Steenberg, der har hentet stemmer til sit mandat her, kan være så tilfreds.

Radiochef Pernille Frederiksen, Radio Skive, sætter på LinkedIn de ord, jeg løber tør for, på den aftale, som selvfede politikere håner os med:

... ”De” lever ikke i vores verden, hvis de tror, at den statslige investering i Sallingsundbroen tilbage i 1970’erne fortsat er det eneste, der er nødvendigt for vækst og udvikling på Skiveegnen, men der er ikke kommet betydelige infrastruktur-investeringer siden, og det, der er udsigt til, er ikke værd at snakke om! Så jeg er umådelig skuffet, skuffet over, at vi ikke bliver prioriteret i det store regnskab, og at vi tilsyneladende ikke er værd at fremtids-investere i!

Hele sommeren formår jeg hverken at glemme den alt andet end tilbageholdte, politiske begejstring eller den fæle skuffelse, jeg deler med Pernille.

Jeg bor selv i en landsby, der aldrig dør – og det skyldes, at navnet klinger på niveau med et af de største, danske brands – Thise. Vi har masser af turister, og de besøger ikke kun ostebutikken eller ærgrer sig over, at coronaen forhindrer dem i en rundvisning.

Vi kan ikke undgå at bemærke dem, for køerne foran butikken bliver længere og længere, jo længere vi når ind i juli – selv om ferien er årsag til, at man kan købe mejeriprodukter alle hverdage.

Merete Just er kommunikationschef hos Kulturcenter Skive og skriver med udgangspunkt i kulturlivet og den særegne kultur på Skiveegnen, som efter et halvt liv endnu kan fascinere hende.
Merete Just er uddannet journalist og er derudover forfatter og foredragsholder.
Klummen er alene udtryk for skribentens egne holdninger.

Vi har også gode spisesteder, de smukkeste strande og fineste kyststrækninger, hvor man let kan opleve et københavnerbarns glæde over et forstenet søpindsvin. Unge folk slår sig ned – for første gang plukker vi de sødeste jordbær på markerne ved Øster Hegnet eller i Jebjerg. Vi prøver nye grøntsager under kyndig vejledning af Peter, som sammen med Louise ikke blot sætter et hus i Salling i stand efter alle kunstens regler. De har også startet gartneriet Sort Muld, hvor vi henter nye forsyninger hver torsdag.

En tur til Fur byder først på mødet med storkene, der signalerer nyfødte furboer – og dernæst på ventetid på et bord på en restaurant på grund af mange, glade gæster. Imens lytter vi til børn, der på alle landets dialekter lovpriser badevandet og tager farve ikke alene af solen, men også af den "vitaminindsprøjtning", de får af sommerferien her. Håbet om andre tider kommer fra enkelte, der taler et andet sprog.

Det er denne verden, vi havde håbet på, at der ville blive investeret lidt i adgangen til. Var det for meget forlangt? Vi bidrager, men politikerne foretrækker tilsyneladende at sikre adgangen til rå og udannede områder, der hverken bærer navne som Hans Kirk eller Jeppe Aakjær i deres historie.

Det regner, mens vi er i biffen. Filmen er hyggelig – og den fortjener sine pæne anmeldelser. Præcis hvor, den foregår, er dog knapt så tydeligt.

Men ét er sikkert. "Hvor kragerne vender" foregår ikke på Skiveegnen.

Her vender kragerne aldrig. ■

Hold varmen med god samvittighed

Fjernvarme-fakta

Skive Fjernvarme ønsker at være den foretrukne leverandør af komfort gennem service og bæredygtigt fremstillet energi. Mere end 90% af den energi vi fremstiller, er produceret på bæredygtig biomasse.

Vælger du fjernvarme, understøtter du Skive Kommunes mål om, at hele energiforbruget i 2029 skal være baseret på vedvarende energi.

Skive Fjernvarme råder over avancerede produktionsanlæg til fremstilling af energi med fokus på konkurrencedygtige priser og høj forsyningssikkerhed.
Kort sagt, kan du holde varmen **med god samvittighed**.

Vidste du at...

Skive Fjernvarmes årlige varmelevering svarer til opvarmningen af

7.500 boliger

på 130 m²

Skive Fjernvarme producerer årligt bæredygtig strøm nok til at forsyne ca.

7.000 husstande

SKIVE FJERNVARME a.m.b.a.

MånedsMagasinet har spurgt Renault Group, om de vil beskrive, hvordan de ser udviklingen inden for personbiler i rammen af fremtidens krav om bæredygtighed og grøn omstilling.

FREMTIDEN ER

AF SØREN HYLTOFT, RENAULT GROUP, DANMARK
FOTO RENAULT GROUP

elektrisk

Renault introduceret nye elektriske modeller, der bliver teknologisk bedre og billigere – og ny batteriteknologi med større kapacitet, længere levetid og mulighed for genanvendelse.

Udviklingen inden for bilindustrien går hurtigere end nogensinde, og politikernes og forbrugernes krav og ønsker til bilindustrien har aldrig været større. Især ikke, når det gælder bæredygtighed.

Hvor man de første 120 år af bilens eksistens oplevede en stille og rolig udvikling, er der i øjeblikket tale om en regulær teknologisk revolution i bilverdenen, hvor nye spillere kommer på banen, og gamle, etablerede mærker må definere sig selv på ny.

Det gælder også hos Renault, der har eksisteret siden 1898, og i dag er en global virksomhed med 170.000 ansatte.

Renault Group har netop præsenteret sin strategi, der handler om meget mere og andet end biler. Den handler nemlig også om genbrug, udviklingen af software og samarbejder om nye teknologier. Alt sammen for at sikre, at man kan producere intelligente og bæredygtige biler – nu og i fremtiden.

BILEN ER STADIG I FOKUS

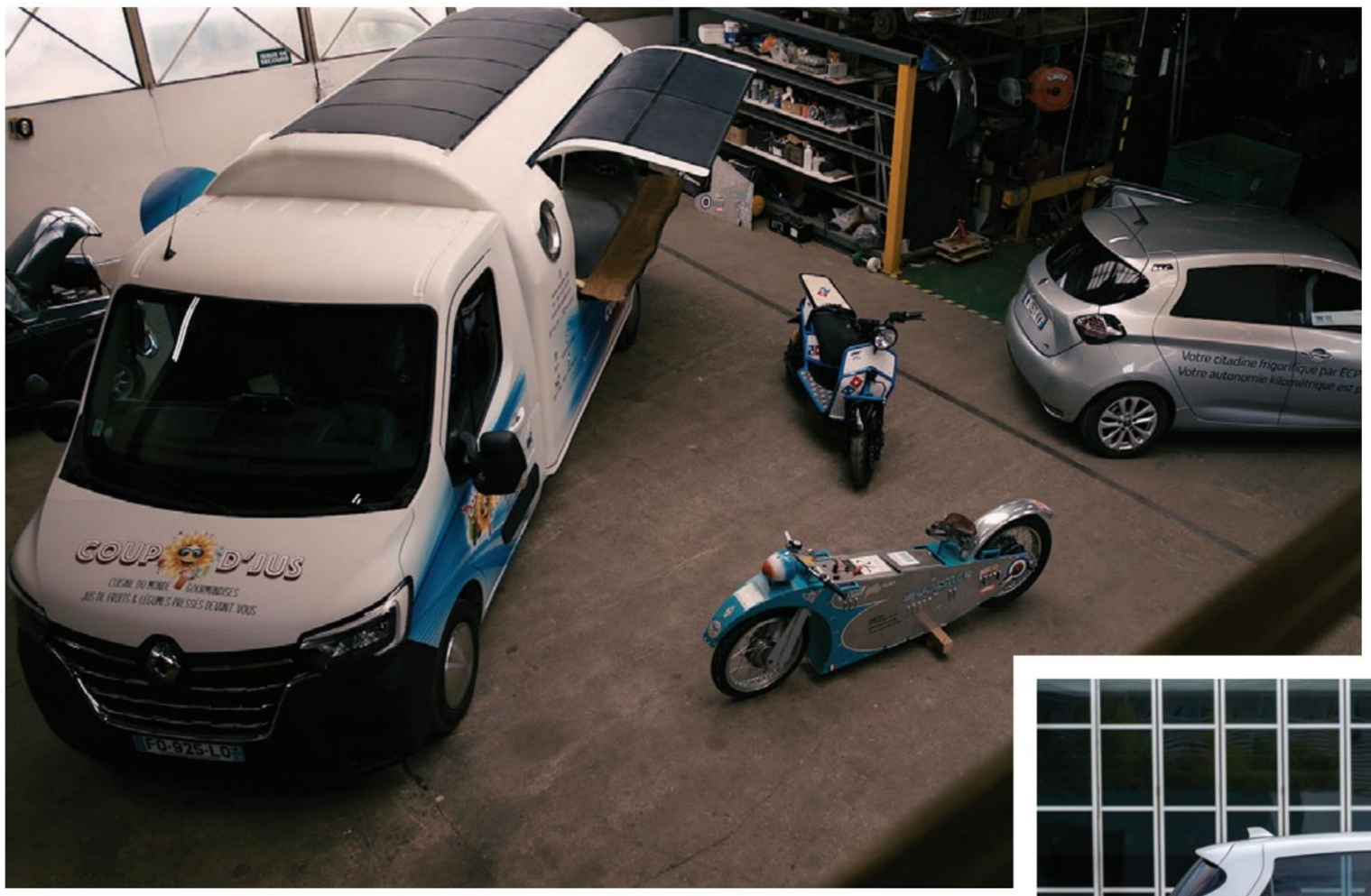
Kernen er naturligvis stadig bilen som transportmiddel. – Intet tyder på, at behovet for individuel transport bliver mindre – nærmest tværtimod. Og det er helt klart, at det er elbilen, der inden for få år vil være den dominerende.

Vi satser derfor også benhårdt på elbiler – noget vi allerede har stor erfaring med. De seneste ti år har Renault været pioner i Europa med i alt knap 400.000 solgte elbiler - herunder ikke mindst den bedst sælgende elbil i Europa, Renault Zoe, men vi vil videre.

I øjeblikket introduceres der rigtig mange dyre elbiler som Porsche Taycan, Ford Mustang eller den spritnye Polestar. Det er naturligvis

Foodtruck. Al elektricitet til frysere, toastere og andre elektriske komponenter fås via genbrugte bilbatterier, der oplades af et solpaneler på taget af bilen.

Renault har etableret en ny fabrik i Frankrig, hvor man genbruger og opdaterer eksisterende biler.

godt for elbilens image, men skal elbilen udbredes, så man får den ønskede miljøeffekt, skal man kunne levere biler til en pris, hvor de fleste bilkøbere kan være med. Det kræver især, at prisen på batteriet, som klart er den dyreste enkeltdel i en elbil, kommer ned, så elbilrevolutionen kommer alle forbrugere til gode

BATTERIERNE ER NØGLEN

I øjeblikket er batterierne i elbilerne litium ion, men inden for den nærmeste fremtid vil batterier fra Renault blive baseret på nikkel, magnesium og kobolt.
Valget af disse stoffer i batteriet giver et mere konkurrencedygtigt batteri med op til 20 procent bedre rækkevidde end andre kemiske løsninger. Samtidig er batteriet nemmere at genanvende.

Globaliseringen har i mange år betydet, at fx batterier og anden teknologi er produceret i Fjernøsten. Det er der ved at blive ændret markant på. Alle bilproducenter har i øjeblikket travlt med at etablere deres egne batterifabrikker. Det samme gælder også for Renault.

Vi er i fuld gang med at etablere en giga fabrik i Douai i Frankrig. På fabrikken bygger man batterier og elbiler, der både er økonomisk meget konkurrencedygtige og udnytter den nyeste teknologi. Om godt tre år skal fabrikken producere 400.000 biler om året. Det er altså det samme, som der er solgt samlet i de seneste ti år.

Inden for ti år er det Renaults ambition at reducere omkostningerne på batterier med 60% med det formål at nå 100 dollar/kilowatt-time i 2025 og endda under 80 dollar/kilowatt-time, mens man forbereder sig på næste generation af batteriteknologi, der forventes at være på markedet i 2030.

MERE END ET LIV

Når talen falder på elbiler, er argumentet oftest det, at elbilen miljømæssigt ikke er ret meget bedre end den traditionelle bil. Men det er for det første ikke korrekt, og for det andet arbejdes der intensivt for at give et elbilbatteri maksimal levetid. – Også når det ikke længere kan bruges i en bil.

For et batteri har ikke kun et liv. Når det ikke længere kan bruges i en bil, er der måske 70% kapacitet tilbage i batteriet, hvilket Renault satser på at udnytte. Batteriet kan bruges til at lagre energi. – Når det ikke længere er tilstrækkeligt effektivt til det, kan vi på Renaults Re-Factory enten genanvende batterierne eller opsamle værdifulde materialer fra batterierne som kobolt, nikkel og litium med en meget høj effektivitet. Materialer, der er knaphed på.

Netop det at genanvende batterierne har et stort potentiale. Man kan adskille komponenterne i batterierne og bygge nye batterier. Faktisk ligesom når man bygger med Lego. På den måde kan man tilpasse batteriet, størrelsen og udformningen til forskellige formål.

Et ombygget batteri kan bruges til elcykler, scootere eller i en foodtruck, hvor al elektricitet til at drive frysere, toastere og andre elektriske komponenter fås via genbrugte bilbatterier, der oplades via solpaneler på taget af bilen.

SLUT MED BRUG OG SMID VÆK

Der er mange andre bæredygtige tiltag fra bilindustrien; det handler også om ikke kun at producere nyt bedre og billigere.

Renault har også fokus på at genbruge og opdatere eksisterende biler. Til dette formål har man netop igangsat projektet "1. million kilometer".
Projektet handler i al sin enkelhed om at ombygge eksisterende, men godt brugte biler, så de matcher nuværende behov.

De første biler, der allerede har været på liften, var en Renault Zoe fra den første fabrikationsårgang med 22 kilowatt-time batteri og 211.725 kilometer på kilometertælleren – samt en Renault Zoe fra samme årgang, der havde kørt 310.267 kilometer.
Det siger sig selv, at de to biler var slidte. Derfor skiftede man sæder, lygteglas mm. Men en ting er jo en pæn bil, noget andet er en bil, der teknologisk lever op til kravene til en bil i 2021. Derfor udstyrede man også bilerne med helt ny teknologi, der ikke fandtes på det tidspunkt, hvor bilerne blev produceret i 2011. Det førte til en opdatering af bilens software og batteri, så de fik en længere rækkevidde og eftermontering af et AEB-system (sensor/bremsesystem).

Men også multimediesystemet blev udskiftet, så Android Auto og Apple CarPlay nu er integreret. Desuden er bilen opgraderet med en virtuel nøgle, der gør, at den kan åbnes og startes via en app på mobiltelefonen. Takket være den teknologiske udvikling kan den virtuelle nøgle oplades via trådløs opladning i bilen.

De to Renault Zoe'r er det første eksempel på, hvordan Re-Factory fabrikken i Flins i Frankrig fremover vil operere. Målet er, at der årligt skal mellem 100.000-150.000 godt brugte biler gennem systemet, så de får et liv på landevejen fremfor at ende på skrotpladsen.
Hvis man skal opsummere de næste ti års biludvikling, så foregår den elektriske revolution med endnu større hast.
At vi alle snart vil køre i elbiler er uomtvisteligt, og at bilerne vil få et mindre negativt mijøaftryk, er ligeså sikkert

Batterierne bliver billigere, de kan oplades meget hurtigere og er langt mere effektive – alt sammen til gavn for miljøet. Vi vil i højere grad genbruge biler og materialer, og teknologien sikrer, at vi udnytter bilerne langt bedre, end tilfældet er i dag. ■

Forsikret i NærBrand?

NærBrand Forsikring G/S er et helt lokalt forsikringsselskab i Salling og Fjends.

Vi går mod mørke tider.
Husk reflekser når du bevæger dig på veje og stier, og det er mørkt.

Vi belønner dem der passer på.

Du kan finde mere om os på www.nærbrand.dk eller på Facebook.

NærBrand
- i samarbejde med Topdanmark

GOURMET I SÆRKLASSE

Hold din fest på kroen og overnat.

VIBORGVEJ 220, 7840 HØJSLEV
WWW.HOEJSLEV-KRO.DK · TLF.: 97 53 57 44

HØJSLEV KRO

FM Bulk Handling - Fjordvejs

LOKAL VIRKSOMHED, SOM PRODUCERER TIL GLOBALT MARKED

— AF CLAUS V. MIKKELSEN —

FM Bulk Handling – Fjordvejs ligger i Vestre Lyby. Virksomheden har mere end 50 års erfaring i at designe og producere maskiner og procesanlæg til skånsom og effektiv transport og håndtering af tørre bulkvarer. Det nyder nogle af verdens største fiskefoderproducenter godt af, hvor driftssikkerhed, effektivitet og skånsom håndtering af foderpiller er essentielt for både foderfabrikkerne og de enkelte havbrug.

TRANSPORT AF BULKVARER

Bulkvarer eller bulkgods transporteres i løs vægt. Normalt bliver det lastet ombord på et skib, godstog, på en lastbil eller i big bags ved brug af enten sliske, kran eller grapper (en todelt skovl med skær eller tænder).

Virksomheden er under generationsskifte. **Henry Knudsen** (t.v.) kom til virksomheden i 1956 og er i dag arbejdende bestyrelsesformand og medejer. **Jeppe Bergmann Rasmussen** (t.h.) er adm. direktør og medejer.

Tørre bulkvarer kan fx være korn, træpiller, flis, fiskemel, kød- og benmel, kalk, cement, asfalt, gødning, soja og tørfoder til dyr.

FM Bulk Handling – Fjordvejs udvikler og fremstiller transportløsninger til håndtering af de mange forskellige typer bulkvarer, først og fremmest tørt materiale.
Virksomhedens speciale er udvikling af skånsomme transportløsninger til håndtering af de mange forskellige typer bulkvarer og er en af de verdensførende virksomheder inden for udvikling af transportløsninger af fiskefoder.

NÆNSOM TRANSPORT BIDRAGER TIL BÆREDYGTIGHED

Når man tænker grøn omstilling, bæredygtighed og et Danmark i balance, tænker man måske ikke så meget på de kædetransportører, kopelevatorer, snegle, bånd, vejesystemer, ship loadere og unloadere – og meget andet udstyr til håndtering af bulkvarer. Men det hænger nu alligevel sammen, hvis man ser det i et større perspektiv.

FM Bulk Handling – Fjordvejs' helt store kundegruppe er fiskefoderfabrikker over hele verden. Her fremstiller virksomheden maskiner til ikke kun at transportere råvarer ind på fabrikkerne og til selve fremstillingen af fiskefoderpiller. Men også transport for håndtering af de færdige fiskefoderpiller, når de skal sækkes op i big bags og transporteres fra fabrikkerne i fx Norge og ud til et skib i løs vægt og videre ud til havbrugene.

Virksomheden har specialiseret sig i at udvikle de nødvendige og meget skånsomme transportører, som ikke ødelægger pillerne eller generer støv, smuld og knækkede piller. ▶

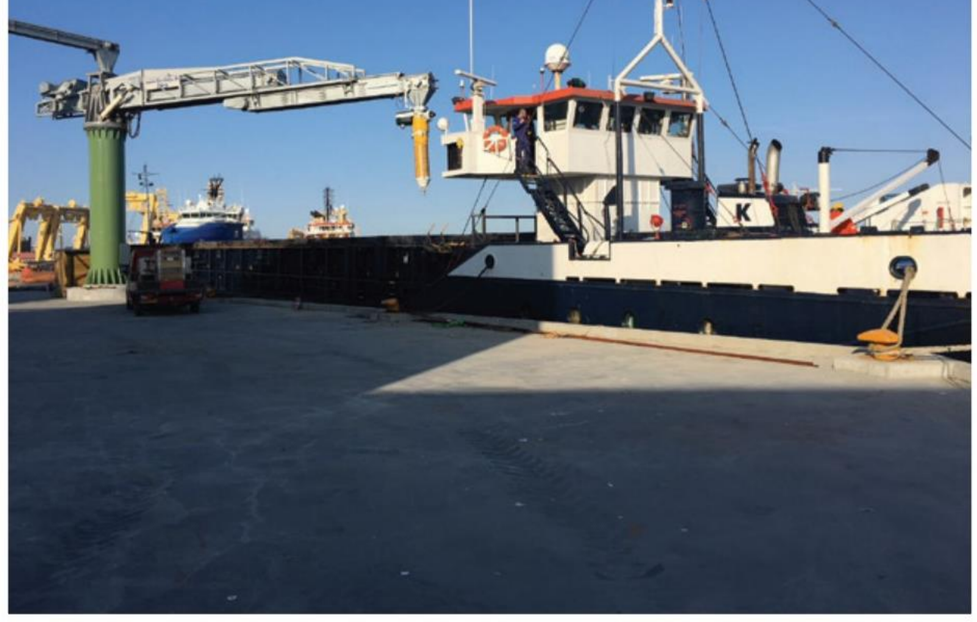
Norge er FM Bulk Handling – Fjordvejs' største marked pga. fiskeopdræt, havbrug og fiskefoderfabrikker.

FM Bulk Handling – Fjordvejs leverer transportløsninger til en række brancher, bl.a. fiskefoderproducenter, fiskemelsfabrikker, kød- og benmel, tørmørtel, træpiller, flis, kalk og kridt, pet food, kvæg, svine- og kyllingefoderfremstilling og specialprodukter.

Virksomheden har standardprogrammer af maskiner, som kundetilpasses ud fra kundens ønsker og produkternes egenskaber.

FM Bulk Handling
FJORDVEJS

Fjordvejs har 65 ansatte:

- Ca. 40 faguddannede klejnsmede
- 4-5 smedelærlinge
- Egne montører
- Teknisk afdeling
- Salgsafdeling
- Kunder worldwide

Hovedkontoret og produktionen ligger op til A26 lidt nord for Skive.

En beskadiget foderpille til fisk er spildt. Fisken spiser kun de hele piller, som er designet til at "flyde" i en helt bestemt vanddybde, hvor fx laksen foretrækker at søge føde.

En beskadiget foderpille til fisk er spildt. Fisken spiser kun de hele piller, som er designet til at "flyde" i en helt bestemt vanddybde, hvor fx laksen foretrækker at søge føde.
Støv, smuld og knækkede piller synker til bunds og er med til at forurene havet.
Ved at sørge for at pillerne behandles yderst skånsomt, undgår man dermed unødig forurening og spild af dyrt foder.

En af de vigtige parametre ved udvikling af maskiner og transportører er, at de er støvtætte.

Det er med til at reducere støvgener både ude og inde på fabrikkerne, hvor personale arbejder i de samme rum som maskinerne. Reducering af støvgener er dermed en gevinst både for miljøet og de ansatte.

DRIFTSSIKRE MASKINER MED LANG LEVETID BIDRAGER TIL BÆREDYGTIGHED

Bæredygtighed er også et minimalt slid på maskinerne, når de bruges i hverdagen. FM Bulk Handling – Fjordvejs udvikler maskiner til brug 24/7 - 365 dage om året.

Det giver god mening at sørge for, at maskinerne med stor kapacitet har så lang levetid som muligt, og at de bruger minimal energi.

Transportører af fiskefoder til havbrugene skal have stor driftssikkerhed. Driftsstop skader fiskene i havbrugene og giver store driftstab for producenterne. Men de belaster også miljøet unødigt.

Derfor udvikles transport- og maskinløsningerne med sigte på stor driftssikkerhed, robusthed og lang holdbarhed.

VIRKSOMHED I UDVIKLING

FM Bulk Handling – Fjordvejs har en lang historie. Virksomheden åbnede som smedeværksted i 1956 og har gennem årene udviklet kompetencer og knowhow inden for feltet transport og håndtering af bulkvarer. Der produceres stadig med stor respekt for det gode smedehåndværk, som sikrer kvaliteten og fleksible kundetilpassede løsninger.

Virksomheden flyttede i 1987 til Kåstrup lige uden for Skive og har ca. 7.500 m² produktionsareal og hovedkontor. Det giver god plads og kapacitet til at udvikle og producere anlæg i alle størrelser.

Virksomheden kan uden problemer håndtere en 25-30 m ship loader, og længere transportører bliver blot bygget i moduler og samlet under opsætningen hos kunderne.
Det er en moderne produktionsvirksomhed, som anvender nogle af de nyeste maskiner og teknologier, bl.a. fiberlaserskæring, kantbuk, robotsvejs samt vand-, sand- og plasmaskæring.

Virksomheden efterspørger nye, veluddannede medarbejdere inden for produktion, planlægning, montage/supervisor til Teknisk Afdeling, bl.a. tekniske tegnere og ingeniører.

FOTO: SKIVE KOMMUNE

FOTO: THOMAS KØSER

Energibyen Skive arbejder for lokal vækst gennem grøn omstilling

ENERGIBYEN SKIVE OM SIN ROLLE I DEN GRØNNE OMSTILLING OG RENT LIV PÅ SKIVEEGNEN

I Energibyen Skive arbejder vi med den grønne omstilling, og vi bruger den som løftestang for lokal udvikling og vækst i hele Skive Kommune. I 2018 kom Skive Kommunes Energi og Bæredygtighedsstrategi 2029, hvori vi satte en deadline på målet om at blive selvforsynende med vedvarende energi. Vi er næsten i mål, og det er langt tidligere end ventet.

Vi bliver dog hele tiden mødt af nye krav og udfordringer, som vi som samfund skal løse. Derfor er der ikke nogen grund til at hvile på laurbærrene. Parisaftalens målsætning om at begrænse den maksimale temperaturstigning til 1,50°C i 2100 er et af de krav.

Det betyder blandt andet, at vi skal stræbe efter at nedbringe vores CO_2-udledning markant i de kommende år. Til det formål har man i et samarbejde mellem kommuner, regioner og Realdania startet projektet DK2020, som skal ruste landets 98 kommuner til at tage de nødvendige skridt i den grønne omstilling med en målsætning om at opnå netto-nul udledning i 2050. Det opnås via tilblivelsen af en lokal klimaplan baseret på fælles erfaringer og best practice.

EN NY RAMME FOR GRØN OMSTILLING

Målet med DK2020 er også, at kommunerne skal lære af hinanden og ved fælles hjælp sikre en fælles standard, og at de har det bedst mulige udgangspunkt for at arbejde med den grønne omstilling i årene fremover. Samtidig er det hensigten at bruge ensartede målemetoder til opgørelse af hver kommunes udledning af fx CO_2. På den måde handler DK2020 både om CO_2-reduktion, klimatilpasning og fælles standarder for afrapportering på klimaindsatser. Projektet kommer på den måde til at danne en ny og ensartet ramme om alle de kommunale tiltag, som handler om klimaforandringerne.

På Skiveegnen har vi en stolt tradition for at være på forkant med den grønne omstilling. Ikke kun fordi det er det rigtige at gøre, men også fordi det er meningsfyldt i vores lokale sammenhæng. Vi har gennem årene vist, at vi – ved at gå foran – kan gøre vores egn parat til fremtidens udfordringer. Et godt eksempel på det er energiparken GreenLab Skive, som nok er det største og mest betydningsfulde resultat til dato. Ved at turde gå forrest skaber vi udgangspunktet for nye, grønne jobs og nye arbejdspladser gennem målrettet og langsigtet fokus på den grønne omstilling.

Læs mere om DK2020
https://www.kl.dk/kommunale-opgaver/klima/dk2020/

Skive Kommune vil senest i 2029 være selvforsynende med vedvarende energi, bl.a. fra solceller, og prognoserne viser, vi når målet længe før.

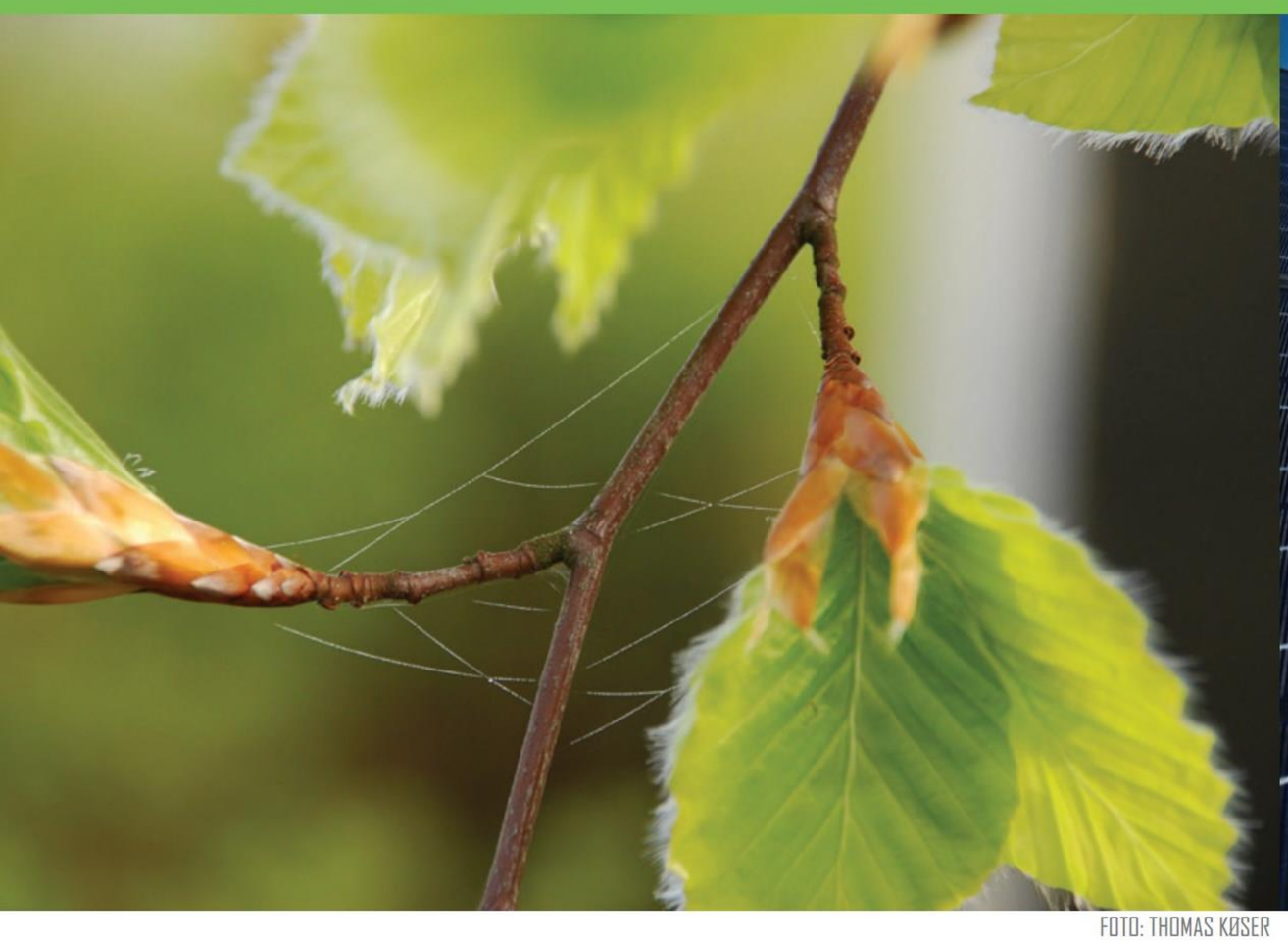

FOTO: THOMAS KØSER

FOTO: THOMAS KØSER

Nyt projekt skal rykke ved bolig-forbedringen i Skive

Som én ud af kun tre kommuner er Skive Kommune med i pilotprojektet GrønBolig.Nu, hvilket skal sætte gang i omstillingen til grønne varmekilder og energirenoveringer i enfamiliehuse. Det er bl.a. DI Dansk Byggeri og Videncenter Bolius, der står bag projektet, og ambitionen er, at erfaringerne herfra på sigt skal bredes ud til flere kommuner. DI Dansk Byggeri ønsker at arbejde med de stærkeste og mest ambitiøse kommuner inden for grøn omstilling, og derfor er Skive Kommune særligt udvalgt til at deltage i projektet som en af de få.

Med projektet rykker Energibyen Skive helt tæt på borgerne i jagten på CO_2-reduktioner og en grønnere kommune. Det skal ikke kun handle om forbedring af huse, men også om en opgradering af hjemmet og ens levestandard. Med fx isolering af taget eller skift til en varmepumpe følger et sundere leveklima, bedre helbred og flere penge til dig selv. Foruden borgerne på Skiveegnen kommer indsatsen til at inddrage lokale virksomheder, fx håndværkere og banker i en fælles indsats. Projektet kan være med til at skabe både vækst og udvikling på Skiveegnen, samtidig med at vi også efterlader en grønnere egn til de kommende generationer.

> ”Ved at være en del af GrønBolig. Nu kan vi være med til at sikre, at boligejerne på Skiveegnen får de mest relevante løsninger med energirenoveringer og udskiftning af varmekilder. Oveni det får vi engageret den lokale arbejdskraft. Hvis vi skal have succes med reducering af CO_2 i Skive Kommune, kræver det, at vi alle gør en indsats, både borgerne, erhvervslivet, industrien og kommunen. Vi er i hvert fald klar til at løfte vores del af ansvaret,” siger Signe Bak Jørgensen, projektleder i Energibyen Skive.

Energibyen Skive har netop udvidet teamet med Signe Bak Jørgensen, som i en såkaldt grøn playmaker-rolle skal stå i spidsen for at sætte fokus på boligforbedringerne i Skive Kommune og facilitere samarbejdet på tværs af de mange aktører.

Med en forbedring af sin bolig kan man fx efterisolere sit hus eller udskifte sit oliefyr med en varmepumpe.

Transport "rimer" på CO_2, mobilitet "rimer" på fællesskab

I Skive Kommune er transport et af de områder, hvor der er størst potentiale for at nedbringe CO_2-udledningen, både når det gælder den tunge transport og persontransporten. Men hvordan kan grønnere mobilitet fremmes i en landkommune, hvor mange borgere ser en, to og nogle gange tre biler som en nødvendighed for at bo på landet? Og hvor kollektive transportmuligheder skrumper år efter år?
Energibyen Skive har taget fat på den udfordring sammen med borgerne i landsbyen Lihme gennem EU-projektet Stronger Combined (stærkere sammen).

I Lihme i Salling er der et stærkt lokalt sammenhold og en vilje til udvikling. Derfor samarbejder Energibyen Skive med landsbyen om at udvikle fremtidens transport og en bedre mobilitet. Dels for at styrke mobiliteten i landsbyområder, som ikke kun handler om at komme fra A til B, men også om bæredygtighed, effektivitet og fællesskab. Dels for at mindske kommunens CO_2-udledning.

"Vi glæder os til at fortsætte det gode samarbejde med borgerne i Lihme. Vi vil lære af og med borgerne og blive klogere på, hvordan grønnere mobilitet kan fremmes i mindre landsbyer. Og hvilken rolle den lokale sammenhængskræft spiller for levedygtigheden af grønnere mobilitetsvaner", siger Cathy Brown Stummann, projektleder i Energibyen Skive.

Idéer til mobilitetsløsninger i Lihme

- En samkørsels-app forankret i borgernes kendskab til hinanden
- Forbedring af fælleskørselsmuligheder om børnenes fritidsaktiviteter
- Nye "hjælp hinanden"-grupper til at støtte det gode hverdagsliv og sikre, at alle er "med".
- Et hub-/fællesskabskontor for iværksættere, studerende mm. for at reducere pendling og for at opbygge et nyt lokalt fællesskab
- Informationskampagne og møder vedr. eksisterende offentlig transport

Med sommerferien i bakspejlet er man i projektet nu i gang med testfasen. I sensommeren og efteråret etableres der arbejdsgrupper i forbindelse med hver af de fem løsninger. Arbejdsgrupperne har til opgave at kvalificere og finjustere de fem løsninger, der efterfølgende skal testes i omkring et års tid.

INDDRAGELSE OG SAMARBEJDE FØRER TIL BEDRE OG MERE SKRÆDDERSYEDE LØSNINGER

Gennem en proces, som indeholder både spørgeskemaer og diskussioner om Lihmeborgernes transportvaner, er vi i fællesskab kommet frem til to vigtige indsigter:

1. At mange bilejere er villige til at afprøve nye mobilitetsformer.
2. At borgerne vil sætte deres lokale fællesskab i spil og støtte hinandens grønnere OG mere sociale mobilitet.

Det vil sige, at borgerne vil have mobilitetsløsninger, der også fremmer mødet på tværs af generationer med henblik på at sikre, at alle er "med" i det lokale fællesskab.

Lokal sammenhængskraft er i fokus i fire ud af de fem løsninger til grønnere mobilitet, man har fundet frem til i Lihme. Senere i projektet kommer der også fokus på cykelstier, optimering af den offentlige transport og el-ladestandere. ■

Læs mere om Stronger Combined.
https://energibyenskive.dk/projekter/stronger-combined/

Interreg North Sea Region Stronger Combined
European Regional Development Fund
EUROPEAN UNION

Et stigende antal elbiler er med til at gøre transporten grøn, men mobilitet handler mere om at gøre den effektiv.

FOTO: THOMAS KØSER

I Lihme står de sammen om at finde brugbare og effektive løsninger til transport og mobilitet.

FOTO: KIM JACOBSEN

Vi skubber på den grønne omstilling i virksomhederne

I et samarbejde med Ringkøbing-Skjern og Aarhus kommuner har Energibyen Skive søsat projektet ECSMV, som skal understøtte den grønne erhvervsudvikling i hele Region Midtjylland og dermed også i Skive Kommune. Kongstanken i projektet er, at kommunerne påtager sig en stærkere rolle som "fødselshjælpere" over for virksomhederne ift. at få sat skub på den grønne omstilling.

Møbelproducenten Dencon fra Skive er med helt fremme, når det gælder grøn omstilling i produktionen.

Virksomheden har de højeste certificeringer, bl.a. er limen, der bruges, meget langt nede i limindhold.

FOTO: DENCON

For virksomhederne betyder det, at de får et grønt eftersyn på deres forretningsmodel, og hvis potentialet er tilstrækkeligt stort, er der mulighed for at søge støttemidler til udviklingen af en bæredygtig forretningsmodel. Den kan så danne grundlag for implementering af grønne tiltag, hvor der kan søges yderligere støtte.

Møbelproducenten Dencon fra Skive er en af de virksomheder, som har fået et eftersyn. Her er grøn omstilling af produktionen nødvendigt for at kunne være med helt fremme på markedet. Det er ikke kun en god forretning, det er også en drivkraft at være bevidst om, at de gør, hvad de kan, for at passe på kloden. Dencon har derfor skruet op for den grønne omstilling bl.a. ved at mindske spild i produktionen og stile efter de højeste miljøcertificeringer, en produktionsvirksomhed kan opnå.

DEN EUROPÆISKE UNION

Den Europæiske Fond for Regionaludvikling

Vi investerer i din fremtid

NYT SPOR MED BÆREDYGTIGT SAMARBEJDE OG CIRKULÆR ØKONOMI

Projektet blev forlænget i 2020 og samtidig tilført flere midler fra Erhvervsstyrelsen. I den forbindelse blev der tilføjet et ekstra spor, som har et særligt fokus på at skabe øget samarbejde om cirkulær økonomi gennem udveksling af ressourcestrømme på tværs af virksomhederne i regionen.

Cirkulær økonomi handler i bund og grund om at se på ressourcestrømme med nye øjne. Vi skal væk fra at se fx affald som affald og i stedet se det som et produkt, der har værdi i sig selv. Vi skal også se det, som en virksomhed betragter som affald eller et spildprodukt, som noget, andre virksomheder med fordel kan bruge. Det kan være alt fra materialer (plast, metal og træ mm.) til energi i form af el, vand og varme.

I stedet for, at vi leder spild og affaldsstrømme ud i naturen eller til en genbrugsstation, bør vi udnytte ressourcerne bedre og undgå at smide værdifulde materialer ud, inden de er udtjent. På den måde kan vi spare på planetens begrænsede ressourcer og samtidig skabe ny lokal forretningsudvikling og konkurrencefordele via øget samarbejde. ■

Læs mere om ECSMV-projektet.
http://www.ecsmv.dk

ECSMV.DK

Boudigaard Begravelse

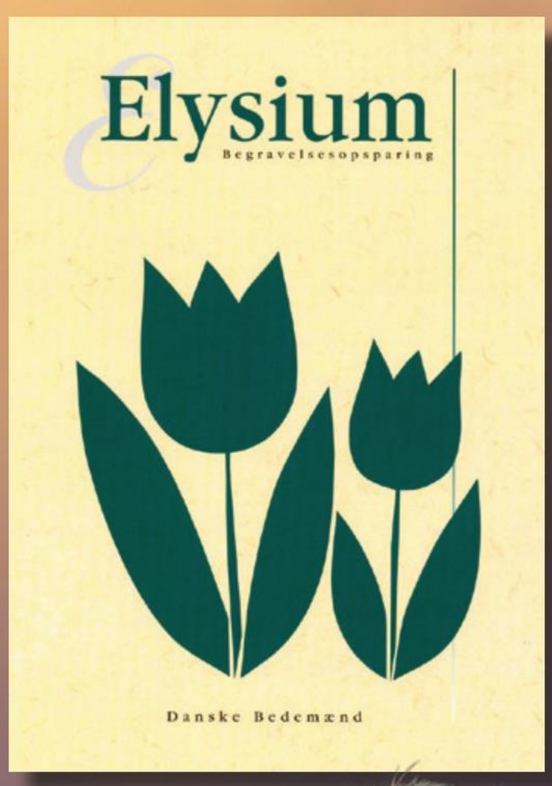
Vestergade 14 · 7800 Skive · Tlf.: 97 52 08 98

HAR DU TAGET STILLING?

Intet varer evigt – også livet kommer til sin afslutning. Enhver bør gøre sig tanker om, hvad der skal ske når den tid kommer.

Hos os får du gratis rådgivning og udleveret pjecerne "Min sidste vilje" og "Elysium", som giver muligheden for at forudbetale din egen begravelse eller bisættelse.

www.boudigaard.dk · info@boudigaard.dk · Find os på Facebook

Birgitte Sand Mortensen, Søren Boudigaard, Søren Toft og Hanne Bielefeldt Boudigaard. Din lokale bedemand!

Danske Bedemænd

DS CERTIFICERING ISO9001 Kvalitetssystem

DEIF

VIL HELT I FRONT I DEN GRØNNE OMSTILLING

DEIF-koncernen har hovedkontor i Skive og selskaber i 13 lande.

Toke Foss, Group CEO
Toke Foss sætter en ambitiøs klimadagsorden.

Selvom den internationale elektronikkoncern med base i Skive længe har arbejdet med produkter og løsninger, der fremmer den grønne omstilling, er der med en ny 2030-strategi skruet gevaldigt op for de grønne ambitioner og kampen mod klimaforandringerne. DEIF skal bidrage mest muligt til en mere bæredygtig verden, ikke mindst via reduktion af CO_2-udledning. Det skal gennemsyre hele virksomheden og ske både gennem de produkter og løsninger, som DEIF tilbyder, og igennem hele den måde virksomheden agerer på.

HVEM ER DEIF?

DEIF udvikler og markedsfører rene, grønne og robuste elektroniske produkter og digitale løsninger til det globale energi- og marinemarked – med fokus på optimering af strømproduktion fra vedvarende energikilder, hybridanlæg, strømproduktion på skibe, nødstrømsanlæg mv. Lidt forsimplet sagt er løsningerne hjernen i den grønne energi. De får vindmøllerne og solcellerne til at fungere, så der også kommer strøm ud i el-nettet.

Virksomheden, der er ejet af Toke Foss og hans tre børn, er i forvejen kendt på markedet for at gå foran, når det kommer til at udvikle bæredygtige løsninger – noget, som der er stigende efterspørgsel på i hele verden. Men nu sætter den store familievirksomhed med 550 medarbejdere altså turbo på.

Toke Foss forklarer: ”Som virksomhed ønsker vi at give det størst mulige bidrag til en grønnere og mere bæredygtig verden gennem vores innovative løsninger til vindmøller og hybridanlæg samt optimering af effektivitet og brændstofforbrug i en lang række andre applikationer. Vores overordnede formål er at levere verdens bedste og mest sikre styringsløsninger til en bæredygtig fremtid.
Vi er stolte over at være en del af Skiveegnen, der ikke bare taler om balance og den grønne omstilling, men som er særligt fremsynet og sætter handling bag ordene”, tilføjer Toke Foss.

Det hele startede for næsten 90 år siden, nærmere bestemt i 1933, hvor Dansk Elektro Instrument Fabrik så dagens lys i en baggård i København. Her blev der produceret måleinstrumenter til fabrikker, hospitaler og kraftværker. Det var blandt andre Tokes far, Erling Foss, der startede virksomheden. Han var søn af den betydningsfulde industrialist, Alexander Foss.

I 1940 flyttede DEIF til større lokaler i København, og først i 1970’erne flyttede produktionen til Skive. Toke Foss overtog ejerskabet ▶

efter sin far i 1982 og har siden 1987 være administrerende direktør. I 1989 blev alle aktiviteter flyttet til Skive, hvor hovedkvarteret har ligget lige siden.

00'erne var karakteriseret ved en kraftig internationalisering med etablering af salgsselskaber i Tyskland, Frankrig, Storbritannien, Kina, USA, Brasilien og Indien. I starten af 00'erne begyndte DEIF at fokusere på markedet for grøn energi og udviklede et styringsmodul til vindmøller og hybridanlæg, hvor strømmen produceres af f.eks. vindmøller og solceller, og hvor batterier også i stigende grad indgår. Markedet har fået stadig større betydning for DEIF.

Med selskaber i 13 lande og repræsentation på mere end 50 markeder er DEIF nu en af verdens førende leverandører af grønne, sikre og pålidelige produkter og løsninger til styring af decentral elproduktion – til lands og til vands. Hver femte medarbejder arbejder inden for R&D (red. forskning og udvikling) med at identificere og udvikle nye, miljøvenlige løsninger, der kan øge den totale effektivitet, reducere serviceintervaller og brændstofforbrug – og forlænge levetiden for kundernes anlæg.

- DEIF blev grundlagt i 1933.
- Koncernen ejes af grundlæggerens søn, Toke Foss og hans tre børn.
- Der er omkring 550 medarbejdere, og DEIF er repræsenteret på mere end 50 nøglemarkeder i alle egne af verden.
- DEIF arbejder inden for tre primære forretningsområder: Wind Power, Land Power og Marine & Offshore.
- Hovedkontoret med administrationen ligger i Skive med satellitkontorer i Silkeborg og Odense. I Skive er også virksomhedens udviklingsfunktion, produktion, og salg/forretningsområder med omkring 300 medarbejdere.
- DEIF har datterselskaber i Kina, Indien, Korea, Singapore, USA, Brasilien, Mexico, Frankrig, Tyskland, Norge, Østrig og Dubai.

EN POSITIV FORSKEL I DEN GRØNNE OMSTILLING

En række globale trends understreger, hvorfor behovet for DEIF's løsninger er i kraftig vækst:

- Et udbredt og kraftigt stigende politisk ønske om at begrænse den globale opvarmning.
- Et stigende energiforbrug, der bliver mere og mere baseret på elektricitet.
- Vedvarende energi er blevet økonomisk konkurrencedygtig i forhold til olie og gas.
- Den grønne/rene energiteknologi er en betydelig vækstdriver i den globale økonomi.

"Vi ligger godt for den grønne omstilling. Vi har både nogle produkter og en knowhow, der gør os interessante i mange lande", siger Toke Foss. Seneste tiltag er den nye, langsigtede strategi for DEIF frem mod 2030, som både skal sætte yderligere fokus på DEIF som markedets føre-

Amerikanske Terra-Gen sparer 413 t CO_2 om året efter opgradering med DEIF-løsninger.

nde leverandør af grønne og rene løsninger og på at reducere virksomhedens eget energiforbrug og CO_2-aftryk. "Dermed støtter vi også op om FN's verdensmål – især mål 7: Bæredygtig energi – og mål 13: Klimaindsats".

Passionen for det grønne kommer desuden til udtryk ved, at Toke Foss har været næstformand i Klimapartnerskabet for Produktionsvirksomheder. DEIF er derudover medunderskriver på initiativet Danmarks Grønne Grundlov – en generationskontrakt, der kan blive den røde tråd i Danmarks grønne omstilling fremover.

OPGRADERING AF ÆLDRE VINDMØLLER OG SKIBSGENERATORER

Mange af de eksisterende vindmøller, som blev opsat for 10-20 år siden, har forældede elektriske styresystemer uden mulighed for yderligere opdateringer. Det går ud over effektiviteten og den mængde strøm, møllerne kan levere.
Hos DEIF har man specialiseret sig i at udvikle og levere både ny software og hardware til eksisterende vindmøller. På den måde kan brugbare møller, som ellers var udtjente, optimeres og levetidsforlænges, ofte med mere end 20 år.

Christian Nielsen, chef for Sales & Business i DEIF uddyber: "Det er langt mere bæredygtigt end at skrotte møllerne og sætte nye op. Det viser cases, som da den amerikanske vindmøllepark ejer, Terra-Gen – i samarbejde med DEIF – fik opgraderet en række eksisterende møller. Møllernes produktivitet steg med 2%, hvilket sparer miljøet for 413 t CO_2 hvert år".

Det samme gør sig gældende inden for det maritime område. For eksempel udstyres stadigt flere færger med systemer fra DEIF til overvågning og styring af energiforbruget ombord. For svenske Styrsöbolaget betød det brændstofbesparelser på op til 50%. En tilsvarende løsning er for nylig installeret på Fur-færgen.

STYRINGER TIL HYBRIDANLÆG OG NØDSTRØMSANLÆG

Hybridanlæg er strømproducerende anlæg, der består af en eller flere vedvarende energikilder, f.eks. solceller og vindmøller samt dieseldrevne generatorer og evt. batterier. DEIF leverer styresystemer til sådanne anlæg og bidrager til at optimere driften, så energiudnyttelsen maksimeres, og brugen af diesel minimeres. ▶

DEIF er aktivt involveret i Skivemødet, her i 2019.

Fur-færgen sparer brændstof med løsning fra DEIF.

Den stigende elektrificering skaber også et stort behov for, at strøm er tilgængelig og sikker 24/7. Her får bl.a. cybersikkerhed en stigende betydning. DEIF bidrager til dette med teknologi til komplekse nødstrømsanlæg, som beskytter f.eks. datacentre, hospitaler og vital infrastruktur mod strømsvigt.

DEIF TAGER SIN EGEN MEDICIN

Selvom DEIF ikke er en virksomhed med et stort klimaaftryk, tager man i høj grad sin egen medicin. Chanette N. Oksborg Pedersen, der er chef for Global Operations i DEIF, siger:

"Vi vil være en global trendsætter inden for rene og grønne løsninger. Derfor er vi forpligtet til at sikre, at CO_2-aftrykket af vores egne aktiviteter er så lavt som muligt. Med vores DEIF 2030-strategi har vi forpligtet os til at reducere vores fodaftryk betydeligt, og vi er godt i gang."

"Vi vil være en global trendsætter inden for rene og grønne løsninger. Derfor er vi forpligtet til at sikre, at CO_2-aftrykket af vores egne aktiviteter er så lavt som muligt. Med vores DEIF 2030-strategi har vi forpligtet os til at reducere vores fodaftryk betydeligt, og vi er godt i gang."

Chanette N. Oksborg Pedersen, Chef for Global Operations i DEIF

Virksomhedens egen CO_2-udledning i Danmark er mere end halveret fra 2019 til 2020. Reduktionen er bl.a. opnået ved at købe certificeret grøn strøm og ved en betydelig reduktion i forbruget af naturgas ved at optimere driften af varmepumper i bygninger i Skive. Herudover arbejder man målrettet på at genanvende så meget affald som muligt. I 2020 blev knap 70% af alt affald sendt til genbrug.

ARBEJDSPLADS MED HØJT ENGAGEMENT

DEIF er en værdibaseret virksomhed med hjertet på rette sted. Det kommer til udtryk i alt, hvad virksomheden gør i forhold til sine medarbejdere, kunder og samarbejdspartnere. Ikke mindst lokalt og regionalt, hvor de bl.a. er involveret i GreenLab Skive, Innovation Skive, Code of Care Skive – og KIS-huset. Sidstnævnte er et unikt boligtilbud til personer, der i en kortere eller længere periode er i praktik eller ansat ved en af Skiveegnens virksomheder.
Marjanne Grønhøj, der er chef for HR og kommunikation i DEIF, uddyber: "Vi er rigtig stolte af vores kultur, som er præget af et højt engagement og et forbilledligt samarbejde mellem medarbejdere på tværs af funktioner og selskaber. Kulturen bygger på respekt, ambition og perspektiv, der er vores tre kerneværdier. Den særlige kultur eller DEIF-ånd viser sig bl.a. ved en meget høj medarbejdertilfredshed, som på næsten alle områder ligger over et globalt benchmark for virksomheder af samme størrelse. Det er vigtigt, for kun med dygtige, engagerede og motiverede medarbejdere kan vi nå vores ambitiøse mål – til gavn for DEIF og til gavn for klimaet og vores fælles klode." ■

SE MERE PÅ: **WWW.DEIF.COM**

DEIF SUSTAINABILITY/CSR: WWW.DEIF.COM/ABOUT/CORPORATE-SOCIAL-RESPONSIBILITY

Forvent noget **ekstra...**

Part- & Full-load

Stykgods/pakker

Kurértransport

ADR/farligt gods

Temperaturovervåget køletransport

Krantransport

Transport med medbringertruck

6.500 m² lager
3.400 pallepladser

STYKGODSCENTRET A/S

www.stykgodscentret.dk

Glyngøre DNA og virkelyst

GLYNGØRE ER EN MINDRE BY MED ET MEGET STORT HJERTE OG SELVFORSTÅELSE.

FOTO: KIRSTEN JØRGENSEN

AF AF KIRSTEN JØRGENSEN, FORMAND FOR GLYNGØRE BORGER- OG ERHVERVSFORENING – OG FLEMMING ESKILDSEN, TIDLIGERE BORGMESTER I SKIVE KOMMUNE

Fra tidernes morgen var Glyngøre det øre, der lå neden for Glynge mark, forblæst og uden tiltrækningskraft. Blæsten er her stadig, men i dag er tiltrækningen stor.

Byen er karakteriseret ved en helt unik placering midt ude i Limfjorden, så der er vand på tre sider. Derfor er vand og havn en væsentlig del af Glyngøreborgernes hverdag – sammen med nærheden til natur med skov og bakker. Folk færdes på vandet og i naturen som helt selvfølgelige aktiviteter. Det kombineret med samvær, idræt og kultur giver bosætning i Glyngøre rigtig god mening – for mange endda med skøn fjordudsigt.

Her har været skyttegrave, færge, kro, togstation, værft og havn for fiskerbåde. En tidmæssigt kortvarig, men stærk historie, der stadig præger byen.

INDPENDLING TIL 1.700 ARBEJDSPLADSER

Fiskeindustrien var i mange år den store arbejdsplads – mest for kvinder. I den nyere historie har driftige og innovative erhvervsfolk skabt unikke virksomheder: Højtalerfabrikken JAMO og Bodilsen (byggeri, møbler og limtræ) blev til virksomheder med mange arbejdspladser, som bidrog til kraftig vækst af byen. Glyngøre oplevede derfor en hastig udvidelse af byens boligområder – og en indpendling til de i alt 1.700 arbejdspladser.

Der blev endvidere udlagt et temmelig stort erhvervsområde ud til Hovedvej 26. Her etableredes blandt andet Royal Greenland, Skov, Bodilsen Totalbyg, Interfjord og Flex Trim, hvoraf flere stadig er store, velfungerende virksomheder.

Byen tiltrak også stærke personligheder, og de mest toneangivende satte deres præg på byen. Således gik nogle direktører til borgmesteren og krævede en ny børnehave (som de selv ville medvirke til at finansiere), de lagde pres på byrådet for at forskønne byen, og de gik foran i anlæggelsen af en golfbane. ▶

Æ Kassehus,
Glyngøres forsamlingshus

Alt gik godt, indtil også Glyngøre blev ramt af de verdensomspændende tendenser med lukning eller udflytning af virksomheder. Arbejdspladserne forsvandt, og byens selvforståelse led et knæk, indtil nye kræfter tog fat og samlede byen omkring den dagsorden, at vi selv skulle tage fat, hvis vi skulle komme videre. En holdning, der gennemsyrer byen.
Det betød nye idéer på flere planer: Iværksættere af virksomheder og masterplaner for by og havn.

Borgermøde og borgerinitiativ skaber inddragelse, fremdrift og udvikling.
FOTO: KIRSTEN JØRGENSEN

BORGERNE TAGER INITIATIV

Et borgermøde med 800 deltagere blev afholdt i 2010 på initiativ af projektgruppen Vildrosen. Idéer blev udviklet, og der blev sammensat grupper til at varetage de mange nye initiativer: Restaurant Limfjordens Hus, Æ Kassehus (forsamlingshus) med Kas Kafé en gang månedligt, Kulturstationen (museum), Vandkantskolen, Sildefestival, sti-projekter, naturgenopretningsprojekter med lokal, praktisk og økonomisk hjælp. Afhængig af opgavens type og omfang skaffede arbejdsgrupperne støtte og hjælp hos lokale beboere, lokale virksomheder, lokale sponsorer, lokale arealer og faciliteter.
Byens befolkning ville hinanden og deres by, hvilket medførte mere socialt samvær og etablering af nye aktiviteter og foreninger.

GLYNGØRE I DAG

Senest er børnehaven blevet en fribørnehave, hvor der fostres store tanker om fremtidens indretning af børnehaver.

Det snart 100 år gamle Æ Kassehus med den hyggelige indretning er samlingssted for private fester og byens events – og booket langt frem i tiden.

Hallen er langt i et projekt Byrum på Kanten for at skabe nye rum for anderledes aktiviteter.

Fodboldklubben er også langt i forsøget på at skabe bedre rammer om klubbens samvær.

Mange unge vender hjem til byen efter endt uddannelse. De slår sig ned med familie og trives sammen med venner fra deres opvækst i rolige og smukke omgivelser, som deres børn kan vokse op i.

Erhvervslivet er igen blomstret op og agerer dynamisk og fremtidsorienteret (fx investerer SKOV i nær fremtid 100 mio. kr.)
Der er kommet nye virksomheder i de gamle rammer som fx Washpower, NIC Denmark og TMP, der tilsammen udfylder de tidligere JAMO-bygninger. Idé-Pro har købt en stor del af Royal Greenlands tidligere domicil, og SKOV har købt resten. Ledige erhvervslejemål er svære at finde. På havnen har fiskeriet fået en ny betydning med Glyngøre Shellfish's populære Østersbar samt Limfjordens Hus, der hovedsageligt serverer lækkert tilberedte fiskeretter. Der landes stadig fisk og skaldyr.

Glyngøre fik tildelt Region Midtjyllands Landsbypris i 2015. ▶

Som et led i udvidelsen af Glyngøre Havn skabes der et af de mest eksperimenterende bud på en rekreativt bearbejdet havnekonstruktion. Et projekt, der vil bestå af en ny slags ydermole, der både skal beskytte det nye havneområde fra Limfjordens ofte vilde side, og som skal skabe knudepunkter for rekreative oplevelser på og ved vandet. Lokale- og Anlægsfonden støtter projektet med 8 mio. kr.

Et af nøgleordene for projektet er dobbeltprogrammering som, når der tales kyst- og havnesikring i Danmark, altid er oppe at vende. Projektet i Glyngøre Havn formår at sammensætte flere dobbeltprogrammerede funktioner i den overordnede projektvision. For ikke nok med at ydermolen – som beskrevet tidligere – beskytter havnen fra Limfjordens evigt frembrusende bølger, så vil molen også have flere nedslag, hvor aktiviteter er specielt indtænkt. Ydermere omkredser ydermolen havnen og skaber derved teknisk set et nyt bassin, hvor der ikke kun er plads til lystbåde, men også til leg og motion i vandet.

Den nye dobbeltfunktionelle ydermole skaber derved fire arkitektoniske og aktivitetsmæssige knudepunkter: Klippebadet, Badepunktet, Fjordhaverne og Endepunktet. Desuden etableres Fjordhuset som et femte knudepunkt på land.

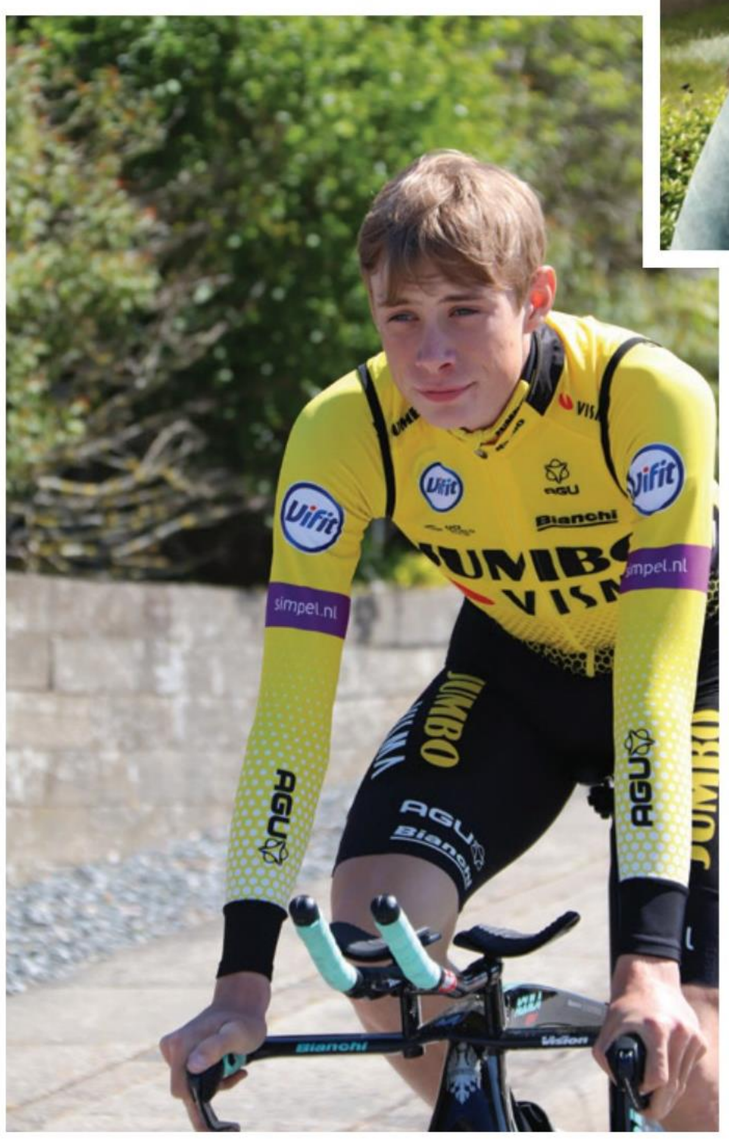

Glyngøre ligger på en odde omgivet af Limfjordens vand på tre sider.

Cykelrytteren Jonas Vingegaard og hans kæreste Trine Hansen er et eksempel på unge, der flytter til Glyngøre.

Jonas satte Glyngøre på verdenskortet i 2021. Hans 2. plads og podieplads i årets Tour de France er dansk cykelsports største præstation i nyere tid.

Vandkantskolen bruger naturen og fjorden i undervisningen.

FORENINGSLIVET ER KERNEKRAFT

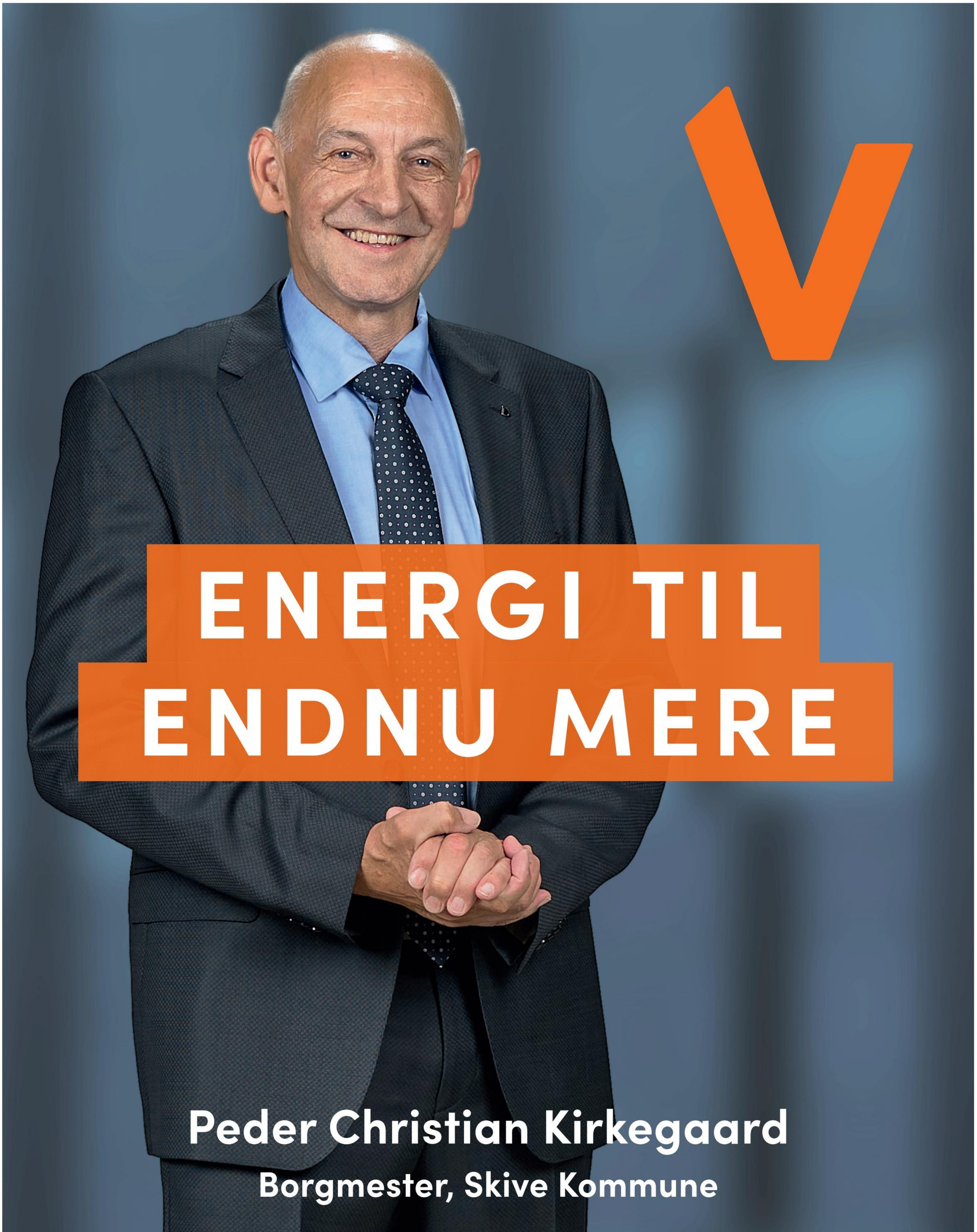
Glyngøre er befolket af en meget stor flok frivillige: Der kan altid findes folk til en opgave. Og der er en rigdom af foreninger, som giver sammenhængskraft på mange måder, lige fra fx motorcykelklubben Road Runners over Syngørekoret og Saltvandsklubben til Glyngøre Museumsforening for blot at nævne nogle få.

Borgerforeningen og Vildrosen har sammen med Glyngøre Sejlklub taget initiativet til et storstilet projekt, der rummer en dykkerpark og et maritimt center. Dykkerparken blev skabt ved hjælp af velvilje fra myndighederne og fonde, en garanti fra "vores rige onkler" og en kæmpe indsats af dykkerklubberne fra Mors og Skive.

Det maritime center med udvidelse af lystbådehavnen for at dække efterspørgslen på bådepladser er ikke realiseret endnu, da finansieringen ikke er helt på plads, og de nødvendige tilladelser endnu ikke er givet. Der kommer til at gå et par år, før den færdige udvidelse af lystbådehavnen står klar, men så skulle der også gerne være et center til små 40 mio. kr. med alverdens tilbud og aktiviteter for vandinteresserede.

Parallelt med hovedprojektet er der Glyngøre Vandpark (en oppustelig vandlegeplads), saunaen Saltkassen, ligesom der er undersøgt koncepter for fiskeriture. Endelig har filmen Glyngøre holder vand, der kan ses på YouTube, set dagens lys.

Det er ikke ualmindeligt, at glyngøreboerne trods deres jyske natur giver udtryk for deres glæde ved at bo i Glyngøre. Vi kan noget her – vi vil noget her! ■

ENERGI TIL
ENDNU MERE
Peder Christian Kirkegaard
Borgmester, Skive Kommune

VENSTRE

BÆREDYGTIGE BROER TIL ET ÅBENT LAND

”I dag ser politikerne og opinionen udkanten som noget ragelse, der koster penge. Måske kan en ung generation af kunstnere give den slidte provinskultur nyt liv ved at skabe forståelse for, at der bor og lever mennesker med værdier i udkanten”.

Johannes Nørregaard Frandsen,
professor emeritus i litteratur- og kulturvidenskaber ved Syddansk Universitet

VI SER POTENTIALER

Vi brænder for at åbne op for potentialer og bygge bro ved at skabe forståelse. Vi brænder for at bygge bro: Mellem land og by. Mellem mennesker og perspektiver. Mellem fortid, nutid og fremtid. Mellem nødvendige, smarte og innovative løsninger og det, vi rent faktisk går rundt og gør – og ikke gør. Og vi kan se, at – hele – landet ligger åbent, hvis vi vil og gør det: Bygger broerne.

GULDET FOR ENDEN AF REGNBUEN

Vi brænder for at bygge bro, fordi guldet som bekendt ligger begravet for enden af regnbuen – den mest fuldendte af alle broer. Det handler om at skabe omstilling og en bæredygtig fremtid ved at understøtte og motivere den samlede innovationskraft, der er i mennesker alle steder.

Men hvordan kan vi bygge de broer, der knytter os sammen? Hvordan kan vi skabe de forstyrrelser og den provokation, der skubber til os, så forandringer sker og faktisk sker hurtigere og mere effektivt, end når vi bare springer ud i det – eller forsøger at hoppe over kløfterne?

Hverdagsmobilitet sættes i kreative rammer i Lihme af Sille Christiane Linnet og Ditte Staun.

BYGGESTEN OG INNOVATIONSKRAFT

Ca. 45 procent af danskerne bor uden for de store byer, mange ”byboere” kommer fra landet, og Feriedanmark er for mange lig med

Brobygning: Her er det hverdagsmobilitet, visionsproces og fællessang.
Sammen og hver for sig, faciliteret af Ditte Staun og Sille Christiane Linnet.

”Ydmyghed. Hjælpsomhed. Kunsten at gøre sig umage.
Vigtige dyder, som åbner op for nye muligheder i vores frivillige og arbejdsmæssige fællesskaber.
Sille, Berit og Ditte lever og mestrer disse dyder.
Jeg glæder mig til at lave flere kulturprojekter med dem i en samtid,
hvor opgraderingen af vores fælles kultur er altafgørende for gennemførelsen af de systemiske ændringer, der ligger forude.”
Hanne Lindblad, ledelseskonsulent og samarbejdspartner

Landdistriktsdanmark. Omvendt elsker ”landboere” Wonderful Copenhagen, Smilets by og H.C. Andersens by.

Byggestenene til at bygge bro mellem land og by er her. Det samme er fundamentet for at gøre mere sammen: Danmark er et lille land med stor velstand, tillid og tryghed – og måske verdens bedste muligheder for at skabe og være innovative sammen.

Ja, byggestenene er her, og rigtig meget er lykkedes. Men vi kan og skal gøre mere i en tid, hvor klimaforandringer, pandemi og en stigende ubalance ikke alene ”truer”, men også skubber, forstyrrer og skaber muligheder for at sætte enorme innovative kræfter fri.

DEN GODE NYHED ER, AT VI KAN

Vi skal skabe et bæredygtigt liv for os selv, vores medmennesker og vores hjem: De fire vægge, lokalsamfundet og kloden. Det er udtrykt i FN's Verdensmål, som handler om, at alle har ret til et liv med økonomisk og social tryghed, mental bæredygtighed og udviklingsmuligheder uden at ødelægge det eneste fælles hjem, vi har: Planeten Jorden.
Vi både skal og kan skabe et bæredygtigt liv. Et liv, som er mere meningsfuldt, sjovt, og som ”rykker”.

FÆLLES MØDERUM

Forandringerne rykker, når civilsamfund, private virksomheder, ”det offentlige” og kulturen mødes. Det kræver fælles fysiske, sociale og mentale møderum, der på én gang skubber til os, giver plads og ”rykker os sammen i bussen”.
De bedste innovative løsninger både skabes og tilpasses i disse rum, men det er også nødvendigt. Det er nødvendigt at involvere forskellige perspektiver og samle den fælles viden, for reel og ligeværdig samskabelse er nøglen til at lykkes.

KUNSTEN SOM FÆLLES MØDERUM

Kunsten kan skabe et sådant rum. Tag nu det at synge. Sangen er et fælles møderum, hvor mennesker mødes som – ja - netop mennesker og med fællesskabet som kernen. Det har sangen altid gjort, men under nedlukningerne genopdagede vi det. Vi glemte for en stund isolationen. Vi oplevede, at sangen gjorde det muligt at mødes - også hver for sig. ▶

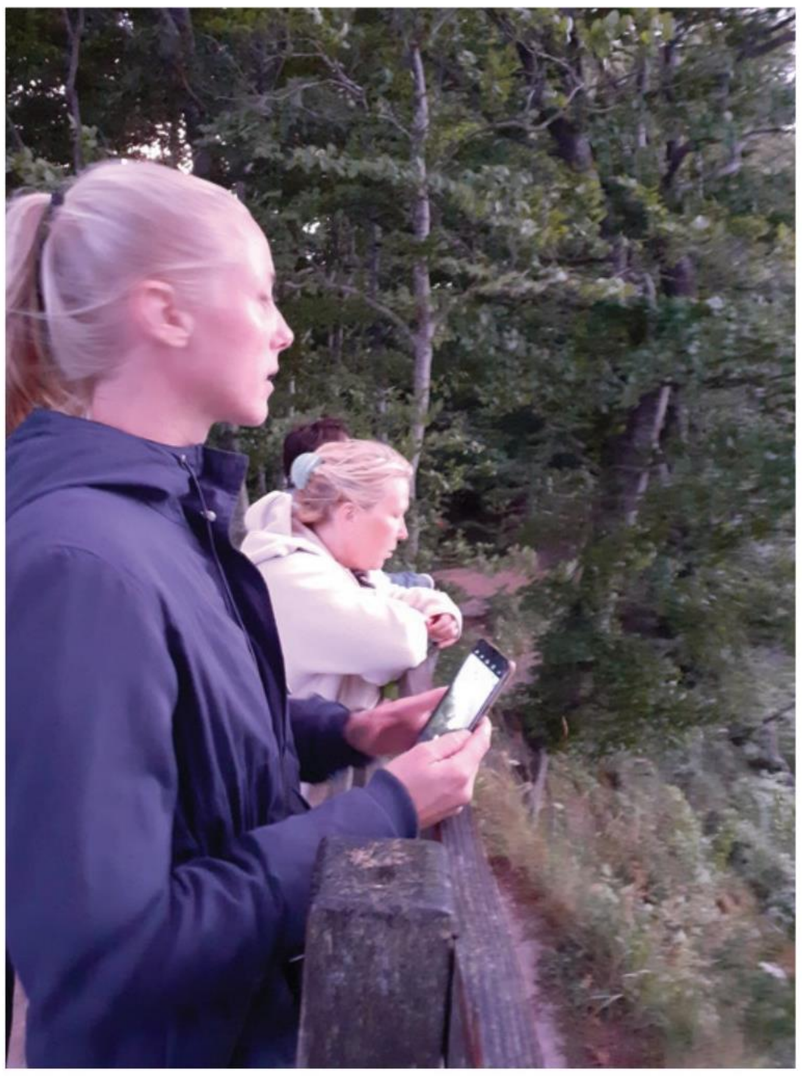

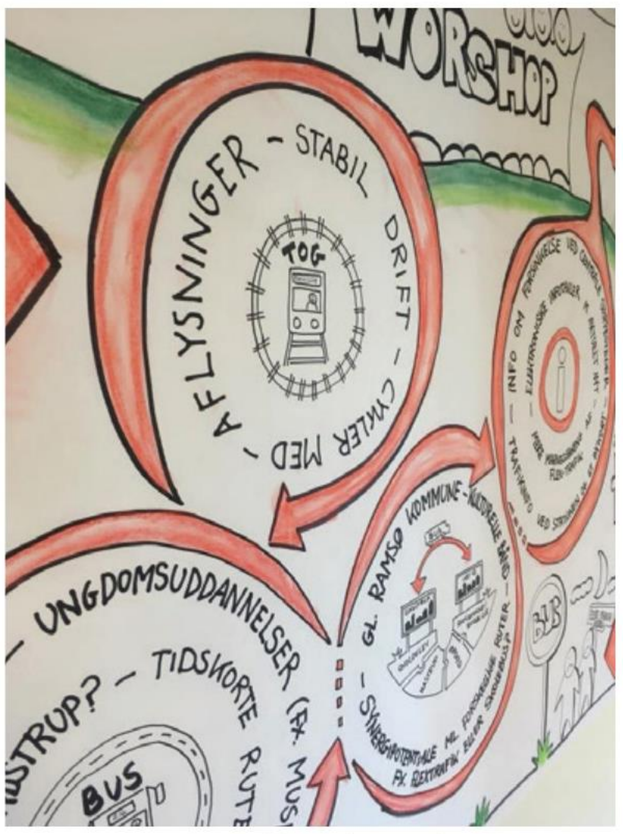
Berit Brunsgaard sammenfatter kreativ udviklingsproces i Thisted.

Innovationskraft: Det gør en forskel at idéudvikle i en maskinhal i Selde frem for i et møderum.

Mening: Åbne omgivelser, vandringer og dét, at vi er sammen, bringer sanserne i spil og giver en anderledes samtale – her ved Møns Klint.

Opsamling på kreativ proces i Gadstrup på Sjælland.

"Betragter vi for en kort bemærkning fællessangen fra et adfærdsbiologisk synspunkt, har vi at gøre med en aktivitet, der styrker og synkroniserer os som gruppe. En helt igennem hensigtsmæssig beskæftigelse for højtfungerende flokdyr".
Anne Märcher

"Sang bygger bro mellem mennesker og knytter os sammen".
Louise Noes

Vi kan og bør lære af fællessangen – af kunsten og kulturen, når vi vil skabe forandring og en bæredygtig udvikling. Fordi vi har at gøre med en aktivitet, der styrker og synkroniserer os som gruppe. Fordi kunsten kan skabe forandring i os og mellem os. Fordi kunsten kan provokere, ændre vores perspektiv, motivere, inspirere og rykke mennesker og dagsordner. Det viser både forskningen og verdenshistorien.

HVAD ER MENINGEN?
Hvad har det med min virksomhed, min kommune, min organisation at gøre? Svaret kan formuleres med det engelske udtryk: You snooze, you loose. De mennesker, der formår at gribe innovationskraften i samskabelse og i bæredygtighedsdagsordenen, "vinder". Vi ser samskabelse og et åbent land som en mulighedsfuld beskæftigelse. Det giver ikke "bare" en konkurrencefordel.

Når vi arbejder sammen på nye måder, giver plads og åbner op i fællesskab, bliver det til en meningsfuld foreteelse at arbejde for en bæredygtig fremtid for arbejdspladsen og for samfundet på én og samme tid: En helt igennem hensigtsmæssig beskæftigelse, som giver energi, motivation og smil. ■

Pro-vins ApS

OM OS

Berit Brunsgaard er stærk på skrift og har stor viden om at samarbejde. Hun hjælper, så potentialer og idéer bliver til virkelighed.

Sille Christiane Linnet har stor erfaring som projekt- og procesleder. Hun designer og leder kreative forløb med fokus på partnerskaber.

Ditte Staun opbygger og indgår i partnerskaber. Hun systematiserer og konkretiserer viden – og gør den vedkommende for andre.

Tilsammen udgør vi Pro-vins ApS.

Vi hjælper
- når instanser og mennesker samles om fælles mål.
- når I vil øge kompetencer inden for samskabelse.
- når I vil finde og styrke jeres potentialer, så de kan slippes fri.

Vi er specielle, fordi
- vi arbejder for, fortæller og skriver om bæredygtige, meningsfulde vilkår og løsninger.
- vi kender og kan rådgive om opgaver fra idé og vision over udvikling til virkelighed.
- vi supplerer hinanden i en effektiv opgaveløsning – også ved længerevarende projektansættelser.

www.pro-vins.dk

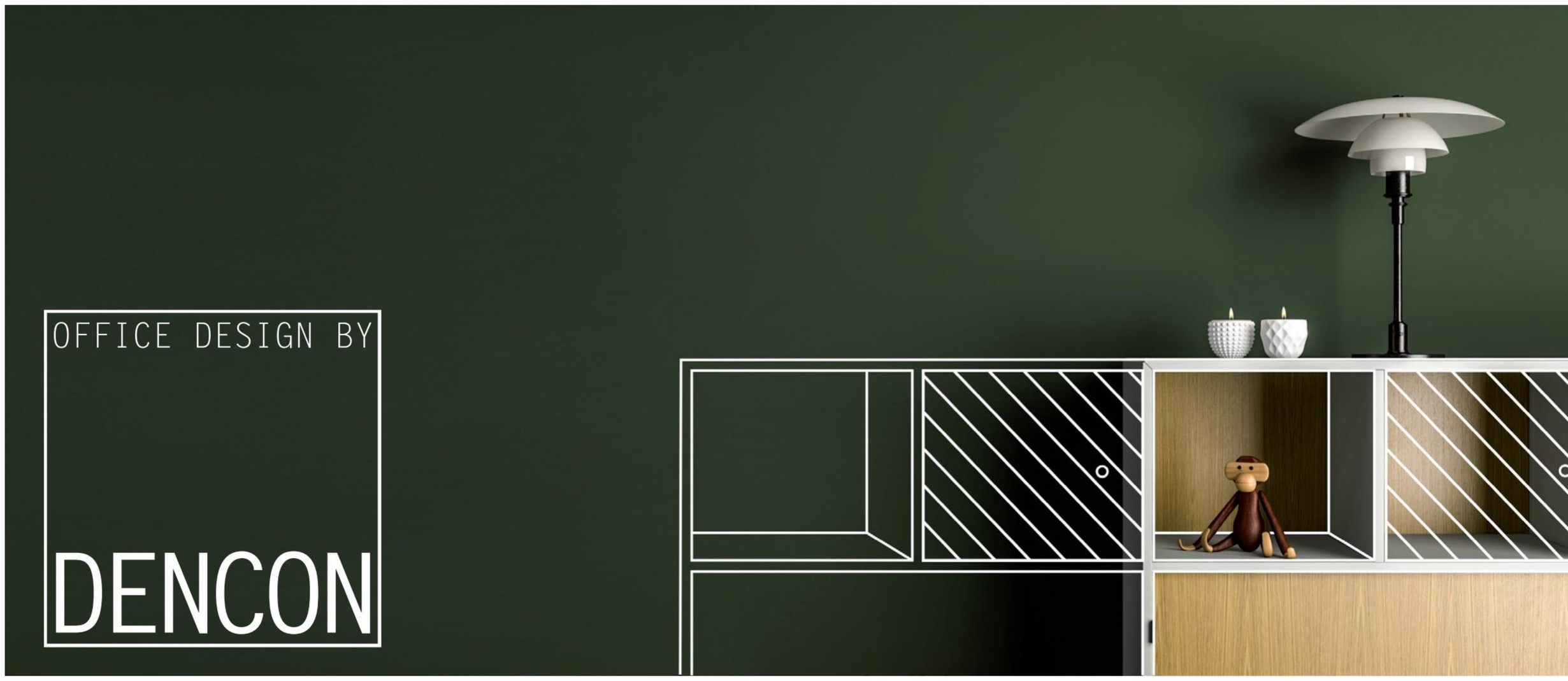

Vi vil gøre gode
medarbejdere
bedre igennem
godt møbeldesign.

Michael H Nielsen

Møbelarkitekt

Siden 1964 har Dencon forsynet virksomheder over hele Europa med et særligt dansk udtryk i forbindelse med indretning af kontorer, kantiner og receptioner.

Vi udvikler moderne kontraktmøbler, der fungerer i moderne virksomheder og moderne arbejdsmiljøer. Vores design tager udgangspunkt i mennesker, funktionalitet, fleksibilitet og æstetik. Og så bliver det hele stort set produceret på vores fabrik i Skive af håndværkere, der med alle sanser fornemmer kvalitet og kan deres metier.

Det er vores fornemmeste opgave at forkæle den enkelte kunde og hver eneste af deres medarbejdere - på arbejdspladsen, i mødelokalet, i kantinen, i konferencerummet og i receptionen.

Vi skaber lækre kontormøbler med indbygget langtidsholdbar kvalitet, tidløst design, fleksible former, størrelser og indretningsmuligheder, funktionalitet og flotte farver. Og naturligvis ergonomi, som gør møblerne behagelige. Alt er bygget oven på vores rødder i dansk møbeldesign og internationale strømninger og tendenser. Vores knowhow er vores solide håndværksmæssige fundament. Sammen med konkurrencedygtige priser. Men møbler er langt mere end funktionalitet og en god pris.
Vi har lagt mange tanker i hvert eneste møbel, fordi alle undersøgelser viser, at indretning er en vigtig del af den moderne og velfungerende arbejdsplads. Derfor skaber vi vores møbler i tæt samarbejde og gennem udviklingsprocesser med nogle af Danmarks allerbedste møbelarkitekter. Deres faglige og æstetiske tilgang til form og produktdesign er kombineret med vores håndværksmæssige knowhow og ergonomiske erfaring. Sådan skaber vi kontormøbelserier, hvor – stort set – alt kan lade sig gøre.

Dencon råder i dag over et produktionsareal på hele 8.500 m² og beskæftiger ca. 60 medarbejdere.
Kernekompetencen er plademøbler, og produktionsapparatet er moderne og effektivt. Det sikrer, at vi kan leve op til vores mål om at levere produkter, der giver værdi for pengene til både private og offentlige kunder i ind- og udland.

Dencons designfilosofi er, at ethvert valg træffes med miljøet for øje. Vi tager andel og ansvar for at passe på vores allesammens hjem - jorden. Hos Dencon er miljøbevidst ikke bare noget vi siger. Vi har været ISO 14001-certificeret siden 2002 og er sidenhen også certificeret efter FSC-og ECO-label.

Når vi producerer og sælger møbler, tænker vi ikke blot på de mennesker, der hver dag skal arbejde i et kontormiljø fra Dencon. Vi tænker på alle i hele processen, fra træet bliver fældet til møblerne bliver leveret hos kunden. Fordi vi synes, det er mest rigtigt. Derfor har vi en holdning til miljø og CSR i bred forstand. Det betyder blandt andet, at vi sikrer os, at der er et ordentligt arbejdsmiljø, både når træet bliver fældet og forarbejdet, og når møblerne bliver produceret, og at medarbejderne gennem hele processen har adgang til det rigtige sikkerhedsudstyr. Samtidig har vi også en holdning til fx uddannelse og antallet af kvinder på arbejdspladsen. Fordi det er det eneste rimelige. ■

SKIVEMØDET

23. - 24. SEPTEMBER STRANDTANGEN

Følg med på Facebook • www.skivemoedet.dk

119 "Skivemødet bliver fantastisk!"

120 Om busturen

122 Open By Night i gård-haven ved Resenlund

124 Hvad er det nu lige … det er med fællessang?

125 Hilmars skaber rammen om Skivemødet

126 Skive Jobfestival – Mød op og scor et job

128 Skive Uddannelsesfestival

129 De dygtigste håndværker-lærlinge fra Skive dyster

130 Program for Skivemødet

”Skivemødet bliver **fantastisk**!”

forudser formanden for Branding Skiveegnen

Nu er der ikke længe, til Skivemødet ruller af stablen for fjerde år i træk. Denne gang er det med Strandtangen ved Skive Havn som location, hvor mødet de tre foregående år har været afholdt på Jenle.

Skivemødet er to dage med samtaler og debatter om et Danmark i balance - eller mangel på samme. Temaet spænder bredt over interessante samtaler om bæredygtighed, grøn omstilling og kultur. Til at udfylde den fysiske ramme – foruden det store eventtelt, hvor Skivemødet foregår – er der torsdag den årlige, succesfulde Jobfestival, Uddannelsesfestival og Skills-mesterskaberne. Der er madboder med lokale fødevarer.
Hvor torsdagen sluttes af med Resenlund By Night med åbne værksteder, pølser, fadøl og live musik, så slutter fredagen – traditionen tro – af med fællesspisning og Skive Synger.

Bag Skivemødet står Foreningen for Branding Skiveegnen. Formand Poul Pedersen, direktør i Thise Mejeri, er stolt over at kunne præsentere årets program.

”Det er et stærkt program med prominente gæster, eksperter og politikere, så der er ingen tvivl om at vi får nogle vigtige og stærke debatter på bordet til Skivemødet – også i 2021.”

Skivemødet er delvist finansieret af Skive Kommune, Spar Vest Fonden og Foreningen for Branding Skiveegnens anpartshavere, som er lokale virksomheder på Skiveegnen.

”Jeg er stolt af det, vi har bygget op med Skivemødet og den branding, det har givet Skiveegnen på nationalt plan. Det er godt set af Skive Kommune at bakke op og sikre, at Skiveegnen bevarer sit eget Skivemøde i endnu en treårig periode,” siger formanden, som byder velkommen til Skivemødet den 23. september om morgenen.

Tag bussen og besøg virksomheder og kulturarrangører i Nordsalling

TUREN FOREGÅR TORSDAG DEN 23. SEPTEMBER.
UNDERVEJS VIL DER VÆRE BESØG, FORTÆLLINGER OG FROKOST.

”Det skal være let for alle at få en oplevelse af både Skivemødet og af en del af Salling”, siger Poul Pedersen, formand for Foreningen for Branding af Skiveegnen om det initiativ, der fik debut sidste år. ”Det gik rigtig godt, men det, der skulle være en lille tur, er faktisk blevet en heldagsudflugt”, fortsætter han.

Ole Riis fra Kultur- og Fritidsforvaltningen, der gennem en lang årrække har tilrettelagt et væld af ture, er med som turguide. Med ham går turen til Greenlab Skive og til nogle steder i Nordsalling, der normalt ikke er åbne for offentligheden.

Midtvejs venter der deltagerne en frokost på galleriet Da Winti i Selde, der rummer store lokaler med en permanent udstilling af malerier og skulpturer af moderne danske billedkunstnere – især en stor samling af Richard Winthers kunst.

Skivemødet, der afvikles for fjerde år i træk, har temaet ”Danmark i balance” på programmet med spændende, kendte deltagere fra vidt forskellige områder.
”Busturen starter ved Skivemødet. Her oplever deltagerene åbningen og første samtaler med Christian Arnstedt, kendt fra Løvens Hule, der finder sted i løbet af to de dage. Skulle man så få lyst til mere end åbningen, er man yderst velkommen til at vende tilbage om fredagen og få meget mere”, bemærker Poul Pedersen.

Turen starter fra Strandtangen, lidt nord for Skive Lystbådehavn kl. 8.50. Her slutter turen også kl. 18:00. Der er parkeringsmuligheder ved Strandtangen.

Når åbningsmødet er færdigt kl. 9:45, kører bussen fra Strandtangen til GreenLab, der selv vil præsentere stedet og de virksomheder, der allerede nu er i fuld drift. Herefter går turen til Jenle, hvor der fortælles om de visioner, der tegner sig, når Skive Kommune overtager Jeppe Aakjærs digterhjem. Efter besøget her går turen til Astrup Hovedgaard, hvor en af ejerne, enten Inge Staalsen eller Aage Christiansen vil fortælle om gården. På Eskjær Hovedgaard er det ejerne Vibeke og Birger Schütte, der kort præsenterer deres sted.

En anden markant bygning er herregården Østergaard, som præsenteres af nogle af dem, der hele året rundt passer stedet. Herefter går turen til skulpturlandsbyen Selde og galleriet Da Winti, hvor frokosten indtages, og hvor der fortælles om kunstinitiativet i landsbyen, der

er nået langt ud over kommunens grænser.
Efter frokosten går turen til Fur Museum, der netop nu er ved at færdiggøre et nyt velkomstområde. Her fortæller museet om sine mange aktiviteter.
På turen tilbage mod Strandtangen besøger vi Cirkusfabrikken i Roslev, der med sine sprudlende aktiviteter er et af de mest sydende og spændende steder på egnen for både fysiske, akrobatiske aktiviteter og kulturarrangementer.

”Som det ser ud nu, er det blevet lettere at forholde sig til reglerne omkring den pandemi, der har huseret, men selvfølgelig skal man selv tage sig i agt og være påpasselig”, lyder det fra foreningens formand, der tilføjer: ”Der er kun et bestemt antal pladser, og er interessen den samme som sidste år, er det om at få bestilt billet til turen nu”, pointerer Poul Pedersen.
Turen kan bestilles indtil den 16. september – eller så længe der er pladser.

Foreningen for Branding af Skiveegnen bidrager økonomisk til turen, hvilket har sikret en lav deltagerbetaling på 280 kr. ekskl. drikkevarer. – ”Samme pris som sidste år”, påpeger Poul Pedersen.

Turen kan bestilles indtil den 16. september – eller så længe der er pladser – på Skivemødets hjemmeside: **www.skivemoedet.dk**.

Open By Night
i gårdhaven ved Resenlund

Torsdag, den 23. september, når programmet for Skivemødets første dag slutter kl. 17.00, fortsætter den gode stemning til Resenlund By Night i den gamle gårdhave.
Du kan opleve åbent værksted ved Glaspusteriet Helledie og Guldsmed Ø, og i kælderen under Resenlund åbner Kropsterapi Skive op for publikum.

Desuden stiller Soroptimist International Skive op med et lille marked, hvor du kan købe forskellige flotte ting og dermed være med til at støtte forskellige humanitære formål både lokalt, nationalt og på globalt plan.
Der vil være pølsevogn og fadøl fra Hancock leveret af TKC Mad, og i bunden af gårdhaven kommer musikere fra Skive Musikskole og underholder. – Der vil være levende musik ad flere omgange fra kl. 17.00 – 20.00.

GLASPUSTERIET HELLEDIE
Hos Glaspusteriet Helledie med udsigt over fjorden finder du Jane Helledie. Her kan du opleve det åbne, arbejdende værksted, hvor det varme, flydende glas bliver forvandlet til brugsting og kunst. Alt, hvad du ser blive lavet, kan også købes i butikken.
Kom ind og besøg Jane og hør meget mere om de ting, hun laver. Du finder måske noget, som du slet ikke kan undvære ...

KROPSTERAPI SKIVE
I kælderen under Resenlund holder Birgitte Funder Pedersen fra Kropsterapi Skive til. Birgitte hjælper dig med at løse dine problemer, hvad enten det er hovedpine, nakkesmerter, sportsskader eller mere psykisk betonede smerter.
Til Open By Night står Birgitte klar til at fortælle dig meget mere om de ting, hun arbejder med til dagligt, og hvordan hun kan hjælpe lige præcis dig.

GULDSMED Ø

Marie Østergaard er både guldsmed og ædelstensfatter. Marie laver unikke smykker lige efter dit ønske. Hvad enten det er et personligt smykke eller et kærlighedsbånd, så kan Marie skabe det unikke smykke, som du kan forære til én, du har kær, eller selv bære resten af dit liv. Til Open By Night vil der være åbent i værkstedet, hvor du kan se de ting, som Marie arbejder med.

CAROLINE FJERBÆK

CALA er lyden af en 23-årig, der på én gang er fortabt og forgabt i ungdommen. Med et afsæt i organisk, alternativ pop, skriver CALA historier om at smile lidt for meget, fortælle lidt for lidt, og blive lidt for voksen lidt for hurtigt. Det er angsten og tvivlen, det er magien og natten. Bag navnet CALA står Caroline Fjerbæk - født i København, opvokset i Skive, bosiddende i Aarhus, drømmende om Berlin ... Denne gang vender hun tilbage til Skive for at spille for den by, der satte det hele i gang. Til Skivemødet spiller CALA solo, blot med en guitar og en mikrofon og lader sangene komme helt tæt på og historierne flyve frit. Det bliver intimt, råt og til tider dansabelt.

MAD OG DRIKKE

TKC Mad sørger for, at du hverken skal gå sulten eller tørstig hjem. De kommer med deres helt nye pølsevogn og serverer hotdogs. Der vil også blive serveret Hancock sodavand, Hancock SportsCola og Hancock fadøl.
Pølsevognen er åben fra kl. 17.30 – 20.00, og fra ca. kl. 19.00 vil der også kunne købes kaffe og kage, som kan nydes mens Skive Musikskole underholder.

Resenlund Open By Night
Torsdag, den 23. september kl. 17.00 – 20.00
Gratis entré. En del af Skivemødet.
Se mere på www.skivemoedet.dk

Hvad er det nu lige … det er med fællessang?

AF ANJA BREJNER HØJGAARD, MUSIKSKOLELEDER

Gennem hele mit liv har jeg haft en fuldstændig vidunderlig gave med mig. Som barn tænkte jeg aldrig nærmere over det – det var noget, der bare var der! Jeg betragtede det heller ikke som en gave; jeg tog det nærmest for givet og benyttede mig spontant af det; når jeg legede, når jeg var glad eller bedrøvet, ved festlige lejligheder, når jeg var alene eller sammen med mine venner, søskende og familie. Jeg benytter mig stadig af gaven hver eneste dag – og jeg konstaterer jævnligt, at det er en gave, som ikke kan slides op – men den bliver faktisk bare bedre og bedre, jo mere jeg bruger den – og jo mere jeg deler den med andre.

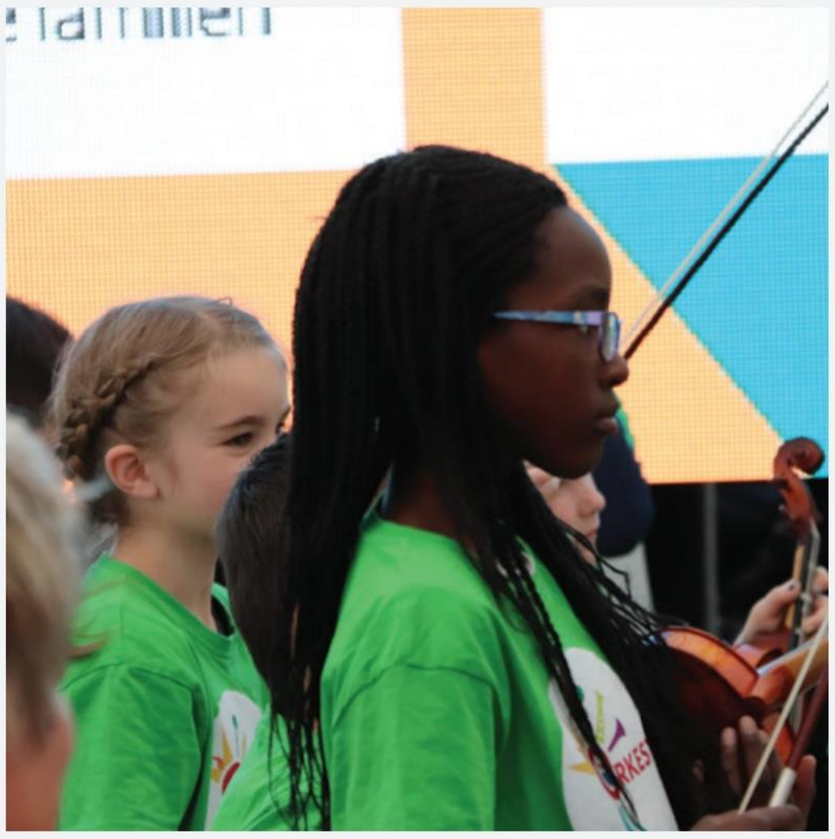
Gaven er sang og musik.

Og hvad er det så, sang og musik beriger mig med? Det helt korte svar er fællesskab. En fælles oplevelse med de personer, jeg synger eller spiller med – et øjeblik, hvor man er sammen om noget – bidrager til det samme, står skulder ved skulder - og bare er i musikken og nyder øjeblikket sammen. Fællesskabet og samhørigheden kan være lige stor, om man befinder sig i dagplejegruppen, med højskolekammeraterne, eller man bare er et barn og en bedstefar, der sidder i solen på terrassen og synger. – Det vigtige er ikke, hvilken kultur du kommer fra, din politiske overbevisning - eller om du er tre eller 70 år gammel. – Det eneste, der betyder noget, er, at du aktivt vælger at være med.

Den korteste vej ind i det musikalske fællesskab er gennem fællessang. Man behøver nemlig ikke have øvet sig i tusindvis af timer for at kunne synge med andre. Du skal bare møde op, åbne munden – og synge det bedste, du har lært. (Er man tilmed så heldig at komme til at stå i nærheden af en, som er rigtig god til at synge – ja, så synger man faktisk også selv lidt bedre). Og mennesker vil rigtig gerne synge, for det giver os noget. Jeg tænker, vi alle kan finde eksempler på dette: Et barn, der finder trøst eller synges til ro, fodboldfans der synger og løfter stemningen til uanede højder på stadion og beruses af fællesskabet, sange der beskriver vores oplevelser og sætter ord på vores allerstørste følelser, sange der minder os om særlige oplevelser eller mennesker i vores liv. Eksemplerne er mange.

På Skivemødet inviteres der igen i år til fællessang – og jeg håber, at rigtig mange har lyst til at komme og dele oplevelsen med os og tage del i det store fællesskab. Vi vil nemlig gerne dele gaven med jer.

Hilmars skaber rammen om Skivemødet

Når Skivemødet for første gang afholdes på Strandtangen, er det Hilmars, der står for indretningen mht. blomster og planter.

Hilmars har solgt kunstige planter i mere end 30 år, og er du lokal, så kan du nok også placere butikken, som har adresse på Bråruppgade 16 i Skive. Men ved du mon, hvad der gemmer sig bag dørene?

Hilmars bugner af et stort udvalg af kunstige blomster, kunstige planter, kunstige palmer, kunstige træer, kunstige grene og meget andet. Planter så naturtro, at man må røre og mærke forskellen.

Med 30 år på bagen har Hilmars skabt sig et solidt kundegrundlag. Ikke kun i Danmark, men også i udlandet. Hilmars har leveret indretning til blandt andre det populære TV-program, Den Store Bagedyst og til Tour de France-studiet. Og nu skal indehaver Lissi Justesen altså også stå for indretningen af Skivemødet på Strandtangen.

”Vi glæder os til at skabe rammen om Skivemødet og alle de andre spændende ting, der foregår på Strandtangen den 23. og 24. september. Kunstige blomster og planter trender jo lige nu, og selvfølgelig har den grønne omstilling hjulpet godt på det. Deleøkonomien, hvor man lejer frem for at eje, er også en stor del af vores forretning, og det går jo rigtig godt hånd i hånd med det, som Skivemødet står for – nemlig et Danmark i balance”, fortæller Lissi Justesen.

Hilmars har både fysisk butik med showroom og webshop og sælger til både erhverv og private.

Se mere på **www.hilmars.dk**

SKIVE JOBFESTIVAL

Kom og mød din kommende arbejdsgiver til Skive Jobfestival 2021, hvor 41 virksomheder står klar med mange spændende job på Skiveegnen.

KARRIERE PÅ SKIVEEGNEN

På Skive Jobfestival kan du finde din kommende arbejdsplads. Kig forbi og besøg 41 virksomhedsstande – og hør om jobmulighederne og virksomhedernes behov for nye medarbejdere.

- Mød virksomhederne i Skive Kommune
- Se over 200 ledige job på Skiveegnen
- Få viden om ledige job, som du ellers ikke ville høre om.

Kom et skridt tættere på en regulær jobsamtale:

- Få input til job søgningen
- Få fif til brugen af LinkedIn
- Få gode råd til CV og ansøgning

Skive Jobfestival sætter Skive på landkortet. Det er en egn med mange spændende, store og små virksomheder, der i den grad mangler arbejdskraft – faglært, ufaglært og specialiseret arbejdskraft med kort, mellemlang og lang, videregående uddannelse.

Når det handler om jobmuligheder, har Skiveegnen meget at byde på. Skive Jobfestival viser jobmulighederne på Skiveegnen, og virksomhederne står klar til at præsentere dem for jer.

DELTAGENDE VIRKSOMHEDER

1. AktivPersonale
2. BILA
3. Byggefirmaet Knudsgaard A/S
4. Dantherm
5. Danren Bogdol
6. DAN-ELEMENT
7. DEIF
8. FJERO
9. FM bulk Handling A/S
10. Formkon
11. Greenlab
12. HKScan
13. Idé-Pro
14. Imerys
15. JKS
16. JT Works
17. Kastrup Vinduet
18. KIMS Stål og Porte
19. KM Rustfri
20. Kolbeck Vikar
21. Kær.dk
22. Landbo Limfjord
23. Magnus Olesen A/S
24. N.C. Nielsen
25. NG Metal
26. Ole Ibsen
27. Politiet
28. RITO

Skive Jobfestival 2019 bød på Over 1000 besøgende 40 virksomheder

– Mød op og scor et job

”SKOV A/S deltog ved sidste Jobfestival. Vi mødte rigtig mange spændende kandidater og fandt en del nye medarbejdere til vores lager og mange gode kandidater til funktionærstillinger, hvor flere efterfølgende var i proces til nogle af vores ledige job. Vi glæder os til Skive Jobfestival 2021. Vi håber at se mange - både ledige og nogle, der er nysgerrige på at prøve noget nyt.”

Anne Bundgaard, HR Partner, SKOV A/S

”Kolbeck Vikar ser frem til Skive Jobfestival, hvor vi tidligere også har deltaget. Vi håber, der kommer en masse mennesker, som er nysgerrige på, hvad det vil sige at være vikar og på, hvordan vi kan hjælpe dem tilbage på arbejdsmarkedet. Hos os får man muligheden for at kunne prøve sig selv af inden for arbejdsområder, man måske slet ikke har set sig selv i før. Vi glæder os til at tage imod alle dagens gæster til en god snak om det at være vikar og om alle de muligheder, det kan give. Derudover glæder vi os til at netværke med de andre virksomheder, der deltager denne dag.”

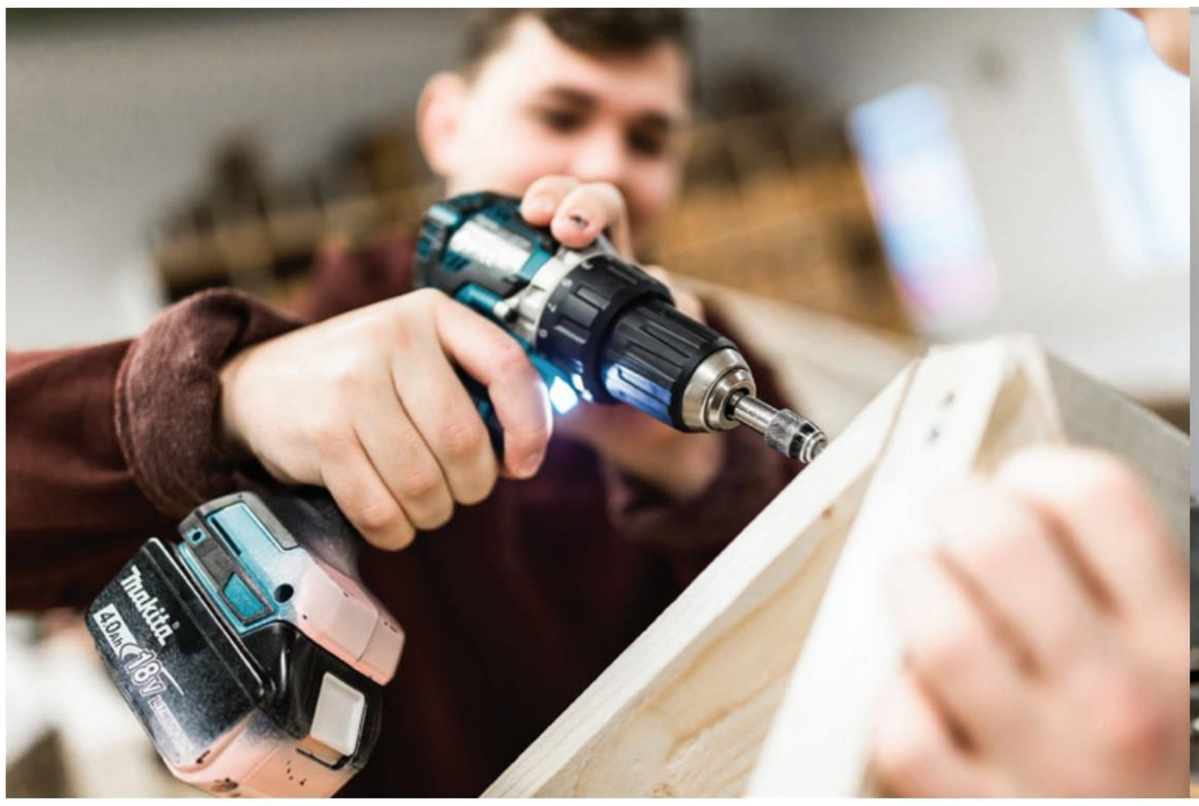
Kristian Kumara Jervad, kundekonsulent, Kolbeck Vikar

29. Salling Entreprenørfirma
30. Scantruck A/S
31. Skattestyrelsen
32. Skive Kaserne
33. Skive Kommune
34. SKOV A/S
35. Stenger & Ibsen Construction
36. Thise Mejeri
37. Topteam
38. Vikan
39. Ydes Hjemmeservice
40. Häfele
41. Politiet

Over 350 jobs

”Ved den seneste jobfestival oplevede vi en stor interesse for vores virksomhed og havde rigtigt mange besøg på vores stand. Vi fik efterfølgende mange ansøgninger både til opslåede stillinger samt til vores jobbank.
Derfor er vores mål for deltagelse i år det samme som sidst, nemlig at få synliggjort os over for – og få skabt kontakt til fremtidens medarbejdere.”

Dan Kirkebak, reservedels- og indkøbschef, N.C. Nielsen A/S

SKIVE UDDANNELSESFESTIVAL

Torsdag, den 23. september rykker en række uddannelser ind på Strandtangen i Skive. Her har du mulighed for at høre mere om uddannelser og kurser på Skiveegnen og i omegnskommunerne.

Du får mulighed for at høre om uddannelsernes indhold, karrieremuligheder, studiemiljø og muligheder for praktikpladser.

Uddannelsesfestivalen er for alle, der ønsker at se på uddannelses- og kursusmuligheder.

Du kan blandt andet høre om uddannelsernes ligheder og forskelle. Du får også mulighed for at møde uddannelser på tværs.

Skive Uddannelsesfestival hjælper ikke kun dig, der gerne vil vide mere om et bestemt studie, men også dig, der er i tvivl om, hvad du skal vælge. Du får både mere viden og andre alternativer, der alt sammen kan hjælpe dig med at vælge uddannelse. Måske er der en uddannelse, som du slet ikke har hørt om endnu?

På Skive Uddannelsesfestival kan du både møde uddannelsesinstitutioner fra Skiveegnen og uddannelser, der ikke findes i Skive Kommune.

Virksomhederne efterspørger faglært arbejdskraft og arbejdskraft med de rigtige kvalifikationer. Uddannelse og/eller relevante kurser åbner dine jobmuligheder ...

”Vi ser rigtig meget frem til at være en del af uddannelsesfestivalen ved Skivemødet. Vi vil vise vores mange erhvervsuddannelser frem, hvoraf mange af dem trækker elever fra hele Danmark. Der er brug for flere faglærte, så vi kan løse virksomhedernes problemer med at få kvalificeret arbejdskraft. Derfor håber vi også, at vi på uddannelsesfestivalen kan vise både unge og voksne, hvilke muligheder der er, hvis man vælger at tage en erhvervsuddannelse”, udtaler Kurt Lindholm, uddannelseschef på Skive College.

DELTAGERE

- Skive College
- Social- og Sundhedsskolen STV
- VIA University College
- Erhvervsakademi Dania
- FGU Skolen
- Herningsholm Erhvervsskole
- Mercantec
- Uddannelsescenter Holstebro
- Himmerlands Erhvervs- og Gymnasieuddannelser
- Pleje & Omsorg / Skive Kommune
- Politiet
- Asmildkloster Landbrugsskole

De dygtigste **håndværkerlærlinge fra Skive** dyster

Som en del af Skivemødet bliver der afholdt skolemesterskaber for elektriker- og tømrerlærlinge fra Skive College. Vinderen går videre i konkurrencen om at blive deltager til DM i Skills, der er det store årlige Danmarksmesterskab for unge fra erhvervsuddannelserne. Omkring 300 unge er med som deltagere, hvor de kæmper inden for de forskellige fag om at blive landets bedste.

- Der er en lang tradition for godt håndværk på Skiveegnen, og det er fantastisk at se, hvordan de unge mennesker udviser faglig stolthed og yder deres bedste til disse konkurrencer, fortæller Kurt Lindholm, uddannelseschef på Skive College.

BÆREDYGTIGHED IND I ERHVERVSUDDANNELSERNE

Skive College fokuserer på bæredygtighed, som også er et af temaerne til Skivemødet. Gennem tømreruddannelsen på Skive College får eleverne viden om bæredygtighed inden for byggeriet, hvor der blandt andet bliver undervist i bæredygtige byggematerialer.

Inden for energiområdet er der stort fokus på vedvarende energi mm. Skive College har derfor også senest specialiseret sig, så de nu udbyder en elektrikeruddannelse, der er tonet direkte mod et job inden for det grønne arbejdsmarked, hvilket de på nuværende tidspunkt er den eneste erhvervsskole i landet, der gør.

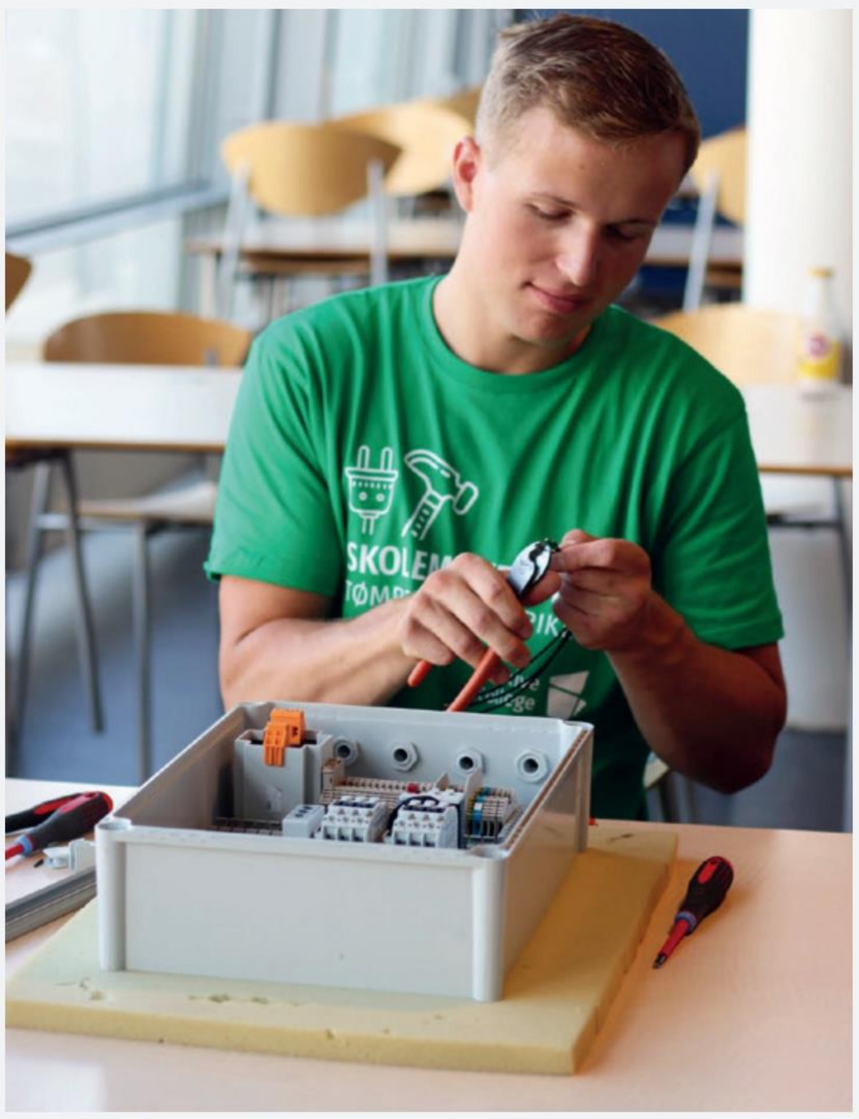
- Kommer du forbi Skolemesterskaberne til Skivemødet, er du velkommen til at komme forbi og høre nærmere, fortæller Kurt Lindholm.

EN HÅNDVÆRKER HAR MANGE FREMTIDSMULIGHEDER

Til Skivemødet håber skolen også, at de kan vise andre unge og voksne, hvilke muligheder der er, hvis man vælger at tage en erhvervsuddannelse. For der er rigtig mange døre, der åbner sig, når man har en erhvervsuddannelse med i bagagen.

- Der er ingen, der siger, at du behøver at være det samme sted resten af dit liv, hvis du vælger at blive håndværker, forklarer Kurt Lindholm.

- De kompetencer, du får med en erhvervsuddannelse, kan du bruge rigtig mange steder. Vi ser fx, at nogle af vores unge bliver ledere, selvstændige, eller at de videreuddanner sig.
- Lige nu er vi også i en situation, hvor rigtig mange af de virksomheder, som vi samarbejder med, efterlyser lærlinge, så vi mangler nogle, der vælger at blive faglært, forklarer Kurt Lindholm. Det vil derfor være rigtig godt for udviklingen her på egnen, hvis endnu flere valgte at tage en erhvervsuddannelse.

KIG ENDELIG FORBI SKOLEMESTERSKABERNE

Alle er velkomne til Skolemesterskaberne i Skills på Skivemødet, hvor man kan se lærlingene konkurrere mod hinanden. Både tømrerne og elektrikerne udfører praktiske opgaver, hvor de bliver udfordret på deres faglighed, overblik og koncentration.

TORSDAG
den 23. september

SKIVEMØDET
23. - 24. SEPTEMBER STRANDTANGEN

KOM PÅ EN GUIDET BUSTUR GENNEM DET NATURSKØNNE NORDSALLING.
Se mere på www.skivemoedet.dk

08.15 - 09.45 **Erhvervsmøde**
Åbning af Skivemødet 2021 ved Poul Pedersen, formand for Branding Skiveegnen og borgmester Peder Christian Kirkegaard.
Samtale med Christian Arnstedt , kendt fra Løvens Hule.

10.00 - 10.45 **Grøn omstilling:**
Biler og bæredygtig business
Klaus Pedersen styrer debatten med bl.a.
Lars Løkke Rasmussen.

11.00 - 11.45 **FN's 17 Verdensmål – dengang og nu**
Klaus Pedersen taler med bl.a. Mogens Lykketoft og Kristian Jensen.

12.00 - 12.45 **Et bæredygtigt Danmark**
Hvordan ser de erfarne på dagens Danmark efter at de har sluppet tøjlerne?
Steffen Max Høgh styrer debatten mellem
Mogens Lykketoft, Bertel Haarder og Marianne Jelved.

13.00 - 13.30 **Er vi dygtige nok, politisk set, til at støtte den grønne udvikling i Danmark?**
Johannes Bøggild Ørsted, Head of Global Public Affairs, Ørsted
Christoffer Sorensen, GreenLab Skive
Hanne Storm Edlefsen, chef for Energiøerne
Signe Munk, klimaordfører og medlem af Folketinget, Socialistisk Folkeparti

13.45 - 14.15 **Green Innovation Week:**
Åben innovationsplatform til grøn omstilling på tværs af kommune, uddannelse og erhverv
Klaus Pedersen inviterer en virksomhed på scenen, i selskab med Signe Munk, Socialistisk Folkeparti, en uddannelse og Louise Vilsgaard fra Green Innovation Week.

14.30 - 15.00 **Grøn omstilling:**
Sektorkobling og symbiose
Steffen Max Høgh styrer debatten mellem:
Michael Dalby, EON
Jeppe Tokkesdal, Vestjyllands Andel
Anders Larsen, GreenLab
Rasmus Kærsgaard, Quantafuel

15.30 – 16.00 **Den grønne omstilling:**
Når vi det? Hvad bliver konsekvensen?
Steffen Max Høgh styrer debatten mellem
Jens Romundstad og Christopher Sorensen, GreenLab Skive

16.30 - 17.15 **Socialt ansvar:**
Hvor skal vi hen med samfundet og virksomhederne?
Steffen Max Høgh taler med Anne Skare, fremtidsforsker, og Peter Nørgaard, Creative Company

17.00 - 20.00 **Musik, pøsler, fadøl og Open By Night i Resenlund**
CALA Solo ved Caroline Fjerbæk holder akustisk koncert.

Andre aktiviteter

10.00 - 15.30 **Skolemesterskaberne i Skills 2021**
Skolemesterskaber for elektriker- og tømrerlærlinge fra Skive College

10.00 - 16.00 **Skive Jobfestival**
Code of Care Skive og Jobcenter Skive inviterer til Skive Jobfestival.
40 lokale virksomheder står klar med over 200 spændende jobs på Skiveegnen.
Se virksomhederne og læs mere på ww.skivejobfestival.dk

10.00 - 16.00 **Skive Uddannelsesfestival**
Du får mulighed for at høre mere om uddannelser, kurser, karrieremuligheder, studiemiljø og muligheder for praktikpladser på Skiveegnen og i omegnskommunerne

SKIVE JOBFESTIVAL
MØD OP SCOR ET JOB

FREDAG

den 24. september

08.45 - 09.30 **Åbning**
Morgensang ved Rasmus Skov Borring sammen med udvalgte partiledere.
Blandt andre Sofie Carsten Nielsen og Kristian Thulesen Dahl.

09.45 - 11.00 **Nærhedsreformen for et Danmark i bedre Balance**
Michèle Bellaiche taler med:
Søren Pape, partiformand, Konservative
Sofie Carsten Nielsen, partileder, Radikale Venstre
Jakob Ellemann-Jensen, partiformand, Venstre
Alex Vanopslagh, partiformand, Liberal Alliance
Kristian Thulesen Dahl, partiformand, Dansk Folkeparti

11.15 - 12.00 **Kulturens betydning i en krisetid**
Jens Gaardbo styrer debatten mellem
Kristian von Hornsleth, Lasse Rich Henningsen og
Anne Sophia Hermansen.

12.15- 13.00 **Decentralisering af uddannelse**
Michèle Bellaiche taler bl.a. med:
Anette Dørge, direktør, Danmarks Akkrediteringsinstitution
Camilla Wang, rektor, Professionshøjskolen Absalon
Anders Kühnau, formand, Regionsrådet

13.00- 13.30 **Kultur på kanten byder ind på røverhistorier fra "kanten" og en sang eller to**
Anne Sophia Hermansen, kulturkommentator hos Berlingske byder op til sang med Lars Lilholt.

13.45 - 14.15 **Danmark i balance med maden som redskab**
- vi smager på naturen
Klaus Pedersen, TV Midtvest byder velkommen til:
Rasmus Kardyb, Limfjordens Hus
John Smith, Staarup Håndbryg
Poul Pedersen, Thise Mejeri
Svend Bonde, Glyngøre Shellfish

14.30 - 15.15 **Mediebilledets rolle i et Danmark i balance**
Jens Gaardbo taler med:
Karl Erik Stougaard, ansvarshavende chefredaktør, NORDJYSKE Medier
Tom Jensen, ansvarshavende chefredaktør, Berlingske
Lone Sunesen, TV Midtvest
Palle Weis, opinionsredaktør, Jyllands-Posten

15.30 - 16.00 **Boligmarkedet: Balance mellem land og by**
Klaus Pedersen taler med:
Curt Liliegreen, direktør, Boligøkonomisk Videncenter
Steffen Damsgaard, direktør, Landdistrikternes Fællesråd
Marlene Nørgaard Carolus, CEO, MyBanker

16.15 - 17.00 **Danmark i balance versus Danmark i ubalance**
Fakta og myter samt sjove og tankevækkende historier fra hele landet
Overraskelse med fire kendte ansigter til en perfekt afslutning af dette års Skivemødet.

18.00 - 19.30 **Fællesspisning**

19.30 - 20.30 **Skive Synger**
Med Anja Brejner fra Skive Musikskole
og Lars Folmer på klaver

SELECTA SERVERER GRATIS KAFFE PÅ SKIVEMØDET
Ta' en dejlig kop kaffe med i teltet, når du skal høre de spændende oplæg på Skivemødet.

Andre aktiviteter

07.45 - 17.00 **Skolemesterskaberne i Skills 2021**
Skolemesterskaber for elektriker- og tømrerlærlinge fra Skive College

Skivemødet er to dage med samtaler og debatter om et Danmark i Balance.

Vi diskuterer samfundet på tværs, og vi bliver klogere på fremtiden.

SKIVEMØDET

23. - 24. SEPTEMBER STRANDTANGEN

Følg med på Facebook • www.skivemoedet.dk